

Lagrådsremiss

Anpassning av svensk rätt till EU-förordning om byggprodukter

Regeringen överlämnar denna remiss till Lagrådet.

Stockholm den 31 januari 2013

Stefan Attefall

Kjell Rempler
(Socialdepartementet)

Lagrådsremissens huvudsakliga innehåll

I lagrådsremissen föreslås ändringar i plan- och bygglagen (2010:900). De föreslagna ändringarna innebär att svensk rätt anpassas till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 305/2011 av den 9 mars 2011 om fastställande av harmoniserade villkor för saluföring av byggprodukter och om upphävande av rådets direktiv 89/106/EG (byggproduktförordningen).

I lagrådsremissen föreslås att krav på byggprodukters lämplighet utvidgas till att omfatta fler tekniska egenskapskrav. Det föreslås vidare att en hänvisning görs till att det finns bestämmelser om att släppa ut och tillhandahålla byggprodukter på marknaden också i byggproduktförordningen, att en byggprodukt får säljas här i landet endast om den är lämplig för avsedd användning samt att för byggprodukter som ska CE-märkas ska bestämmelserna om märkning i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknads kontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 och lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll gälla. I remissen föreslås vidare att när CE-märkning ska vara den enda märkning som styrker byggproduktens överensstämmelse med angivna prestanda, får typgodkännande inte meddelas och redan meddelade typgodkännanden ska upphöra att gälla. Den myndighet som ska utöva tillsyn ska enligt regeringens förslag få vidta åtgärder i enlighet med byggproduktförordningen och förordning (EG) nr 765/2008 samt även fortsättningsvis i det enskilda fallet besluta om det föreläggande eller förbud som behövs ur skyddssynpunkt. Tillsynsmyndigheten föreslås också få rätt att besluta om ersättning för pro-

duktioner vid marknadskontroll. Den myndighet som ska övervaka och utvärdera de tekniska bedömningsorgan som regeringen har utsett ska hos bedömningsorganen ha rätt att på begäran få upplysningar, handlingar och tillträde till lokaler samt rätt att ta ut avgift för att täcka kostnaderna för övervakning och utvärdering. Slutligen föreslås att regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om språkrav.

Lagförslagen föreslås träda i kraft den 1 juli 2013.

Innehållsförteckning

1	Beslut	4
2	Förslag till lag om ändring i plan- och bygglagen (2010:900)	5
3	Ärendet och dess beredning	11
4	Bakgrund	12
4.1	Den inre marknaden	12
4.2	Den nya metoden inom EU	12
4.2.1	Allmänt om den nya metoden	12
4.2.2	Grundläggande begrepp i den nya metoden ...	13
5	Gällande rätt	14
5.1	Regler inom EU	15
5.1.1	Varupaketet	15
5.1.2	Byggproduktdirektivet	16
5.2	Svensk rätt	17
5.2.1	Plan- och bygglagen (2010:900)	17
5.2.2	Lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll	18
5.3	Ny EU-förordning om byggprodukter	18
5.3.1	Motiv och syfte	18
5.3.2	Förordningens innehåll	19
6	Ändringar i plan- och bygglagen (2010:900) till följd av byggproduktförordningen	23
6.1	Byggprodukters lämplighet	23
6.2	Utsläppande på marknaden och CE-märkning	24
6.3	Typgodkännande	26
6.4	Tillsyn m.m.	29
6.5	Avgift vid tillsyn	32
6.6	Ekonomisk ersättning	33
6.7	Språkkrav	34
7	Ikraftträdande	36
8	Konsekvenser	36
8.1	Allmänt	36
8.2	Konsekvenser för tillverkare, importörer och distributörer	37
8.3	Konsekvenser för Boverket	37
8.4	Konsekvenser för domstolarna	38
9	Författningskommentar	38
Bilaga 1	Byggproduktförordningen	42
Bilaga 2	Boverkets förslag till författningstext	81
Bilaga 3	Förteckning över remissinstanser	99

1 Beslut

Regeringen har beslutat att inhämta Lagrådets yttrande över förslag till lag om ändring i plan- och bygglagen (2010:900).

2 Förslag till lag om ändring i plan- och bygglagen (2010:900)

Härigenom föreskrivs i fråga om plan- och bygglagen (2010:900) dels att 8 kap. 19–21 §§, 11 kap. 1, 8, 25 och 26 §§ samt 16 kap. 6 § ska ha följande lydelse,

dels att det i lagen ska införas fem nya paragrafer, 8 kap. 22 a, 11 kap. 8 a–8 c och 66 §§ samt närmast före 11 kap. 66 § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 kap. 19 §¹

En byggprodukt får ingå i ett byggnadsverk endast om den är lämplig för den avsedda användningen.

En byggprodukt ska anses lämplig, om den

1. har sådana egenskaper att det byggnadsverk som produkten ska ingå i kan uppfylla de tekniska egenskapskrav som avses i 4 § första stycket 1–6 när byggnadsverket är projekterat och uppfört på rätt sätt, eller

2. uppfyller kraven i föreskrifter 16 kap. 6 §.

En byggprodukt ska anses lämplig om den

1. har sådana egenskaper att det byggnadsverk som produkten ska ingå i kan uppfylla de tekniska egenskapskrav som avses i 4 § första stycket 1–6 och 8–9 när byggnadsverket är projekterat och uppfört på rätt sätt, eller

2. har meddelats med stöd av

20 §

Bestämmelser om villkor för att släppa ut och tillhandahålla byggprodukter på marknaden finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 305/2011 av den 9 mars 2011 om fastställande av harmoniserade villkor för saluföring av byggprodukter och om upphävande av rådets direktiv 89/106/EEG².

En byggprodukt får släppas ut på marknaden för avsedd användning endast om den är lämplig enligt 19 §.

En byggprodukt som inte omfattas av förordning (EU) nr 305/2011 får säljas här i landet för avsedd användning endast om den är lämplig enligt 19 §.

¹ Senaste lydelse 2011:335.

² EUT L 88, 4.4.2011, s. 5 (Celex 32011R0305).

21 §³

För byggprodukter som ska vara CE-märkta enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 16 kap. 6 § första stycket 2 gäller bestämmelserna om märkning i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknads kontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 338/93 och lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll.

Bestämmelserna om märkning i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknads kontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 338/93 och lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll gäller för byggprodukter som ska vara CE-märkta enligt

1. förordning (EU) nr 305/2011 eller

2. föreskrifter som har meddelats med stöd av 16 kap. 6 § första stycket 2.

22 a §

När CE-märkning ska vara den enda märkning som styrker en byggprodukts överensstämmelse med angivna prestanda i enlighet med artikel 8.3 i förordning (EU) nr 305/2011, får typgodkännande inte meddelas och redan meddelade typgodkännanden ska upphöra att gälla.

11 kap.

1 §

Detta kapitel innehåller bestämmelser om

1. tillsynen allmänt, möjlighet att få ett ingripandebesked samt skyldighet att ge tillträde och lämna upplysningar för tillsynen,
2. tillsynen över kommunala beslut och regionplanebeslut,
3. förelägganden som behövs för att regler, domar och beslut ska följas,
4. genomförande på den försumliges bekostnad och förbud mot fortsatt arbete eller användning av byggnadsverk,
5. ingripanden mot kontrollanter och kontrollansvariga,
6. att förelägganden och förbud får förenas med vite eller ska genomföras omedelbart,
7. handräckning,
8. anteckningar av förelägganden och förbud i fastighetsregistret samt verkan av förelägganden och förbud vid ägarbyte,
9. byggsanktionsavgifter,
10. överlåtelse av egendom efter

³ Senaste lydelse 2011:795.

en överträdelse, och

11. tystnadsplikt.

en överträdelse,

11. tystnadsplikt, och

12. avgift vid tillsyn.

8 §

För att fullgöra sina uppgifter enligt denna lag har

1. byggnadsnämnden och länsstyrelsen samt den som på nämndens eller länsstyrelsens uppdrag utför ett arbete rätt att få tillträde till fastigheter och byggnadsverk samt att där vidta de åtgärder som behövs för att utföra arbetet,

2. en tillsynsmyndighet rätt att på begäran få de upplysningar och handlingar från byggherren som behövs för tillsynen över bygg-, rivnings- och markåtgärder, och

3. en tillsynsmyndighet rätt att hos den som tillverkar, importerar, saluför eller använder byggprodukter som omfattas av tillsynen

3. en tillsynsmyndighet rätt att hos den som tillverkar eller representerar den som tillverkar, importerar eller saluför byggprodukter som omfattas av tillsynen

a) få tillgång till produkter för kontroll,

b) på begäran få de upplysningar och handlingar som behövs, och

c) få tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen, dock inte bostäder.

En myndighet som framställer kartor för samhällets behov har för att fullgöra sin kartläggningsuppgift också en sådan rätt till tillträde som anges i första stycket 1, dock inte till bostäder. Om det behövs för att tillsynsmyndigheten ska kunna ta del av innehållet i ett utländskt certifikat, intyg eller annan handling, ska handlingen på myndighetens begäran visas i översättning till svenska. Översättningen behöver inte vara auktoriserad.

8 a §

En tillsynsmyndighet som ska övervaka och utvärdera tekniska bedömningsorgan enligt artikel 29.3 i förordning (EU) nr 305/2011 har rätt att hos bedömningsorganen

1. på begäran få de upplysningar och handlingar som behövs, och

2. få tillträde till lokaler.

8 b §

Den som tillverkar eller representerar den som tillverkar, importerar eller saluför byggprodukter ska efter beslut från tillsynsmyndigheten ersätta myndigheten för kostnader vid provtagning och undersökning av prov,

om en produkt vid tillsyn enligt 2 § visar sig inte uppfylla gällande krav.

8 c §

Den som tillverkar eller representerar den som tillverkar, importerar eller saluför byggprodukter ska få ersättning från tillsynsmyndigheten för produkter som ska kontrolleras enligt 8 § första stycket 3, om det finns särskilda skäl för det.

25 §

Tillsynsmyndigheten får i det enskilda fallet besluta om det föreläggande eller förbud som från skyddssynpunkt behövs för att bestämmelsen om byggprodukter i 8 kap. 20 § eller en bestämmelse som har meddelats med stöd av 16 kap. 6 § ska följas.

Tillsynsmyndigheten får i det enskilda fallet besluta om det föreläggande eller förbud som från skyddssynpunkt behövs för att bestämmelsen om byggprodukter i 8 kap. 20 § andra stycket ska följas.

26 §

Om en byggprodukt har CE-märkts trots att den inte överensstämmer med de krav som gäller för CE-märkning, får tillsynsmyndigheten förelägga tillverkaren, importören eller den som saluför byggprodukten att

1. upphöra med CE-märkningen,
2. upphöra med användningen av CE-märkningen,
3. återkalla osålda produkter, eller
4. ta bort CE-märkningen.

Ett sådant föreläggande gäller så länge som produkten inte överensstämmer med kraven.

Om en byggprodukt som omfattas av förordning (EU) nr 305/2011 inte uppfyller de krav som fastställs i förordningen eller om tillsynsmyndigheten har tillräckliga skäl att anta att produkten inte uppfyller förordningens krav får myndigheten vidta de åtgärder som följer av artiklarna 56–59.

Om en byggprodukt inte uppfyller de krav som följer av föreskrifter meddelade med stöd av 16 kap. 6 § 2 får tillsynsmyndigheten vidta de åtgärder som följer av artiklarna 19–21 i förordning (EG) nr 765/2008.

Tillsynsmyndigheten får i det enskilda fallet besluta om det föreläggande som behövs för att de krav på byggprodukter som avses i första och andra styckena ska följas.

Avgift vid tillsyn

66 §

Den myndighet som ska övervaka och utvärdera tekniska bedömningsorgan i enlighet med artikel 29.3 i förordning (EU) nr 305/2011 ska ha rätt att ta ut avgift för att täcka kostnaderna för övervakning och utvärdering.

16 kap.

6 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. vad som krävs för att en byggprodukt enligt 8 kap. 19 § ska anses lämplig för att ingå i ett byggnadsverk,

2. märkning av byggprodukter enligt 8 kap. 21 § som förutsättning för att de ska få släppas ut på marknaden och användas,

3. typgodkännanden och tillverkningskontroll enligt 8 kap. 22 och 23 §§,

4. att en byggprodukt måste vara typgodkänd enligt 8 kap. 22 § för att få användas i ett byggnadsverk, och

5. *bestyrkande av överensstämmelse med gällande krav på byggprodukter och att, i fråga om byggprodukter som har liten betydelse med hänsyn till hälsa och säkerhet, det för ett sådant bestyrkande är tillräckligt att tillverkaren har utfärdat en försäkran om byggprodukternas överensstämmelse med allmänt erkänd och tillämpad teknik.*

2. märkning av byggprodukter enligt 8 kap. 21 § 2 som förutsättning för att de ska få släppas ut på marknaden och användas,

4. att en byggprodukt måste vara typgodkänd enligt 8 kap. 22 § för att få användas i ett byggnadsverk,

5. *på vilket språk prestandadeklarationer, bruksanvisningar och säkerhetsföreskrifter enligt artiklarna 7.4, 11.6, 13.4 och 14.2 i förordning (EU) nr 305/2011 ska tillhandahållas,*

6. *på vilket eller vilka språk en tillsynsmyndighet kan begära att tillverkarna, importörerna och distributörerna ska förse myndigheten med information och dokumentation enligt artiklarna 11.8, 13.9 och 14.5 i förordning (EU) nr 305/2011,*

7. *sådan ersättning som anges i 11 kap. 8 b och 8 c §§, och*

8. *avgift vid tillsyn enligt 11 kap. 66 §.*

Föreskrifter enligt första stycket 4 får endast avse typgodkännande som behövs till skydd för liv, personlig säkerhet eller hälsa.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2013.

3 Ärendet och dess beredning

Regeringen beslutade den 26 maj 2011 att ge Boverket i uppdrag att klarlägga behovet av och föreslå de författningsändringar som behövs till följd av den 9 mars 2011 beslutade EU-förordningen (EU) nr 305/2011 om fastställande av harmoniserade villkor för saluföring av byggprodukter och om upphävande av rådets direktiv 89/106/EEG, i fortsättningen kallad byggproduktförordningen. Förordningen finns i svensk lydelse som *bilaga 1*.

Den 30 januari 2012 överlämnade Boverket rapporten 2012:1 Anpassning av svensk rätt till EU-förordningen om harmoniserade villkor för saluföring av byggprodukter. Utöver sitt uppdrag enligt ovan har Boverket i sin rapport även lämnat förslag till ytterligare författningsändringar. Flertalet av dessa förslag behandlas inte av regeringen i denna lagrådsremiss. I lagrådsremissen omhändertas i huvudsak de författningsförslag som är en direkt följd av byggproduktförordningen eller som behövs för att komplettera förordningen så att den får avsedd effekt i Sverige. Boverkets författningsförslag avseende plan- och bygglagen finns i *bilaga 2*. Boverkets rapport har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 3*. En sammanställning av remissvaren finns tillgänglig i Socialdepartementet (dnr S2011/4930/PBB). Lagrådsremissens förslag i avsnitt 6.5 om avgift vid tillsyn har varit föremål för ett kompletterande remissförfarande och har sänts ut till ett begränsat antal remissinstanser.

4 Bakgrund

4.1 Den inre marknaden

Fri handel mellan Europeiska unionens medlemsländer och en gemensam marknad med fyra grundläggande friheter (fri rörlighet för varor, tjänster kapital och personer) var en målsättning redan i Romfördraget 1957.

En milstolpe i utvecklingen var EU-domstolens avgörande i målet *Cassis de Dijon* från 1979 som lade fast principen om ömsesidigt erkännande och gav vägledning för framtida harmonisering på varuområdet. Principen innebär att en medlemsstat inte får förbjuda att en vara som lagligen tillverkats eller saluförts i ett annat EU-land säljs på medlemsstatens territorium enbart på den grunden att varan inte uppfyller särskilda krav i medlemsstatens lagstiftning.

För att åstadkomma en fungerande inre marknad är enbart principen om ömsesidigt erkännande inte tillräcklig. År 1985 presenterade kommissionen en vitbok med ca 300 olika förslag till åtgärder i syfte att upprätta en inre marknad med fri rörlighet för personer, varor, tjänster och kapital. Bl.a. antogs rådets resolution av den 7 maj 1985 om en ny metod för teknisk harmonisering och standarder, den s.k. nya metoden.

För att uppnå fri rörlighet och undanröja handelshinder på EU:s inre marknad har EU således genom åren utfärdat ett stort antal regler. Dessa regler fastställer bl.a. gemensamma säkerhets- och skyddsnivåer för produkterna och tjänsterna i fråga. Eftersom reglerna är gemensamma brukar de kallas för harmoniserade regler. Där enhetliga regler ännu inte finns framtagna ska principen om ömsesidigt erkännande tillämpas.

4.2 Den nya metoden inom EU

4.2.1 Allmänt om den nya metoden

I samband med vitboksprogrammet lanserades alltså den nya metoden. Metoden innebär att väsentliga säkerhetskrav som produkterna måste uppfylla fastställs i rättsakter, medan de tekniska detaljerna återfinns i europeiska standarder som det hänvisas till i EU-lagstiftningen. Dessa standarder, s.k. harmoniserade standarder, är i regel frivilliga att följa för tillverkaren. Standarderna får emellertid rättsverkan enligt rättsakten eftersom en produkt som uppfyller en sådan harmoniserad standard presumeras uppfylla de tvingande säkerhetskraven. Tillverkaren kan dock välja att inte följa en standard men måste då på annat sätt visa hur de tvingande kraven i rättsakten har uppfyllts.

Nya metoden innebär ett öppet system för teknisk provning och kontroll. Numera är huvudregeln att tillverkaren själv ska intyga att produkten uppfyller de krav som ställs i berörda rättsakter, s.k. tillverkardeklaration. Det finns dock undantag, i vissa fall förutsätts att tillverkaren låter ett oberoende organ, ett s.k. anmält organ, bedöma att produkten uppfyller de väsentliga kraven innan den släpps ut på marknaden. Anmälda organ är sådana organ som en medlemsstat har bedömt kompetenta att utföra provning, kontroll eller certifiering enligt en viss produkträttsakt.

När sedan föreskriven kontroll har genomförts och tillverkaren har intygat att ställda krav har uppfyllts ska, om detta föreskrivs, produkten CE-märkas, varefter den får släppas ut på marknaden. Myndigheternas roll har genom detta system begränsats till att omfatta ansvar för lagstiftningen samt att genom marknadskontroll utöva tillsyn på marknaden av att reglerna följs.

Kommissionen genomförde under ett antal år en översyn av den nya metoden i syfte att tillvarata erfarenheterna från tillämpningen samt att förbättra och förtydliga regelverket. Översynen avsåg främst regelverket för teknisk provning och kontroll samt marknadskontroll och ingripanden mot varor som inte uppfyller kraven i harmoniserade regler. På det icke harmoniserade området, dvs. inom det område som EU ännu inte antagit gemensamma regler, omfattade översynen förfaranden som ska iakttas vid ingripanden mot varor som lagligen har släppts på marknaden i en annan medlemsstat. Översynsarbetet resulterade i det s.k. varupaketet som antogs den 9 juli 2008. Varupaketet består av två EU-förordningar och ett EU-beslut och innebär ett nytt rättsligt ramverk inom EU på varuområdet.

4.2.2 Grundläggande begrepp i den nya metoden

Bedömning av överensstämmelse

Bedömning av överensstämmelse innebär en prövning av att specificerade krav avseende en produkt är uppfyllda. Kraven, som oftast framgår av författning eller harmoniserad standard, kan handla om olika aspekter som t.ex. säkerhet eller hälsa. Bedömning av överensstämmelse ska borge för att varan är säker vid tiden för utsläppande på marknaden. För att bedöma om kraven uppfylls används olika procedurer. Det enklaste förfarandet är att tillverkaren själv försäkrar att produkten uppfyller kraven. I det mest omfattande förfarandet måste varje enskilt exemplar av produkten provas och kontrolleras hos ett anmält organ. Med hänsyn till de risker som är förknippade med enskilda varor föreskriver unionslagstiftaren i de enskilda sektorernas rättsakter vilket eller vilka förfaranden som ska tillämpas.

Ackreditering

Med ackreditering menas ett formellt erkännande att ett organ är kompetent att utföra vissa specificerade tjänster, t.ex. provningar.

I Sverige är Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll, Swedac, nationellt ackrediteringsorgan. Ett organ som vill bli ackrediterat måste lämna en ansökan till Swedac som prövar och bedömer om organet uppfyller de krav som ställs i lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll och förordningen (2011:811) om ackreditering och teknisk kontroll, samt de föreskrifter som Swedac har utfärdat för det aktuella området. Organet måste även uppfylla de sektorsspecifika myndighetsföreskrifter eller andra krav som organet ska arbeta i enlighet med.

Anmälda organ

För vissa produkter krävs en bedömning av tredje part, ett s.k. anmält organ, att produkten uppfyller kraven i en rättsakt. Medlemsstaterna anmäler till kommissionen de organ som bemyndigats att utföra tredje parts uppgifter. I Sverige är det Swedac som efter kompetensbedömning anmäler svenska organ till Europeiska kommissionen.

CE-märkning

CE står för ”Conformité Européenne”, vilket betyder ”överensstämmer med EG-direktiv”. Det är tillverkaren som genom CE-märkning garanterar att alla grundläggande hälso- och säkerhetskrav enligt respektive rättsakt är uppfyllda. Märkningen är också en garanti för att produkten har genomgått föreskrivna förfaranden för bedömning av överensstämmelse.

Genom Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 har gemensamma bestämmelser antagits för hur CE-märkning ska ske inom EU. Regler om CE-märket finns även i särskilda rättsakter för olika sektorer där reglerna kan skilja sig åt mellan de olika rättsakterna.

Marknadskontroll

Tillsyn över att reglerna följs bedrivs främst genom kontroll på marknaden av att produkter uppfyller ställda krav. Marknadskontrollen syftar till att säkerställa en hög skyddsnivå för människors hälsa och säkerhet, undanröja farliga produkter samt upprätthålla respekten för och identifiera brister i regelverket.

I och med införandet av nya metoden har marknadskontrollen fått större betydelse. Marknadskontrollen har blivit särskilt viktig för att den gränslösa inre marknaden ska kunna fungera. EU-rättsakter enligt nya metoden förutsätter oftast att medlemsstaterna utför marknadskontroll. Medlemsstaterna förväntas således aktivt övervaka att de produkter som förekommer på marknaden verkligen uppfyller de krav som är angivna i rättsakten och att föreskrivna förfaranden för bedömning av överensstämmelse följs.

5 Gällande rätt

Byggproduktförordningen är direkt tillämplig i alla medlemsstater. Av den anledningen behöver de bestämmelser i svensk lag som upprepar innehållet i förordningen eller som strider mot innehållet i den upphävas eller anpassas till byggproduktförordningen. Härigenom påverkas t.ex. reglerna om CE-märkning och typgodkännande. I viss utsträckning behöver också svenska lagregler införas för att komplettera förordningen så att den får avsedd effekt i Sverige. Detta gäller t.ex. frågor som rör marknadskontroll och tillsyn.

5.1 Regler inom EU

5.1.1 Varupaketet

Varupaketet består av två EU-förordningar, Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 764/2008 av den 9 juli 2008 om förfaranden för tillämpning av vissa nationella tekniska regler på produkter som lagligen saluförts i en annan medlemsstat och om upphävande av beslut nr 3052/95/EG och Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknads kontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 samt ett EU-beslut, Europaparlamentets och rådets beslut nr 768/2008/EG av den 9 juli 2008 om en gemensam ram för saluföring av produkter och upphävande av rådets beslut 93/465/EEG. Bestämmelserna är sektorsövergripande och båda förordningarna syftar till att underlätta den fria rörligheten för varor på EU:s inre marknad och samtidigt säkerställa en hög skyddsnivå för allmänna intressen som hälsa och säkerhet i allmänhet, hälsa och säkerhet på arbetsplatser, konsumentskydd och miljöskydd samt att skapa en horisontell och sektorsövergripande begreppsapparat för den inre marknaden.

Förordning (EG) nr 764/2008 om förfaranden för tillämpning av vissa nationella tekniska regler på produkter som lagligen saluförts i en annan medlemsstat

I förordning (EG) nr 764/2008 fastställs bestämmelser och förfaranden som medlemsstaterna ska följa när de fattar beslut om tekniska regler. Förordningen har till syfte att få principen om ömsesidigt erkännande att fungera i praktiken och kan sägas bli tillämplig när avsteg görs från principen. I förordningen föreskrivs bl.a. att medlemsstaterna ska utse kontaktpunkter för produkter inom sina respektive territorier, att medlemsstater inte ska vägra att godta intyg eller provningsrapporter från ett anmält organ i annan medlemsstat samt rätt att från ekonomiska aktörer under vissa premisser begära ut relevant information.

Förordning (EG) nr 765/2008 om ackreditering och marknads kontroll

Genom förordning (EG) nr 765/2008 kodifieras krav som återfinns i internationella standarder. Kraven för ackreditering harmoniseras och krav införs på att medlemsstater ska acceptera ackreditering utförd i andra medlemsstater. I förordningen finns gemensamma bestämmelser och principer om ackreditering av de anmälda organen. Förordningen innehåller även regler om marknads kontroll, kontroll av produkter från tredje länder och CE-märkning.

Förordningen har starka kopplingar till bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/95/EG av den 3 december 2001 om allmän produktsäkerhet (produktsäkerhetsdirektivet) som reglerar konsumentprodukters säkerhet. Det anges bl.a. att tillämpningen av förordningen inte får hindra marknads kontrollmyndigheter att vidta mer specifika åtgärder som föreskrivs i produktsäkerhetsdirektivet.

Beslut nr 768/2008/EG om en gemensam ram för saluföring av produkter

Beslutet riktar sig till unionslagstiftaren och fastställer gemensamma principer och referensbestämmelser som ska användas vid utarbetandet av unionslagstiftning som harmoniserar villkoren för saluföring av produkter. Beslutet föreskriver således vad framtida EU-rättsakter som utformas enligt nya metoden ska innehålla.

Beslutet föreskriver olika möjligheter att utföra bedömning av överensstämmelse i syfte att erbjuda ett urval av klara, tydliga och enhetliga förfaranden samt begränsa antalet möjliga varianter. Vilken eller vilka moduler som används bestäms i sektorslagstiftningen med hänsyn till bl.a. typ av produkt, riskerna med produkten och tillverkarens behov.

5.1.2 Byggproduktdirektivet

Rådets direktiv 89/106/EEG av den 21 december 1988 om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar, fortsättningsvis kallat byggproduktdirektivet, har till syfte att underlätta handeln med byggprodukter inom EU genom att undanröja tekniska handelshinder mellan länderna samtidigt som ländernas ansvar för säkerheten för människor, djur och egendom och för allmänt välbefinnande tillgodoses. Byggproduktdirektivet är införlivat med svensk lagstiftning och upphör att gälla den 1 juli 2013 när byggproduktförordningen blir tillämplig i sin helhet.

Byggproduktdirektivet omfattar produkter som tillverkas för att varaktigt infogas i byggnader och andra anläggningar och som har betydelse för någon av sex angivna egenskaper – de väsentliga kraven hos den färdiga byggnaden eller anläggningen. Dessa egenskaper är 1. bärförmåga, stadga och beständighet, 2. brandskydd, 3. hygien, hälsa och miljö, 4. säkerhet vid användning, 5. bullerskydd samt 6. energihushållning och värmeisolering. De väsentliga kraven utgör grunden för att utarbeta harmoniserade standarder på europeisk nivå för byggprodukter.

När det saknas en standard eller om produkten väsentligt avviker från standarden finns ett system med tekniska godkännanden. I detta system kan särskilt utpekade organ, s.k. tekniska godkännandeorgan, bestyrka en byggprodukts lämplighet.

En byggprodukt får CE-märkas om den omfattas av en harmoniserad standard eller om ett europeiskt tekniskt godkännande har utfärdats. Sverige har, med hänvisning till traditionell frivillighet vad gäller godkännandesystem och märkning, hänsyn till småföretagare samt avsaknaden av krav på CE-märkning i direktivet, infört direktivet så att CE-märkning är frivilligt. En liknande tolkning gjordes av Storbritannien, Irland, Finland och Portugal. Portugal har dock i ett senare skede infört obligatorisk CE-märkning.

På grund av vissa oklarheter dröjde det ända till juni 2001 innan den första harmoniserade standarden för byggprodukter publicerades i EUT och därmed möjliggjorde CE-märkning av en produktgrupp. Under direktivet har det hittills arbetats fram 412 harmoniserade standarder av förväntade ca 600 för olika byggproduktgrupper och bortåt 1 500 europeiska tekniska godkännanden för enskilda byggprodukter samt drygt

2 000 stödstandarder med provnings-, bedömnings- och verifieringsmetoder, däribland eurokoderna.

5.2 Svensk rätt

Vid tidpunkten för införlivandet av byggproduktdirektivet saknade Sverige nästan helt sådana regler om marknadsföring av byggprodukter som direktivet krävde. En byggproduktlag inrättades därför i syfte att genomföra byggproduktdirektivet i Sverige. Den nya byggproduktlagen (1992:1535) reglerade dels att byggprodukter ska vara lämpliga för avsedd användning för att få ingå i ett byggnadsverk, dels att byggprodukter som uppfyller kravet på lämplighet enligt lagen eller enligt föreskrifter som meddelats med stöd av lagen får släppas ut på marknaden och användas för avsett ändamål. Lagen innehöll även regler om tillsyn.

I en ny lag (1994:847) om tekniska egenskapskrav på byggnadsverk, m.m. samlades de generella kraven på byggnaders och andra anläggningars egenskaper från plan- och bygglagen (1987:10) med de krav i byggproduktlagen som gällde för byggprodukter. Också den äldre plan- och bygglagens regler om typgodkännande och tillverkningskontroll flyttades till den nya lagen om tekniska egenskapskrav på byggnadsverk. Som skäl för förändringen angav regeringen i prop. 1993/94:178 att det är direkt olämpligt att ha samma egenskaper hos byggnader beskrivna på två olika sätt i två olika lagar.

Byggproduktdirektivet var ett av flera direktiv där bestämmelser om CE-märkning reglerades. Lag (1992:1534) om CE-märkning togs därför fram i syfte att underlätta införlivandet av direktiv enligt den nya metoden. Lagen ansågs redan från början vara av tillfällig karaktär i avvaktan på generella regler från EG. Lagen innehöll bl.a. bestämmelser om hur CE-symbolen ska se ut och anbringas samt bestämmelser om förbud mot märkning som kan förväxlas med CE-märkningen.

Bestämmelser om byggprodukter finns i dag i plan- och bygglagen (2010:900).

5.2.1 Plan- och bygglagen (2010:900)

Plan- och bygglagen (2010:900) trädde i kraft den 2 maj 2011. Syftet med lagen var att förenkla plan- och byggprocesserna och att skärpa kontrollen av byggandet. För att undanröja oklarheter och för att tydliggöra att bestämmelserna i plan- och bygglagen (1987:10) och lagen (1994:847) om tekniska egenskapskrav på byggnadsverk, m.m. hänger naturligt ihop i den kedja som plan- och byggprocessen utgör, fördes samtliga bestämmelser i lagen om tekniska egenskapskrav på byggnadsverk in i den nya plan- och bygglagen.

Plan- och bygglagen (2010:900) är till övervägande del en språklig och redaktionell omarbetning av den äldre plan- och bygglagen och lagen om tekniska egenskapskrav på byggnadsverk, m.m. Lagen innehåller bl.a. bestämmelser om detaljplaner och områdesbestämmelser, bygglov, riv-

ningslov och marklov samt tillsyn. Den innehåller också regler om krav på byggnadsverk, byggprodukter, tomter och allmänna platser.

Med byggprodukt avses enligt plan- och bygglagen en produkt som är avsedd att stadigvarande ingå i ett byggnadsverk. En byggprodukt får ingå i ett byggnadsverk endast om den är lämplig för den avsedda användningen. En byggprodukt ska anses lämplig bl.a. om den har sådana egenskaper att det byggnadsverk som produkten ska ingå i uppfyller vissa i lagen uppräknade tekniska egenskapskrav när byggnadsverket är projekterat och uppfört på rätt sätt. Plan- och bygglagen reglerar också, såvitt avser byggprodukter, frågor om utsläppande på marknaden, typgodkännande och tillverkningskontroll samt tillsyn.

5.2.2 Lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll

2008 lanserade EU varupaketet, se avsnitt 5.1.1. I regeringens proposition 2010/11:80 föreslogs en ny lag om ackreditering och teknisk kontroll som skulle anpassa svensk lagstiftning till de delar av varupaketet som avser ackreditering respektive CE-märkning. Den 1 augusti 2011 trädde den nya lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll och tillhörande förordning (2011:811) om ackreditering och teknisk kontroll i kraft. Förutom att lagen kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav på ackreditering och marknads kontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 när det gäller ackreditering och CE-märkning, tillämpas den också beträffande bl.a. organ som anmäls till Europeiska kommissionen och de andra medlemsstaterna för uppgifter i samband med bedömning av överensstämmelse enligt harmoniserad unionslagstiftning. Enligt lagen ansvarar Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll (Swedac) för ackreditering enligt förordning (EG) nr 765/2008 samt för ackreditering i övrigt av organ för bedömning av överensstämmelse. Swedac ska också utöva tillsyn över de organ som omfattas av lagen.

5.3 Ny EU-förordning om byggprodukter

5.3.1 Motiv och syfte

Medlemsländerna har införlivat byggproduktdirektivet på olika sätt vilket bl.a. har medfört en oproportionerligt stor, och i många fall dyr, administrativ börda på tillverkare och andra aktörer som önskat sälja byggprodukter i annat medlemsland. På grund av detta är EU:s inre marknad för byggprodukter fortfarande splittrad och handel med byggprodukter sker fortfarande främst inom landet.

I oktober 2005 införde kommissionen, som en del av förbättrad lagstiftning genom en förenklingsstrategi, ett treårigt rullande förenklings-

program.⁴ Syftet var att göra lagstiftningen mindre betungande, lättare att tillämpa och sålunda effektivare samtidigt som EU:s politiska mål bibehålls. Förenklingen av byggproduktdirektivet var alltså ett initiativ inom denna förenklingsstrategi i syfte att ”skapa ökad tydlighet och minska den administrativa bördan av byggproduktdirektivet – särskilt för små och medelstora företag – genom ökad flexibilitet vid utarbetandet och användningen av tekniska specifikationer, enklare certifieringsregler och undanröjande av de hinder för genomförandet som hittills har försvårat skapandet av en genuin inre marknad för byggprodukter”.⁵

Nya metoden anses inte vara lämplig lagstiftningsteknik för att nå målet att säkerställa fri rörlighet för och användning av byggprodukter. I byggproduktförordningen följs emellertid den nya rättsliga ramen som den definieras i varupaketet inom sådana områden som t.ex. kriterier för anmälan av anmälda organ och bestämmelser om marknadsövervakning.

I kommissionens förslag av den 23 maj 2008 till byggproduktförordningen, KOM(2008) 311 slutlig, föreslås att byggproduktdirektivet ersätts med en förordning i syfte att definiera målen för gemenskapslagstiftningen bättre och att underlätta dess genomförande genom några förenklade förfaranden som är särskilt inriktade på att minska den administrativa bördan för företagen, särskilt små och medelstora företag. Vidare sägs att avlägsnande av tekniska hinder inom byggområdet, i den utsträckning de inte kan avlägsnas genom ömsesidigt erkännande av likvärdighet bland alla medlemsstater, endast kan nås genom att ett gemensamt tekniskt språk upprättas på vilket tillverkarna kommer att ange prestanda för de väsentliga egenskaperna hos de byggprodukter som de släpper ut på marknaden.

Kommissionen har förutsatt att förordningen korrigerar de brister som uppdagats med byggproduktdirektivet samt uppfyller medlemsländernas önskan om ett mer preciserat harmoniserat regelverk och ett klargörande av vad CE-märkningen egentligen innebär.

5.3.2 Förordningens innehåll

Byggproduktförordningen är inte en rättsakt enligt den nya metoden. Förordningen handlar inte om bedömning av överensstämmelse med krav i förordningen eller i en harmoniserad standard utan om bedömning och fortlöpande kontroll av byggprodukters väsentliga egenskaper. Vilka produkttegenskaper som är väsentliga i respektive land avgörs av ländernas nationella lagstiftning om krav på byggnadsverk. Dessa krav har länderna rätt att reglera och ryms inte inom unionens kompetensområde för den inre marknaden. Byggproduktförordningen harmoniserar därför inte några krav på byggnadsverk.

Kommissionen ger mandat (uppdrag) till något av de europeiska standardiseringsorganen. Till grund för dessa uppdrag ligger de nationella

⁴ Europeiska kommissionen (2005): KOM(2005) 535 slutlig: Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska och sociala kommittén och Regionkommittén – Genomförande av gemenskapens Lissabonprogram: en strategi för förenkling av lagstiftningen, Bryssel.

⁵ Kommissionens pressmeddelande MEMO/05/394 och MEMO/06/426.

kraven på byggnadsverk och kommissionen ger enbart mandat under förutsättning att något medlemsland har behov av det. I mandaten bestämmer kommissionen vilket system för bedömning och fortlöpande kontroll av prestanda för respektive väsentlig produkttegenskap som ska användas (grad av tredjepartsinblandning). Dessa uppdrag ska resultera i harmoniserade standarder för de produktgrupper som bestämts i uppdraget. Dessa harmoniserade standarder utgör grunden för tillverkaren att upprätta en prestandadeklaration med för alla parter tillförlitliga uppgifter om byggproduktens väsentliga egenskaper.

Det är enbart sådana grundläggande krav på byggnadsverk som finns upptagna i byggproduktförordningens bilaga 1 som kan utgöra grund för att förbereda standardiseringsmandat. Genom byggproduktförordningen kan nu fler nationella krav på byggnadsverk ligga till grund för standardiseringsmandat än vad som var fallet under byggproduktdirektivet, detta eftersom fler grundläggande krav på byggnadsverk upptagits i bilaga 1. För andra angelägna krav som resurshushållning med naturtillgångar och krav som rör byggnadsverks miljöpåverkan förutsätts enligt skäl 56 att miljödeklarationer används, när sådana finns tillgängliga.

Byggproduktförordningen reglerar på ett detaljerat sätt hur produkttegenskaper ska kunna göras kända och CE-märkas på ett gemensamt sätt när harmoniserade standarder ännu inte finns framtagna. Det sker genom att tekniska bedömningsorgan, utsedda av medlemsländerna, tar fram europeiska tekniska bedömningsdokument. Det är kommissionen som bestämmer vilket system för bedömning och fortlöpande kontroll av byggprodukternas prestanda i förhållande till deras väsentliga egenskaper som ska användas. När ett bedömningsdokument finns framtaget och när en teknisk bedömning har utfärdats kan tillverkaren upprätta en prestandadeklaration och CE-märka byggprodukten.

Sammanfattningsvis bygger förslaget i stor utsträckning mer på befintliga rutiner, förfaranden och infrastrukturer som stärks, förtydligas och förenklas än på att nya åtgärder och infrastrukturer införs. Nedan redogörs i stora drag för det huvudsakliga innehållet i byggproduktförordningen.

Prestandadeklaration och CE-märkning

En av byggproduktförordningens huvuddelar handlar om metoder för att göra byggprodukters egenskaper kända. Detta sker bl.a. genom deklarerationer av byggprodukternas egenskaper och prestanda som är viktiga för medlemsstaten. Prestandadeklarationen ska innehålla uppgifter om prestanda för de väsentliga egenskaperna med beaktande av bestämmelserna för den avsedda användningen. Det speciella med förordningen är att tillverkaren alltid måste beakta de bestämmelser som är relevanta i det land tillverkaren avser att tillhandahålla produkten i.

Tillverkare ska alltid ange byggproduktens avsedda användning. Prestandadeklarationer får inte vara tomma. Om en tillverkare inte deklarerar en viss produkttegenskap måste denne ange att ingen prestanda är fastställd. Tillverkare måste dock alltid ange prestanda för minst en av de väsentliga egenskaperna hos byggprodukten.

Enligt byggproduktförordningen ska viss information som finns specificerad i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 av

den 18 december 2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach), inrättande av en europeisk kemikaliemyndighet, ändring av direktiv 1999/45/EG och upphävande av rådets förordning (EEG) nr 793/93 och kommissionens förordning (EG) nr 1488/94 samt rådets direktiv 76/769/EEG och kommissionens direktiv 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG och 2000/21/EG, den s.k. REACH-förordningen, tillhandahållas tillsammans med prestandadeklarationen.

I byggproduktförordningen fastställs vidare CE-märkningens särskilda betydelse för byggprodukter. CE-märkningen handlar om bedömning och fortlöpande kontroll av byggprodukters prestanda. Genom CE-märkningen garanterar tillverkaren att deklarerad prestanda stämmer överens med den faktiska. Byggproduktförordningen medför att alla tillverkare av byggprodukter som omfattas av en harmoniserad standard eller för vilken en europeisk teknisk bedömning har utfärdats måste upprätta en prestandadeklaration och anbringa CE-märkning. Om detta inte görs beläggs byggprodukten med försäljningsförbud.

Medlemsländerna ska utgå från att en prestandadeklaration är korrekt och får heller inte förhindra tillhandahållande eller användning av CE-märkta produkter, under förutsättning att den angivna prestandan motsvarar kraven för sådan användning i landet. Om produktens deklarerade prestanda inte motsvarar landets krav har länderna rätt att förbjuda användning/försäljning av CE-märkta produkter.

Skyldigheter för tillverkare eller tillverkares representanter, importörer och distributörer

Byggproduktförordningen ställer detaljerade krav på alla ekonomiska operatörer, även de som ingår i distributionsledet, vilket enligt varupaketet är nödvändigt för att upprätthålla förtroendet för CE-märkningen. I fråga om byggprodukter gäller det främst bestämmelser som stödjer tilltron till uppgifterna om produktprestanda, t.ex. måste importörer och distributörer se till att produkternas prestanda inte äventyras under den tid de ansvarar för produkten, såsom under transport och lagerhållning.

Harmoniserade standarder

Enligt nya metoden fastställs de väsentliga säkerhetskraven i rättsakter medan de tekniska detaljerna återfinns i s.k. harmoniserade standarder som det hänvisas till i EU-lagstiftningen. Byggproduktförordningen följer inte det modulsystem som används enligt rambeslut 768/2008/EG. Istället används ett unikt system för bedömning och fortlöpande kontroll av prestanda. Detta system avgör graden av tredjepartsinblandning, som generellt är stor när det gäller byggprodukter. Vilken grad av tredjepartsinblandning som ska tillämpas avgörs av kommissionen med beaktande av vilka konsekvenser som kan uppstå för människors säkerhet och hälsa och för miljön.

För varje harmoniserad standard som tas fram finns en samexistensperiod. Vid datumet för samexistensperiodens början ska det vara möjligt att använda den harmoniserade standarden för att ta fram en prestandadeklaration och CE-märka en byggprodukt som omfattas av denna standard. Under samexistensperioden kan även andra märkningar av en byggprodukts prestanda existera. Vid samexistensperiodens slut ska dock

motstridiga nationella standarder upphävas och medlemsstaterna ska besluta att alla motstridiga nationella bestämmelser ska upphöra att gälla.

Systemet för europeisk teknisk bedömning

Om det inte finns någon harmoniserad standard utarbetad för en byggprodukt finns möjlighet att ansöka om en europeisk teknisk bedömning (ETA – European Technical Assessment) av en produkt hos ett tekniskt bedömningsorgan. En europeisk teknisk bedömning utgör grund för tillverkarens prestandadeklaration om produktens väsentliga egenskaper och därpå följande CE-märkning. För att en europeisk teknisk bedömning ska kunna utföras krävs att det finns ett europeiskt tekniskt bedömningsdokument för det tekniska bedömningsorganet att bedöma produkten mot. Som framgår av artikel 66.3 i byggproduktförordningen får befintliga publicerade riktlinjer för europeiska tekniska godkännanden under byggproduktdirektivet användas som europeiska bedömningsdokument. Om det saknas en tillämplig riktlinje måste ett europeiskt tekniskt bedömningsdokument först upprättas och antas av de europeiska tekniska bedömningsorganens organisation.

Systemet med tekniska bedömningsorgan och utförandet av europeiska tekniska bedömningar är unikt för byggprodukter och saknar motsvarighet i annan unionslagstiftning. Ett liknande system finns som nämnts under byggproduktdirektivet och syftet med ändringarna i byggproduktförordningen är att åstadkomma ett mer effektivt system för bedömning av bl.a. innovativa byggprodukters egenskaper.

Kraven på bedömningsorganens kompetens är höga och har skärpts i förhållande till vad som anges för motsvarigheten i byggproduktdirektivet, se bilaga IV tabell 2 i byggproduktförordningen. Att medlemsstaterna ska övervaka och utvärdera organens verksamhet är också nya och skärpta bestämmelser i byggproduktförordningen som träffar medlemsstaterna. Om organet inte uppfyller kraven ska medlemsstaterna återkalla behörigheten.

Förenklat förfarande

För byggprodukter eller byggprodukters egenskaper som kräver liten tredje partsinblandning finns enligt byggproduktförordningen ett förenklat förfarande. Det finns möjligheter för tillverkare att ersätta typprovning eller typberäkning med annan lämplig teknisk dokumentation i vissa särskilda fall.

Anmälade myndigheter och anmälda organ

På samma sätt som enligt byggproduktdirektivet finns möjlighet för medlemsstaterna att utse organ som bemyndigas att utföra tredje partsuppgifter under förfarandet för bedömning och fortlöpande kontroll av prestanda (anmälda organ). Medlemsstaterna ska även utse en anmälade myndighet som ansvarar för att inrätta och utföra de förfaranden som krävs för bedömning och anmälan av de organ som ska bemyndigas. Bestämmelserna bygger i stora delar på förordning (EG) nr 765/2008 och referensartiklarna i kapitel R4 i beslut 768/2008/EG.

Anmälda organ kan enligt byggproduktförordningen även anmälas för kontroll av horisontella väsentliga egenskaper; reaktion vid brandpåver-

kan, brandmotstånd, utvändigt brandpåverkan, bullerdämpning och emissioner av farliga ämnen. Byggproduktförordningen innehåller också omfattande krav på anmälande myndigheter och anmälda organ rörande bl.a. opartiskhet, konfidentialitet och kompetens.

Språkkrav

Byggproduktförordningen ger medlemsstaterna rätt att ställa krav på att information som riktas till användarna av byggprodukterna ska vara på det egna språket eller de egna språken. Rörande handlingar som ska tillhandahållas till myndigheter förutsätter byggproduktförordningen att myndigheter inte nödvändigtvis måste få handlingarna på landets språk utan det kan räcka med ett språk som lätt kan förstås av myndigheten.

6 Ändringar i plan- och bygglagen (2010:900) till följd av byggproduktförordningen

6.1 Byggprodukters lämplighet

Regeringens förslag: Lämplighetskravet för byggprodukter ska utvidgas till att omfatta också de tekniska egenskapskraven tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse- och orienteringsförmåga samt hushållning med vatten och avfall.

Boverkets förslag: Överensstämmer med regeringens förslag. Boverket har därutöver föreslagit dels en justering i enlighet med verkets omfattande förslag avseende frågor som ligger utanför vad som följer av byggproduktförordningen, dels att det i lagen ska anges att en förutsättning för att avgöra en produkts lämplighet är att dess egenskaper är kända.

Remissinstanserna: Länsstyrelsen i Västra Götalands län har anfört att den inte ser behovet av att särskilt ange som en förutsättning för lämplighet att produkternas egenskaper är kända. I övrigt har remissinstanserna inte haft några synpunkter.

Skälen för regeringens förslag: 8 kap. 4 § plan- och bygglagen innehåller de tekniska egenskapskrav som ställs på byggnadsverk. Kraven under punkterna 1–6 överensstämmer med de krav som anges i bilaga 1 till byggproduktdirektivet.

Enligt artikel 3 i byggproduktförordningen ska de grundläggande kraven för byggnadsverk som anges i bilaga 1 utgöra grunden för att förbereda mandat om standarder och harmoniserade tekniska specifikationer. Boverket har föreslagit att samtliga befintliga tekniska egenskapskrav på byggnadsverk i 8 kap. 4 § första stycket plan- och bygglagen i möjligaste mån indelas i enlighet med bilaga 1 i byggproduktförordningen. Verket har dock anfört att det inte varit möjligt att redogöra för konsekvenserna av att anpassa det svenska regelverket fullt ut enligt

bilaga 1 i byggproduktförordningen. Som skäl för sitt förslag till en annan indelning av de tekniska egenskapskraven har Boverket angett att det skulle underlätta verkets bevakning av att hänsyn tas till svenska nationella krav på byggnadsverk vid mandat- och standardiseringsarbetet m.m. och att det även bör underlätta verkets besvarande av frågor genom den särskilda kontaktpunkten.

Regeringen bedömer att de tekniska egenskapskrav som räknas upp i 8 kap. 4 § första stycket 1–6 och 8–9 plan- och bygglagen i allt väsentligt står i överensstämmelse med de grundläggande krav på byggnadsverk som anges i byggproduktförordningens bilaga 1. Krav på byggprodukters lämplighet ska därför omfatta även de tekniska egenskapskraven i punkterna 8 och 9 i 8 kap. 4 § första stycket plan- och bygglagen, dvs. tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga samt hushållning med vatten och avfall. Även fortsättningsvis finns i uppräknningen av de tekniska egenskapskraven ett inhemskt krav, nämligen punkt 7 om lämplighet för det avsedda ändamålet. Detta svenska krav kan inte utgöra grund för underlag till mandatering av produktstandarder och får inte heller utgöra grund för nationella krav på produktnivå. Såsom Boverket har anfört finns det inget underlag för att bedöma konsekvenserna av en fullständig anpassning till byggproduktförordningens bilaga 1. Enligt regeringens mening kan en annan indelning av de tekniska egenskapskraven i 8 kap. 4 § första stycket anstå till dess att ett fullständigt underlag finns för att bedöma konsekvenserna av en mera omfattande anpassning till den indelning som görs i byggproduktförordningens bilaga 1.

Boverket har i sin rapport föreslagit att det i lagen regleras att en förutsättning för att avgöra en produkts lämplighet är att dess egenskaper är kända. Som skäl anför Boverket att den absoluta majoriteten av EU:s medlemsländer har krav på kända produkttegenskaper i sina regelverk för byggande eftersom det annars är svårt att avgöra produktens lämplighet i det enskilda fallet. Regeringen ser i nuläget inget behov av att särskilt ange som en förutsättning för en byggprodukts lämplighet att dess egenskaper är kända.

6.2 Utsläppande på marknaden och CE-märkning

Regeringens förslag: Det ska införas en hänvisning i plan- och bygglagen till förordning (EU) nr 305/2011 (byggproduktförordningen) som anger att det även där finns bestämmelser om villkor för att släppa ut och tillhandahålla byggprodukter på marknaden. Det ska också införas en bestämmelse om att en byggprodukt som inte omfattas av byggproduktförordningen får säljas här i landet endast om den är lämplig för avsedd användning enligt 8 kap. 19 §.

För byggprodukter som ska vara CE-märkta enligt byggproduktförordningen ska bestämmelserna om märkning i förordning (EG) nr 765/2008 och lagen om ackreditering och teknisk kontroll gälla.

Boverkets förslag: Överensstämmer delvis med regeringens förslag. Boverket har inte föreslagit någon särskild reglering avseende försäljning av byggprodukter som inte omfattas av byggproduktförordningen.

Remissinstanserna: *Svea Hovrätt (Mark- och miljööverdomstolen)* anför att regleringstekniken med hänvisningar framstår som otymplig och svårtillgänglig i den praktiska tillämpningen. Remissinstanserna har i övrigt inte haft några synpunkter.

Skälen för regeringens förslag: För en byggprodukt som omfattas av en harmoniserad standard eller för vilken en europeisk teknisk bedömning utfärdats är det i och med byggproduktförordningens ikraftträdande obligatoriskt med CE-märkning. Denna förändring medför stora konsekvenser för tillverkarna varför det i lagen bör föras in en upplysning om att byggproduktförordningen innehåller bestämmelser om villkor för utsläppande och tillhandahållande av byggprodukter på marknaden.

Vidare bör det enligt regeringens mening finnas kvar en bestämmelse om lämplighetskrav för byggprodukter som inte omfattas av byggproduktförordningen. En byggprodukts lämplighet avgörs av dess egenskaper i förhållande till avsedd användning och de krav som ställs på det byggnadsverk som produkten ska ingå i. Bestämmelsen om ett lämplighetskrav för byggprodukter som inte omfattas av byggproduktförordningen bör ange att en byggprodukt får säljas här i landet för avsedd användning endast om den är lämplig enligt 8 kap. 19 § plan- och bygglagen. I 8 kap. 20 § används i dag formuleringen ”släppas ut på marknaden”, vilket i byggproduktförordningen definieras som ”tillhandahållande för första gången av en byggprodukt på unionsmarknaden”. Genom att i stället ange att lämplighetskravet gäller byggprodukter för försäljning här i landet, tydliggörs att inte alla byggprodukter som släpps ut på unionsmarknaden måste uppfylla svenska krav på lämplighet.

Lydelsen i 8 kap. 21 § plan- och bygglagen härrör från införlivandet av byggproduktdirektivet i svensk rätt men har anpassats så att den hänvisar till förordning (EG) nr 765/2008 och till lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll. Utsläppande och tillhandahållande av byggprodukter på marknaden regleras från och med den 1 juli 2013 av byggproduktförordningen. De delar som införlivar byggproduktdirektivets regler om utsläppande på marknaden bör därför upphävas och ersättas med en hänvisning till byggproduktförordningen.

Bestämmelser om byggprodukter fanns tidigare i lagen (1994:847) om tekniska egenskapskrav på byggnadsverk, m.m. 1999 ändrades lagen på så sätt att begreppet byggprodukter i lagens mening även kom att omfatta sådana produkter som omfattas av vissa produktdirektiv; värmepannor (Rådets direktiv 92/42/EEG av den 21 maj 1992 om effektivitetskrav för nya värmepannor som eldas med flytande eller gasformigt bränsle, senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/28/EG), hissar (Europaparlamentets och rådets direktiv 95/16/EG av den 29 juni 1995 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om hissar) och sedermera även linbaneanläggningar för persontransport (Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/9/EG av den 20 mars 2000 om linbaneanläggningar för persontransport). Dessa produkter är således byggprodukter enligt plan- och bygglagen men omfattas inte av byggproduktförordningen. 8 kap. 21 § ska därför även fortsättningsvis hänvisa till

16 kap. 6 § 2, som efter byggproduktförordningens ikraftträdande endast omfattar nämnda produktdirektiv.

Enligt byggproduktförordningen ska de allmänna principerna som fastställs i artikel 30 i förordning (EG) nr 765/2008 gälla för CE-märkning. Enligt artikel 30.6 i förordning (EG) nr 765/2008 ska medlemsstaterna se till att bestämmelser om CE-märkning tillämpas korrekt. De ska även vidta lämpliga åtgärder i händelse av otillbörlig användning av märkningen samt sanktioner för överträdelse, vilka får inbegripa straffrättsliga sanktioner för allvarliga överträdelse. Den svenska tillämpningen av artikel 30 regleras i lagen om ackreditering och teknisk kontroll. I 14 § lagen om ackreditering och teknisk kontroll hänvisas till bestämmelser om CE-märkning i artikel 30.1–30.5 i förordning (EG) nr 765/2008 och rättsakter som har utformats för vissa produkter i enlighet med rådets resolution av den 7 maj 1985 om en ny metod för teknisk harmonisering och standarder. Mot bakgrund av att artikel 30.2–4 i förordning (EG) nr 765/2008 hänvisar till harmoniserad gemenskapslagstiftning, vilket omfattar även byggproduktförordningen, blir således ansvarsbestämelsen i 17 § lagen om ackreditering och teknisk kontroll tillämplig även vid överträdelse av bestämmelserna om CE-märkning i byggproduktförordningen.

6.3 Typgodkännande

Regeringens förslag: När CE-märkning enligt förordning (EU) nr 305/2011 (byggproduktförordningen) ska vara den enda märkning som styrker byggproduktens överensstämmelse med angivna prestanda ska typgodkännande inte få meddelas och redan meddelade typgodkännanden ska upphöra att gälla.

Boverkets förslag: Överensstämmer till viss del med regeringens förslag. Boverket föreslår att hela typgodkännandesystemet tas bort och ersätts med ett system där byggproduktens väsentliga egenskaper bedöms av ett ackrediterat produktcertifieringsorgan. Som alternativ föreslår Boverket att det i lag regleras att typgodkännande inte får meddelas när en prestandadeklaration ska upprättas och produkten ska CE-märkas enligt byggproduktförordningen.

Remissinstanserna: *Transportstyrelsen, Swedac, Kommerskollegium, Länsstyrelserna i Västra Götalands och Dalarnas län, Statens energimyndighet, Trafikverket, SIS och Stockholms kommun* är positiva eller tillstyrker ett avskaffande av typgodkännandesystemet. Kommerskollegium anför att det är viktigt att ett avskaffande inte leder till nya system i privat regi då ett sådant förfarande riskerar att bli än mer handelshindrande. SIS anför att det möjligen kan bli nödvändigt att fasa ut kvarvarande typgodkännande i avvaktan på att harmoniserade standarder eller europeiska tekniska bedömningar finns framtagna.

Även *SIS Tekniska kommitté för brandsäkerhet* anför att det måste beaktas att det finns många områden där harmoniserade standarder saknas samt att byggherren ofta sätter samman flera produkter/komponenter i ett större system, t.ex. ett fasadsystem. Kommittén anför vidare att det

är av stor vikt att Boverkets föreslagna alternativa märkningssystem blir utrett, eftersom Boverket inte utrett de ekonomiska konsekvenserna av ett avskaffande och att regeringen överväger att införa en övergångstid.

Näringslivets regelnämnd, SABO, Sveriges Byggindustrier och Byggmaterialindustrierna anser att det inte går att avskaffa typgodkännandesystemet för abrupt och föreslår en längre övergångstid i avvaktan på att harmoniserade standarder eller europeiska tekniska bedömningar finns framtagna. Både Byggmaterialindustrierna och Sveriges Byggindustrier anför att typgodkännande för konstruktionslösningar bör finnas kvar då dessa inte kan CE-märkas. SABO anför även att de kostnadsmissiga konsekvenserna av författningsförslaget inte är analyserade och beskrivna på ett tillfredställande sätt.

Enligt *Skogsindustrierna* behövs det ett klarläggande för produkter med typgodkännande där det saknas harmoniserade standarder samt förlängd övergångstid om arbete med en harmoniserad standard pågår.

Villaägarnas Riksförbund anser att det inte finns något som tyder på att ett typgodkännande skulle kunna vara ett handelshinder och påpekar att certifieringsorgan tydligt informerar om att det är en frivillig märkning.

Svensk Ventilation, Trä- och möbelföretagen, TMF, VVS-företagen, SP Sveriges tekniska forskningsinstitut, Kiwa Swedcert och Glasbranschföreningen anför att typgodkännandesystemet måste få finnas kvar för de produkter som inte omfattas av en harmoniserad standard och avstyrker därför förslaget.

Enligt *Astma- och allergiförbundet* måste typgodkännandesystemet, om det tas bort, ersättas med annan tydlig märkning för konsumenten, t.ex. frivillig miljö- och allergimärkning.

Teknikföretagens Branschgrupper AB anför att ett avskaffande av typgodkännandesystemet inte går att genomföra då Sverige i så fall riskerar att stå utan ett i lag fastställt system för att kunna verifiera att produkter som saknar en harmoniserad standard uppfyller de svenska byggnadskraven. Teknikföretagens Branschgrupper anser vidare att konsekvenserna dessutom inte är tillräckligt analyserade.

Daloc Futura AB avråder starkt från att avskaffa typgodkännandesystemet. Daloc anför vidare att det är tydligt att typgodkännandesystemets giltighet ska upphöra i slutet på samexistensperioden för den harmoniserade standarden och inte när byggproduktförordningen blir giltig.

Skälen för regeringens förslag: Byggproduktförordningen fastställer att CE-märkning ska vara den enda märkning som styrker angivna prestanda för de byggprodukter som omfattas av en harmoniserad standard eller för vilken en europeisk teknisk bedömning utfärdats (se artiklarna 4.2 och 8.3). Enligt artikel 17.5 sjätte stycket ska en harmoniserad standard från och med datumet för slutet av samexistensperioden vara det enda sättet att upprätta en prestandadeklaration för en byggprodukt som omfattas av denna standard. Vid samexistensperiodens slut ska motstridiga nationella standarder upphävas och medlemsstaterna ska besluta att alla motstridiga nationella bestämmelser ska upphöra att gälla (artikel 17.5 sjunde stycket).

Boverket föreslår i sin rapport att typgodkännandesystemet helt tas bort från och med den 1 juli 2013 och att bedömningar av byggproduktens väsentliga egenskaper ska utföras av ett ackrediterat produktcertifieringsorgan. Som skäl till förslaget anger Boverket att systemet utgör ett

potentiellt handelshinder och hänvisar till en dom i EU-domstolen där Belgien dömdes för fördragsbrott på grund av nationella bestämmelser som föreskrev en ”de facto-skyldighet” för ekonomiska aktörer som ville sälja byggprodukter i Belgien att erhålla belgiska överensstämmelsemärken för att få sälja sina produkter i Belgien (Mål C-227/06).

Som ett alternativ till att helt avskaffa typgodkännandesystemet föreslår Boverket att det i lag ska regleras om förbud mot utfärdande av typgodkännande och upphörande av detsamma när en prestandadeklaration ska upprättas och en byggprodukt ska CE-märkas enligt byggproduktförordningen. Redan i dag föreskrivs i Boverkets föreskrifter att typgodkännande och beslut om tillverkningskontroll för en produkt inte får meddelas/ upphör att gälla när produkten omfattas av en harmoniserad standard eller när ett europeiskt tekniskt godkännande har utfärdats för produkten. Om standarden innehåller en övergångstid får dock typgodkännande och beslut om tillverkningskontroll meddelas och gälla i enlighet med vad som anges där. Syftet med nämnda föreskrifter är att undanröja risk för handelshinder till följd av åtgärder som främjar nationella tekniska specifikationer och märkningar.

Ett flertal remissinstanser avstyrker Boverkets förslag om att avskaffa typgodkännandesystemet redan den 1 juli 2013 och anför att det skulle få omfattande negativa konsekvenser. Argument som framförs emot avskaffandet är bl.a. att förbudet mot nationell märkning enbart rör det harmoniserade området, att det inte går att verifiera att produkter som inte omfattas av en harmoniserad standard kan bidra till att uppfylla de svenska kraven på byggnadsverk, att alternativa märkningar utan insyn etableras med fara för sämre kvalitet, att det skulle medföra ökad byråkrati med ökade kostnader då arbetet med ett tillfälligt produktcertifikat måste göras om när den harmoniserade standarden är klar samt att konsekvenserna av ett avskaffande inte är tillräckligt utredda. Även några av de remissinstanser som är positivt inställda till att avskaffa typgodkännandesystemet anför att det kan vara befogat med en övergångstid innan systemet avskaffas.

Regeringen instämmer i Boverkets bedömning att typgodkännandereglerna skulle kunna utgöra ett potentiellt handelshinder. Det är därför viktigt att säkerställa att typgodkännandesystemet inte står i strid med de regler som uppställs i byggproduktförordningen. Det svenska typgodkännandesystemet är frivilligt. Det finns förvisso en möjlighet för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att föreskriva om obligatoriskt typgodkännande, men föreskriftsrätten är begränsad till typgodkännande som behövs till skydd för liv, personlig säkerhet eller hälsa och har aldrig utnyttjats av regeringen. Att helt ta bort typgodkännandesystemet är inte heller, vilket även Boverket konstaterar i sin rapport, något som följer av byggproduktförordningen. Förslaget att ta bort typgodkännandesystemet och ersätta det med en form av produktcertifiering är inte särskilt utrett i rapporten. Vilka ekonomiska konsekvenser detta får för typgodkännandeorganen och framför allt dess kunder är inte utrett och något författningsförslag om vad som ska komma i stället finns inte framtaget. I likhet med flera remissinstanser anser regeringen att ett abrupt borttagande av typgodkännandesystemet utan ett noggrant utrett alternativ vore olämpligt. Den ändring av det slag som föreslås i rappor-

ten behöver därför utredas vidare innan ett sådant förslag kan läggas fram.

Byggproduktförordningen innehåller som nämnts bestämmelser om att för alla byggprodukter som omfattas av en harmoniserad standard eller för vilken en europeisk teknisk bedömning utfärdats, ska CE-märkningen vara den enda märkning som styrker byggproduktens överensstämmelse med angivna prestanda. När samexistensperioden tar slut för en harmoniserad standard ska medlemsländerna besluta att alla motstridiga nationella märkningar ska upphöra att gälla. Regeringen delar Boverkets uppfattning att det, om typgodkännandesystemet behålls för det icke harmoniserade området, behövs en reglering på lagnivå som slår fast att när CE-märkning ska vara den enda märkning som styrker byggproduktens överensstämmelse med angivna prestanda får typgodkännande inte meddelas och redan meddelade typgodkännanden ska upphöra att gälla. För byggprodukter som omfattas av en harmoniserad standard gäller som nämnts att CE-märkning ska vara den enda märkningen som styrker byggproduktens överensstämmelse med angivna prestanda när samexistensperioden löpt ut.

6.4 Tillsyn m.m.

Regeringens förslag: Den myndighet som utövar tillsyn ska hos den som tillverkar eller representerar den som tillverkar, importerar eller saluför byggprodukter ha rätt att få tillgång till produkter, upplysningar och handlingar samt tillträde till lokaler.

Den myndighet som ska övervaka och utvärdera tekniska bedömningsorgan ska ha rätt att i behövlig utsträckning hos bedömningsorganen få tillgång till upplysningar och handlingar samt tillträde till lokaler.

Det ska i plan- och bygglagen anges att tillsynsmyndigheten kan vidta åtgärder enligt förordning (EU) nr 305/2011 (byggproduktförordningen) om en produkt inte uppfyller förordningens krav eller om tillsynsmyndigheten har tillräckliga skäl att anta att förordningens krav inte uppfylls. Vidare ska det anges att tillsynsmyndigheten får vidta åtgärder i enlighet med förordning (EG) nr 765/2008 för byggprodukter som inte uppfyller de krav som följer av föreskrifter meddelade med stöd av i lagtexten angivet bemyndigande.

Tillsynsmyndigheten ska i det enskilda fallet få besluta om det föreläggande som behövs för att de krav på byggprodukter som fastställs i byggproduktförordningen och de krav som följer av föreskrifter som har meddelats med stöd av bemyndigande i lagen, ska följas. Tillsynsmyndigheten ska också i det enskilda fallet få besluta om det föreläggande eller förbud som behövs från skyddssynpunkt avseende försäljning av byggprodukter för avsedd användning här i landet.

Boverkets förslag: Överensstämmer delvis med regeringens förslag. Boverket har bl.a. föreslagit att uttrycket ”föreläggande eller förbud” byts ut mot ”åtgärder”. Boverket har inte lämnat något förslag avseende möjlighet för tillsynsmyndigheten att besluta om det föreläggande som

behövs för att de krav på byggprodukter som fastställs i byggproduktförordningen och de krav som följer av föreskrifter som har meddelats med stöd av bemyndigande i lagen ska följas.

Remissinstanserna: *Svea Hovrätt (Mark- och miljööverdomstolen)* anför att regleringstekniken med hänvisningar framstår som otyplig och svårtillgänglig i den praktiska tillämpningen. *Kemikalieinspektionen* anför att den inte ser någon anledning att byta ut begreppet ”föreläggande” mot det oklara begreppet ”åtgärder”. Vidare anser *Kemikalieinspektionen* att den föreslagna författningstexten i 11 kap. 25 och 26 §§, uppdelad på två paragrafer, förefaller onödigt krånglig och svårförståelig och föreslår att de båda paragraferna slås ihop. *Inspektionen* påpekar att för att veta vilken av dessa paragrafer som är relevant måste man känna till omfattningen av förordningen, vilket kräver en relativt omfattande utredning av vilka standarder som finns. I övrigt har de remissinstanser som har uttalat sig tillstyrkt förslaget eller inte haft några invändningar.

Skälen för regeringens förslag: Tillsyn över att plan- och bygglagen och EU-förordningar i frågor inom lagens tillämpningsområde följs, utövas enligt kapitel 11 i plan- och bygglagen och föreskrifter som meddelats med stöd av lagen. Begreppet tillsyn används i lagtexten även i de fall där det är marknadskontroll som avses. I de fall där tillsyn/tillsynsmyndigheter förekommer i det följande åsyftas marknadskontroll/marknadskontrollmyndigheter som avses i förordning (EG) nr 765/2008.

Marknadskontrollmyndigheternas befogenheter regleras i artikel 19 i förordning (EG) nr 765/2008. Det är de ekonomiska aktörerna som berörs av myndigheternas marknadskontroll. I artikel 2.7 i förordning (EG) nr 765/2008 definieras ”ekonomisk aktör” som ”tillverkaren, importören, tillverkarens representant och distributören”. Artikel 2.18 i byggproduktförordningen innehåller samma definition fast i en annan ordning. Definitionen av ”ekonomisk aktör” i referensartikel 1 beslut (EG) nr 768/2008 överensstämmer också med definitionen i först nämnda förordning. Användare av byggprodukter nämns inte i byggproduktförordningen. I 8 § byggproduktlagen (1992:1515) användes uttrycket ”den som tillverkar, importerar eller saluför produkter”. Användare av byggprodukter lades till i lagen (1994:847) om tekniska egenskapskrav på byggnadsverk m.m., vars 8 § omfattade ”den som tillverkar, importerar, saluför eller använder byggprodukter”. Förarbetena till lagen om tekniska egenskapskrav (prop. 1993/94:178 s. 129) innehåller ingen förklaring till varför ”använder byggprodukter” lades till. Enligt Boverket har lagstiftarens avsikt troligen varit att marknadskontrollmyndigheten också ska ha rätt att gå in och kontrollera produkter som finns på byggarbetsplatsen. Boverket har dock påpekat att byggprodukten i normalfallet då redan är såld. Om byggherren eller byggentreprenören direktimporterar produkten från tredje land eller produkten tillhandahålls på den svenska marknaden genom leverans på byggarbetsplatsen täcks dessa situationer av marknadskontrollmyndighetens rätt att få tillträde till den ekonomiska aktörens lokaler.

Enligt nuvarande lydelse av 11 kap. 8 § första stycket 3 plan- och bygglagen har en tillsynsmyndighet, för att fullgöra sina uppgifter, rätt att hos den som tillverkar, importerar, saluför eller använder byggprodukter som omfattas av tillsynen rätt till bl.a. tillträde till områden,

lokaler och andra utrymmen. Regeringen bedömer i likhet med Boverket att plan- och bygglagen bör anpassas till byggproduktförordningen och förordning (EG) nr 765/2008 på så sätt att tillsynsmyndigheten hos den som tillverkar eller representerar den som tillverkar, importerar eller saluför byggprodukter har rätt till tillgång till produkter, upplysningar och handlingar samt tillträde till lokaler på sätt som beskrivs i lagtexten. Den som ”använder byggprodukter” ska således utgå ur lagtexten. Vissa redaktionella förändringar har gjorts jämfört med Boverkets förslag.

Enligt byggproduktförordningen får medlemsstaterna utse tekniska bedömningsorgan inom sina territorier. Medlemsstaterna ska enligt artikel 29.3 i byggproduktförordningen övervaka vilken verksamhet och kompetens de tekniska bedömningsorgan som de har utsett bedriver och besitter samt utvärdera dessa faktorer i förhållande till de krav som anges i tabell 2 i bilaga IV. Att medlemsstaterna ska övervaka och utvärdera de tekniska bedömningsorganens verksamhet är ett nytt krav som träffar medlemsstaterna. För att den myndighet som ska övervaka och utvärdera de tekniska bedömningsorganen i enlighet med byggproduktförordningen ska kunna utföra sin uppgift bör myndigheten ges rätt att i behövlig utsträckning hos bedömningsorganen begära in upplysningar och handlingar samt få tillträde till lokaler.

Det bör i plan- och bygglagen anges att tillsynsmyndigheten kan vidta åtgärder enligt byggproduktförordningen om en produkt inte uppfyller förordningens krav eller om tillsynsmyndigheten har tillräckliga skäl att anta att förordningens krav inte uppfylls. I artiklarna 56–59 i byggproduktförordningen finns bestämmelser om marknadskontroll och skyddsåtgärder. I artiklarna regleras vilka åtgärder medlemsstaternas marknadskontrollmyndigheter ska vidta för att hantera byggprodukter som inte uppnår angivna prestanda eller som uppfyller kraven men som likväl utgör en risk för hälsa och säkerhet. Marknadskontrollmyndigheterna ska bl.a., om den ekonomiska aktör som berörs inte vidtar adekvata åtgärder för att byggprodukten ska uppfylla gällande krav, vidta alla lämpliga tillfälliga åtgärder för att förbjuda eller begränsa tillhandahållandet av byggprodukten på den nationella marknaden eller dra tillbaka byggprodukten från denna marknad eller återkalla den (artikel 56.4). I artikel 59 regleras medlemsstaternas skyldigheter vid bristande formell överensstämmelse såsom felaktig CE-märkning eller prestandadeklaration.

Vidare bör det anges i plan- och bygglagen att tillsynsmyndigheten får vidta åtgärder i enlighet med förordning (EG) nr 765/2008 för byggprodukter som inte uppfyller de krav som följer av föreskrifter meddelade med stöd av i lagtexten angivet bemyndigande. Vissa byggprodukter som faller utanför byggproduktförordningens tillämpningsområde omfattas av specifika sektorsdirektiv; direktiv 92/42/EEG om effektivitetskrav för nya värmepannor som eldas med flytande eller gasformigt bränsle, direktiv 95/16/EG om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om hissar samt direktiv 2000/9/EG om linbaneanläggningar för persontransport, jfr avsnitt 6.2. Om dessa byggprodukter inte uppfyller de krav som följer av föreskrifter meddelade med stöd av 16 kap. 6 § 2, får tillsynsmyndigheten istället vidta de åtgärder som följer av artiklarna 19–21 i förordning (EG) nr 765/2008. I artiklarna 19–21 i förordning (EG) nr 765/2008 regleras bl.a. åtgärder för marknadskontroll

och medlemsstaternas skyldigheter avseende produkter som utgör en allvarlig risk.

Om en byggprodukt har CE-märkts trots att den inte överensstämmer med gällande krav för CE-märkning, finns i dag en möjlighet för tillsynsmyndigheten att förelägga tillverkaren, importören eller den som saluför en byggprodukt att vidta vissa angivna åtgärder. Det bör även fortsättningsvis finnas en möjlighet för tillsynsmyndigheten att förelägga den som omfattas av tillsynen när en byggprodukt inte uppfyller de krav som gäller. I lagtexten bör dock detta uttryckas som att tillsynsmyndigheten i det enskilda fallet ska få besluta om det föreläggande som behövs för att de krav som fastställs i byggproduktförordningen och som följer av föreskrifter som har meddelats med stöd av 16 kap. 6 § 2 ska följas. Den aktuella paragrafen, 11 kap. 26 §, har därmed utformats på liknande sätt som 11 kap. 25 §. Liksom tidigare kan ett föreläggande förenas med vite.

Det bör också finnas en möjlighet till ingripande från en tillsynsmyndighet mot försäljning av byggprodukter som är olämpliga för avsedd användning även om de inte omfattas av byggproduktförordningen eller förordning (EG) nr 765/2008 (se avsnitt 6.2). I 11 kap. 25 § bör därför även fortsättningsvis finnas en hänvisning till 8 kap. 20 §, med preciseringen att det endast är 8 kap. 20 § andra stycket som avses. Hänvisningen till 16 kap. 6 § synes dock enligt regeringens mening vara överflödig.

Enligt nuvarande lydelse av 11 kap. 25 § plan- och bygglagen får tillsynsmyndigheten i det enskilda fallet besluta om det föreläggande eller förbud som från skyddssynpunkt behövs för att bestämmelsen om byggprodukter i 8 kap. 20 § eller en bestämmelse som meddelats med stöd av 16 kap. 16 § ska följas. Boverket har föreslagit att uttrycket ”besluta om det föreläggande och förbud” ska ersättas av ”besluta om de åtgärder”, detta för att bestämmelsen ska ansluta närmare till byggproduktförordningen och förordning (EG) nr 765/2008. Boverket har som exempel på tänkbara åtgärder angett förbud mot användning av produkten och/eller försäljning av den, jfr artikel 8.4 i byggproduktförordningen. Regeringen bedömer att den föreslagna lydelsen är otydligare än den nuvarande. Den är inte heller en nödvändig anpassning till byggproduktförordningen. Regeringen föreslår därför ingen förändring av uttrycket ”besluta om det föreläggande eller förbud”. Kemikalieinspektionen har därutöver föreslagit att bestämmelserna om produktförelägganden ska slås ihop i ett lagrum. Med hänsyn till att 11 kap. 25 § hänvisar till byggprodukter som faller utanför det harmoniserade området och 11 kap. 26 § till byggprodukter som omfattas av EU-förordning och direktiv, är detta dock en enligt regeringens lämplig uppdelning.

6.5 Avgift vid tillsyn

<p>Regeringens förslag: Den myndighet som ska övervaka och utvärdera tekniska bedömningsorgan i enlighet med förordning (EU) nr 305/2011 (byggproduktförordningen) ska ha rätt att ta ut en avgift av de tekniska bedömningsorganen för att täcka kostnaderna för över-</p>
--

vakning och utvärdering. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om avgift vid tillsyn.

Boverkets förslag: Boverket har inte föreslagit någon rätt till avgiftsuttag för övervakning och utvärdering enligt byggproduktförordningen.

Remissinstanserna: *Länsstyrelsen i Västra Götalands län* tillstyrker förslaget, men anser att det bör anges och beskrivas på lämpligt sätt i vilken omfattning ersättning ska få tas ut. *Boverket* anför att det är en fördel om rätten att ta ut avgifter enligt plan- och bygglagen regleras på motsvarande sätt som avgifter vid tillsyn av ackrediterade eller anmälda organ enligt lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll. *Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll* har inga invändningar mot förslaget. *SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut* anser att avgifterna bör minimeras och att avgifterna i andra länder ska utgöra utgångspunkt för fastställande av de svenska avgifterna. *Kiwa Swedcert* uppfattar förslaget som att det kan uppstå en snedvriden konkurrens mellan tekniska bedömningsorgan. *Byggmaterialindustrierna* tillstyrker förslaget.

Skälen för regeringens förslag: De tekniska bedömningsorganens uppgifter rör huvudsakligen produkter som inte omfattas av en harmoniserad standard. Enligt artikel 29.3 i byggproduktförordningen ska medlemsstaterna övervaka och utvärdera de tekniska bedömningsorganens verksamhet, jfr avsnitt 6.4. Den myndighet som ska utföra övervakning och utvärdering enligt byggproduktförordningen bör få rätt att ta ut avgift av de tekniska bedömningsorganen för att täcka kostnaderna för arbetet med övervakning och utvärdering. Någon konkurrens mellan de tekniska bedömningsorganen kan således inte uppstå. Som flera remissinstanser har påpekat bör det regleras i vilken omfattning ersättning ska få tas ut. Regeringen föreslår därför att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer bör få meddela föreskrifter om avgiftsuttaget.

6.6 Ekonomisk ersättning

Regeringens förslag: Den som tillverkar eller representerar den som tillverkar, importerar eller saluför byggprodukter ska efter beslut från tillsynsmyndigheten ersätta myndigheten för kostnader vid provtagning och undersökning av prov om en produkt vid tillsyn visar sig inte uppfylla gällande krav. Vidare ska den som tillverkar eller representerar den som tillverkar, importerar eller saluför byggprodukter få ersättning från tillsynsmyndigheten för produkter för kontroll, om det finns särskilda skäl för det.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om ersättningen.

Boverkets förslag: Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Ett fåtal remissinstanser har tillstyrkt förslaget, i övrigt har inga synpunkter anförts.

Skälen för regeringens förslag: Sverige har skyldighet att utöva marknadskontroll över bl.a. byggprodukter enligt relevant unionslagstiftning (byggproduktförordningen, förordning (EG) 765/2008 samt direktiv

92/42/EEG om värmepannor, direktiv 95/15/EG om hissar samt direktiv 2000/9/EG om linbanor). Om det vid marknadskontroll visar sig att en produkt inte överensstämmer med gällande rätt är den ansvariga ekonomiska aktören enligt annan svensk sektorslagstiftning (jfr t.ex. lag [2011:578] om leksakers säkerhet och lag [2008:112] om ekodesign) samt enligt produktsäkerhetslagen (2004:451) skyldig att ersätta kostnaderna för provning och bedömning av provningsresultatet. Detta gäller dock inte enligt sektorslagstiftningen för byggprodukter. De svenska sektorsmyndigheterna har således inte likartade befogenheter vid arbetet med marknadskontroll.

Regeringen bedömer i likhet med Boverket att tillsynsmyndigheten bör få besluta att tillverkaren eller den som representerar tillverkaren, importören eller distributören av produkten ska ersätta myndigheten för kostnader vid provtagning och undersökning av prov. Eftersom tillsynsmyndighetens provtagning och undersökning av prover vid marknadskontroll skulle kunna innebära stora kostnader som främst drabbar små och medelstora företag, bör principerna för när myndigheten kan begära ersättning fastslås i lagen. Detta ska endast ske i de fall produkten visar sig inte överensstämma med för produkten gällande krav för saluföring enligt plan- och bygglagen eller EU-rättsakter inom lagens tillämpningsområde.

En tillsynsmyndighet har som regel rätt att utan ersättning få tillgång till produkter för kontroll (se bl.a. 11 kap. 8 § plan- och bygglagen och 26 § produktsäkerhetslagen). Det är dock vanligt förekommande i sektorslagstiftning att tillsynsmyndigheten har befogenhet att lämna ersättning för uttag av provningsexemplar. Enligt 34 § första stycket produktsäkerhetslagen har t.ex. en näringsidkare rätt till ersättning från tillsynsmyndigheten för varuprover och liknande som lämnas enligt lagen, om det finns särskilda skäl för det. Av förarbetena till produktsäkerhetslagen framgår att skäl för ersättning kan vara att det krävts prov av en dyrbar vara eller att flera provexemplar har inforrats än vad som anses normalt (prop. 1988/89:23 s. 115).

Regeringen anser att tillsynsmyndigheten även i aktuellt hänseende ska kunna lämna ersättning för kostnader för produkter som ska kontrolleras. Detta blir särskilt viktigt eftersom de produkter som kontrolleras enligt plan- och bygglagen ofta utsätts för förstörande eller skadande provningar. Även i aktuell lagstiftning bör skäl för ersättning kunna vara att det krävts prov av en produkt av särskilt stort värde eller att fler provexemplar har begärts in än vad som kan anses normalt.

Som en följd av förslaget om ersättning till tillsynsmyndigheten för provning och ersättning från tillsynsmyndigheten för uttagen produkt för kontroll bör regeringen eller den myndighet som regeringen utser bemyndigas att meddela föreskrifter härom.

6.7 Språkrav

<p>Regeringens förslag: Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om på vilket språk prestandadeklarationer, bruksanvisningar och säkerhetsföreskrifter ska till-</p>
--

handahållas. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska också få meddela föreskrifter om på vilket eller vilka språk en tillsynsmyndighet kan begära att bli försedd med den information och dokumentation från tillverkarna, importörerna och distributörerna som behövs för att visa att byggprodukten överensstämmer med kraven i förordning (EU) nr 305/2011 (byggproduktförordningen).

Boverkets förslag: Överensstämmer delvis med regeringens förslag. Boverket har föreslagit att utpekande av språk enligt ovan ska ske i lagen.

Remissinstanserna: De remissinstanser som har uttalat sig har tillstyrkt förslaget eller inte haft några invändningar.

Skälen för regeringens förslag: I artikel 7.4 i byggproduktförordningen anges att prestandadeklarationer ska tillhandahållas på det eller de språk som krävs av den medlemsstat där produkten tillhandahålls på marknaden. I artiklarna 11.6, 13.4 och 14.2 anges att när tillverkarna, importörerna eller distributörerna tillhandahåller en produkt på marknaden ska de se till att produkten åtföljs av bruksanvisningar och säkerhetsföreskrifter på ett språk som bestämts av den berörda medlemsstaten och som lätt kan förstås av användarna. Byggproduktförordningen kräver således att medlemsstaten pekar ut ett språk på vilket angivna handlingar ska tillhandahållas.

För att användare av byggprodukter ska kunna avgöra om produkterna, när de infogas i ett byggnadsverk, uppfyller de nationella byggreglerna är det viktigt att deklarerad prestanda, bruksanvisningar och säkerhetsföreskrifter finns tillgängliga på ett språk som enkelt kan förstås av användarna. Boverket har föreslagit att det i lagtexten slås fast vilket språk som i Sverige krävs för prestandadeklarationer, bruksanvisningar och säkerhetsföreskrifter vid tillhandahållande av en produkt på marknaden. Regeringen bedömer dock att detta inte behöver regleras i lag utan föreslår att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer bemyndigas att föreskriva om språkkravet enligt artiklarna 7.4, 11.6, 13.4 och 14.2 i byggproduktförordningen.

Redan i dag ger 11 kap. 8 § plan- och bygglagen rätt för tillsynsmyndigheter att begära översättning av handlingar till svenska. Om det behövs för att tillsynsmyndigheten ska kunna ta del av innehållet i ett utländskt certifikat, intyg eller annan handling, ska handlingen på myndighetens begäran visas i översättning till svenska. Översättningen behöver inte vara auktoriserad. Denna möjlighet tillkom som en följd av tjänstedirektivet.

I artiklarna 11.8, 13.9 och 14.5 i byggproduktförordningen anges att tillverkarna, importörerna och distributörerna på motiverad begäran av en behörig nationell myndighet ska förse myndigheten med all information och dokumentation som behövs för att visa att byggprodukten överensstämmer med prestandadeklarationen och med andra tillämpliga krav i byggproduktförordningen, på ett språk som lätt kan förstås av den myndigheten. Byggproduktförordningen förutsätter således inte att myndigheterna vid tillsyn nödvändigtvis måste få tillgång till information och handlingar från tillverkare, distributörer och importörer på landets språk

utan det bör räcka med ett språk som lätt kan förstås av myndigheten. Boverket har anfört att det för att undvika onödigt betungande bördor för företagen vore önskvärt om information på något annat språk än det egna kan godtas. Regeringen bedömer att det också vad gäller denna fråga är lämpligt att regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer bemyndigas att besluta om aktuellt språkkrav.

7 Ikraftträdande

Regeringens förslag: Ändringarna ska träda i kraft den 1 juli 2013.
--

Boverkets förslag: Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *Arbetsmiljöverket* har anfört att tiden för ikraftträdandet är för kort vilket kan innebära problem. Remissinstanserna har i övrigt inte haft några synpunkter.

Skälen för regeringens förslag: De ändringar som föreslås i denna proposition avser de delar av byggproduktförordningen som ska börja gälla den 1 juli 2013. Ikraftträdandet bör därför anpassas till detta.

8 Konsekvenser

8.1 Allmänt

Syftet med de föreslagna ändringarna är att anpassa svensk lagstiftning till EU-förordningen så att den ska fungera på ett effektivt sätt i Sverige.

Byggproduktförordningen är inte en akt enligt den nya metoden. Det handlar inte om bedömning av överensstämmelse med krav i förordningen eller i en harmoniserad standard utan om bedömning och fortlöpande kontroll av byggprodukters prestanda. Genom CE-märkning garanterar tillverkaren att deklarerad prestanda stämmer överens med den faktiska. I byggproduktdirektivet är det otydligt om CE-märkning är obligatorisk vilket innebär att vissa länder, däribland Sverige, inte kräver CE-märkning utan använder sig av nationell märkning och verifikation av byggprodukter. Konsekvenserna av byggproduktförordningens uttalade krav på prestandadeklaration och därpå följande CE-märkning för alla byggprodukter som omfattas av en harmoniserad standard eller där en europeisk teknisk bedömning utfärdats, blir därför stora för marknadens aktörer för byggprodukter i Sverige.

Hela byggmaterialindustrin berörs i någon mån av byggproduktförordningen även om tillverkare och deras representanter liksom importörer och distributörer av byggprodukter är de som direkt berörs.

Det finns med andra ord ett stort informationsbehov kring framför allt kraven på prestandadeklaration, CE-märkning och språkbruk. I byggproduktförordningen regleras bl.a. att medlemsstaterna bör bedriva informationskampanjer.

8.2 Konsekvenser för tillverkare, importörer och distributörer

Språkkravet på prestandadeklarationer, bruksanvisningar och säkerhetsföreskrifter genererar en merkostnad för tillverkare och importörer om de måste översätta dokumentationen till svenska för att få föra in produkten i Sverige. Sedan genomförandet av byggproduktdirektivet finns redan krav på att CE-märkta produkters tekniska dokumentation ska göras tillgänglig på svenska. Enligt Boverket handlar Sverige byggprodukter främst från Tyskland, Norge och Finland. Detta torde innebära att merkostnaden för översättning även fortsättningsvis blir begränsad.

De nya kraven på att upprätta prestandadeklaration och de preciserade reglerna om när CE-märkning av byggprodukter är obligatorisk innebär en förändring för byggprodukttillverkarna, framför allt för de tillverkare vars byggprodukter i dag omfattas av en harmoniserad standard men som inte CE-märker sina byggprodukter. Storleken på denna grupp är svår att uppskatta. Istället för CE-märkning är det i dag vanligt att ange sin byggprodukts lämplighet genom typgodkännandemärkning. Totalt finns i dag cirka 1 600 giltiga typgodkännandebevis, framför allt inom brand- och VVS-området. Det finns i dag ingen statistik på hur många av dessa typgodkända byggprodukter som även omfattas av en harmoniserad standard och där tillverkaren valt att inte CE-märka sin byggprodukt. Konsekvenserna är därför väldigt svåra att förutse men enligt VVS-företagen saknas det harmoniserade standarder för en stor del av VVS-produkterna. Det skulle innebära att merkostnaden initialt inte blir så omfattande utan slås ut över tiden allt eftersom nya harmoniserade standarder tas fram.

8.3 Konsekvenser för Boverket

Byggmaterialindustrierna har uppgett för Boverket att, enligt en grov uppskattning, ca hälften av de svenska tillverkarna inte känner till att det blir obligatoriskt att CE-märka byggprodukter den 1 juli 2013. Att nå ut till alla tillverkare, distributörer och importörer av byggprodukter innebär behov av en stor informationsinsats.

CE-märkning av byggprodukter skiljer sig från övrig CE-märkning av produkter (t.ex. leksaker och elektronik) då den inte visar på att produkterna uppfyller vissa EU-gemensamma krav och därmed svenska krav. När även typgodkännande ersätts av CE-märkning för alla byggprodukter som omfattas av en harmoniserad standard eller där en europeisk teknisk bedömning utfärdats innebär detta att det finns ett stort behov att informera alla användare av byggprodukter om vad CE-märket faktiskt står för. Det finns en utbredd missuppfattning hos flertalet intressenter att en CE-märkt byggprodukt är godkänd för att användas och att byggprodukten uppfyller kraven i det svenska byggregelverket. Boverket behöver därför bedriva riktade informationsinsatser mot berörda intressenter.

Boverket har fått i uppgift att informera byggmaterialbranschen om förestående förändringar. Regeringen bedömer denna uppgift som viktig och har i budgetpropositionen för 2013 anvisat medel för detta ändamål.

8.4 Konsekvenser för domstolarna

Att CE-märkning blir obligatorisk och därmed omfattar fler byggprodukter kan i viss mån medföra att tillsynsmyndigheten kommer att fatta fler beslut som i sin tur kan komma att överklagas. Förslagen i lagrådsremissen kan leda till en något ökad måltillströmning till mark- och miljödomstolarna, men ökningen bedöms inte vara större än att den ryms inom befintliga ramar.

9 Författningskommentar

8 kap.

19 §

Paragrafen har utvidgats såtillvida att den även hänvisar till punkterna 8–9 i 8 kap. 4 § första stycket. På så sätt inkluderas i lämplighetskravet även de tekniska egenskapskraven tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga (punkt 8) samt hushållning med vatten och avfall (punkt 9). Kraven i punkterna 1–6 och 8–9 överensstämmer med de grundläggande krav på byggnadsverk som uppställs i bilaga 1 till byggproduktförordningen.

Paragrafen behandlas i avsnitt 6.1.

20 §

I *första stycket*, som är nytt, görs en hänvisning till förordning (EU) nr 305/2011 (byggproduktförordningen). Detta för att det finns bestämmelser om att släppa ut och tillhandahålla byggprodukter på marknaden också i denna förordning.

Andra stycket har ändrats på så sätt att en byggprodukt som inte omfattas av byggproduktförordningen får säljas här i landet för avsedd användning endast om byggprodukten är lämplig enligt 19 §.

Paragrafen behandlas i avsnitt 6.2.

21 §

I paragrafen har det tillagts att för byggprodukter som ska vara CE-märkta enligt förordning (EU) nr 305/2011 (byggproduktförordningen) ska bestämmelserna i förordningen (EG) nr 765/2008 tillämpas. Att hänvisning till föreskrifter som har meddelats med stöd av 16 kap. 6 § 2 alltså görs beror på att dessa föreskrifter avser byggprodukter som omfattas av de tre produktdirektiven om värmepannor, hissar och linbanor och som inte omfattas av byggproduktförordningen.

Paragrafen behandlas i avsnitt 6.2.

22 a §

En ny paragraf, 22 a, har införts som reglerar att när CE-märkning ska vara den enda märkning som styrker en byggprodukts överensstämmelse med angivna prestanda får typgodkännande inte meddelas och redan meddelade typgodkännanden ska upphöra att gälla.

Paragrafen behandlas i avsnitt 6.3.

11 kap.

1 §

En ny *punkt 12* har införts. Detta som en följd av att kapitlet har utökats med en paragraf som reglerar rätten för en tillsynsmyndighet att ta ut avgift för att täcka kostnaderna vid övervakning och utvärdering av tekniska bedömningsorgan enligt förordning (EU) nr 305/2011 (byggproduktförordningen).

8 §

Lydelsen har anpassats till förordning (EU) nr 305/2011 (byggproduktförordningen) och förordning (EG) nr 765/2008. *Punkten 3* i första stycket har därför ändrats på så sätt att den även omfattar tillverkarens representant. Användare av byggprodukter har utmönstrats ur punkten.

Paragrafen behandlas i avsnitt 6.4.

8 a §

En ny paragraf, *8 a*, har införts. Förordning (EU) nr 305/2011 (byggproduktförordningen) ger medlemsstaterna rätt att utse tekniska bedömningsorgan, vars uppgift bl.a. är att göra en europeisk teknisk bedömning av en byggprodukt som inte omfattas av en harmoniserad standard. Denna tekniska bedömning kan sedan utgöra grund för tillverkarens prestandadeklaration och därpå följande CE-märkning. För att tillsynsmyndigheten i enlighet med byggproduktförordningen ska kunna övervaka och utvärdera de tekniska bedömningsorganen ska tillsynsmyndigheten ges rätt att på begäran få de upplysningar och handlingar som behövs samt få tillträde till lokaler.

Paragrafen behandlas i avsnitt 6.4.

8 b §

I paragrafen, som är ny, regleras ersättningsskyldighet vid marknads kontroll. Den som tillverkar eller representerar den som tillverkar, importerar eller saluför byggprodukter ska ersätta tillsynsmyndigheten för kostnader för provtagning och undersökning av prov om en produkt vid tillsyn visar sig inte uppfylla gällande krav.

Paragrafen behandlas i avsnitt 6.6.

8 c §

Den nya paragrafen reglerar ersättning vid marknads kontroll på så sätt att den som tillverkar eller representerar den som tillverkar, importerar eller saluför byggprodukter ska få rätt till ersättning från tillsynsmyndigheten för produkter som ska kontrolleras, om det finns särskilda skäl för det.

Paragrafen behandlas i avsnitt 6.6.

25 §

Paragrafen har ändrats på så sätt att en hänvisning endast görs till 8 kap. 20 § andra stycket. Eftersom hänvisningen till 16 kap. 6 § synes obehövlig har den tagits bort, detta eftersom 8 kap. 20 § andra stycket hänvisar till 19 § i vilken det av punkten 2 framgår att en byggprodukt ska anses lämplig endast om den uppfyller kraven i föreskrifter som har meddelats med stöd av 16 kap. 6 §.

Paragrafen behandlas i avsnitt 6.4.

26 §

Paragrafen har ändrats på så sätt att om en sådan byggprodukt som omfattas av förordning (EU) nr 305/2011 (byggproduktförordningen) inte uppfyller de krav som fastställs i förordningen eller om tillsynsmyndigheten har tillräckliga skäl att anta att produkten inte uppfyller förordningens krav får myndigheten vidta vissa i förordningen angivna åtgärder (artiklarna 56–59).

Paragrafens *andra stycke* avser vissa byggprodukter som inte omfattas av byggproduktförordningen, dvs. de byggprodukter som omfattas av 1. Rådets direktiv 92/42/EEG av den 21 maj 1992 om effektivitetskrav för nya värmepannor som eldas med flytande eller gasformigt bränsle, senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/28/EG, 2. Europaparlamentets och rådets direktiv 95/16/EG av den 29 juni 1995 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om hissar och 3. Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/9/EG av den 20 mars 2000 om linbaneanläggningar för persontransport. Om dessa produkter inte uppfyller de krav som följer av föreskrifter meddelade med stöd av 16 kap. 6 § 2, får tillsynsmyndigheten vidta åtgärder enligt förordning (EG) nr 765/2008 (artiklarna 19–21).

I *tredje stycket* regleras att tillsynsmyndigheten i det enskilda fallet får besluta om det föreläggande som behövs för att de krav som avses i första och andra styckena ska följas. Bestämmelse om föreläggande fanns tidigare i paragrafens första stycke. Ett föreläggande får liksom tidigare förenas med vite, se 11 kap. 37 §.

Paragrafen behandlas i avsnitt 6.4.

66 §

Paragrafen, som är ny, reglerar att den myndighet som ska övervaka och utvärdera tekniska bedömningsorgan i enlighet med förordning (EU) nr 305/2011 (byggproduktförordningen) ska ha rätt att ta ut avgift för att täcka kostnaderna för övervakning och utvärdering, jfr vad som sägs i författningskommentaren till 8 a §.

Paragrafen behandlas i avsnitt 6.5.

16 kap.

6 §

Vissa bemyndiganden i paragrafen har ändrats.

I *första stycket 2* inskränks hänvisningen till 8 kap. 21 § punkten 2 och bemyndigandet avser således endast de byggprodukter som omfattas av de tre sektorsdirektiven om värmepannor, hissar och linbanor.

I *punkterna 5 och 6* föreslås att bemyndigandena utvidgas till att även omfatta föreskrifter om att ange dels på vilket språk prestandadeklARATIONER, bruksanvisningar och säkerhetsföreskrifter ska tillhandahållas, dels på vilket eller vilka språk en tillsynsmyndighet kan begära att bli försedd med information och dokumentation från tillverkarna, importörerna och distributörerna. Den äldre lydelsen av punkten 5 infördes som ett led i genomförandet av rådets direktiv 89/106/EG (byggproduktdirektivet). Den lista över byggprodukter som har liten betydelse med hänsyn till hälsa och säkerhet som omnämndes i den tidigare lydelsen har aldrig upprättats. Några byggprodukter som bestyrkts överensstämja med

gällande krav finns därmed inte heller. Punkten ska i sin tidigare lydelse således utgå.

Punkten 7 innehåller ett bemyndigande om att meddela föreskrifter om ersättning vid marknadskontroll.

Punkten 8 innehåller ett bemyndigande att meddela föreskrifter om avgift vid tillsyn enligt 11 kap. 66 §.

Paragrafen behandlas i avsnitten 6.2, 6.3, 6.5 och 6.6.

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EU) nr 305/2011

av den 9 mars 2011

om fastställande av harmoniserade villkor för saluföring av byggprodukter och om upphävande av rådets direktiv 89/106/EG

(Text av betydelse för EES)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR
ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktions-
sätt, särskilt artikel 114,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommit-
téns yttrande ⁽¹⁾,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet ⁽²⁾, och

av följande skäl:

(1) I medlemsstaternas bestämmelser krävs att byggnadsverk utformas och utförs så att säkerheten för människor, husdjur eller egendom inte äventyras och miljön inte skadas.

(2) Dessa bestämmelser har en direkt inverkan på kraven för byggprodukter. Dessa krav återspeglas således i nationella produktstandarder, nationella tekniska godkännanden och andra nationella tekniska specifikationer och bestämmelser relaterade till byggprodukter. På grund av olikheterna mellan dessa krav hindrar de handeln inom unionen.

(3) Denna förordning bör inte inverka på medlemsstaternas rätt att ange de krav som de anser nödvändiga för att säkerställa skyddet av hälsa, miljö och arbetstagare när byggprodukterna används.

⁽¹⁾ EUT C 218, 11.9.2009, s. 15.

⁽²⁾ Europaparlamentets ståndpunkt av den 24 april 2009 (EUT C 184 E, 8.7.2010, s. 441), rådets ståndpunkt vid första behandlingen av den 13 september 2010 (EUT C 282 E, 19.10.2010, s. 1), Europaparlamentets ståndpunkt av den 18 januari 2011 (ännu ej offentliggjord i EUT) och rådets beslut av den 28 februari 2011.

(4) Medlemsstaterna har infört bestämmelser och krav som gäller inte bara byggnaders och andra byggnadsverks säkerhet utan också hälsa, beständighet, energihushållning, miljöskydd, ekonomiska aspekter och andra viktiga aspekter av allmänt intresse. Lagar och andra författningar, administrativa åtgärder eller rättspraxis som fastställs antingen på unionsnivå eller på medlemsstatsnivå när det gäller byggnadsverk kan påverka kraven på byggprodukter. Eftersom deras effekt på den inre marknadens funktion troligen kommer att vara mycket likartad är det lämpligt att betrakta sådana lagar och andra författningar, administrativa åtgärder eller rättspraxis som bestämmelser med avseende på denna förordning.

(5) Bestämmelser i en medlemsstat för den avsedda användningen eller de avsedda användningarna av en byggprodukt, som syftar till att uppfylla grundläggande krav för byggnadsverk, avgör i förekommande fall de väsentliga egenskaper vars prestanda bör deklarerars. För att undvika en tom prestandadeklaration bör minst en av de väsentliga egenskaper hos en byggprodukt som är relevanta för den avsedda användningen eller användningarna deklarerars.

(6) Rådets direktiv 89/106/EEG av den 21 december 1988 om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om byggprodukter ⁽³⁾, syftade till att undanröja tekniska handelshinder inom byggproduktsområdet, för att främja deras fria rörlighet inom den inre marknaden.

(7) För att nå detta mål föreskrevs det i direktiv 89/106/EEG att harmoniserade standarder för byggprodukter skulle inrättas och europeiska tekniska godkännanden beviljas.

(8) Direktiv 89/106/EEG bör ersättas för att förenkla och förtydliga den befintliga ramen och för att förbättra insynen och befintliga åtgärders effektivitet.

⁽³⁾ EGT L 40, 11.2.1989, s. 12.

- (9) Denna förordning bör beakta den horisontella rättsliga ramen för saluföring av produkter på den inre marknaden, som inrättats genom Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter⁽¹⁾ och genom Europaparlamentets och rådets beslut nr 768/2008/EG av den 9 juli 2008 om en gemensam ram för saluföring av produkter⁽²⁾.
- (10) Avlägsnandet av tekniska hinder inom byggområdet kan endast uppnås genom att harmoniserade tekniska specifikationer fastställs i syfte att bedöma byggprodukternas prestanda.
- (11) I dessa harmoniserade tekniska specifikationer bör provning, beräkning och andra metoder ingå, som definieras i harmoniserade standarder och europeiska bedömningsdokument för att bedöma prestanda i förhållande till byggprodukternas väsentliga egenskaper.
- (12) De metoder som används av medlemsstaterna i deras krav på byggnadsverk såväl som andra nationella bestämmelser om byggprodukternas väsentliga egenskaper bör överensstämma med harmoniserade tekniska specifikationer.
- (13) När det är lämpligt bör man främja att prestandaklasser i förhållande till byggprodukternas väsentliga egenskaper används i harmoniserade standarder, för att beakta olika värden i de grundläggande kraven på byggnadsverk för vissa byggnadsverk, såväl som skillnader i klimat, geologi och geografi och andra skilda förhållanden i medlemsstaterna. På grundval av ett reviderat mandat bör de europeiska standardiseringsorganen ha rätt att inrätta sådana klasser i fall då kommissionen inte redan har inrättat dem.
- (14) Om en avsedd användning kräver tröskelvärden för någon väsentlig egenskap som ska uppfyllas av byggprodukter i medlemsstaterna, bör dessa värden fastställas i de harmoniserade tekniska specifikationerna.
- (15) Vid bedömning av en byggprodukts prestanda bör hänsyn även tas till de hälso- och säkerhetsaspekter som förknippas med användningen av produkten under hela dess livslängd.
- (16) Tröskelvärden som fastställs av kommissionen i enlighet med denna förordning bör vara allmänt erkända värden för de väsentliga egenskaperna hos byggprodukten i fråga med avseende på bestämmelserna i medlemsstaterna och bör garantera en hög skyddsnivå i enlighet med artikel 114 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget).
- (17) Tröskelvärden kan vara tekniska eller föreskrivande till sin karaktär och kan vara tillämpliga på enstaka egenskaper eller flera olika egenskaper.
- (18) Europeiska standardiseringsorganisationen (CEN) och Europeiska standardiseringsorganisationen inom elområdet (Cenelec) erkänns som behöriga organ för att anta harmoniserade standarder i enlighet med de allmänna riktlinjer för samarbete mellan kommissionen och dessa båda organ som undertecknades den 28 mars 2003. Tillverkare bör använda dessa harmoniserade standarder när en hänvisning till dem har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning* och i enlighet med de kriterier som fastställts enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 98/34/EG av den 22 juni 1998 om ett informationsförfarande beträffande tekniska standarder och föreskrifter och beträffande föreskrifter för informations-samhällets tjänster⁽³⁾. När väl en tillfredsställande teknisk och vetenskaplig kunskapsnivå i fråga om alla de relevanta aspekterna har uppnåtts bör harmoniserade standarder gälla för allt fler byggprodukter, även, i tillämpliga fall och efter samråd med den ständiga byggkommittén, genom att man kräver, genom mandat, att sådana standarder utarbetas på grundval av befintliga europeiska bedömningsdokument.
- (19) De förfaranden enligt direktiv 89/106/EEG för bedömning av prestanda i förhållande till de väsentliga egenskaper hos byggprodukterna som inte omfattas av en harmoniserad standard bör förenklas för att öka insynen och minska kostnaderna för tillverkarna av byggprodukter.
- (20) För att göra det möjligt för en tillverkare av en byggprodukt att upprätta en prestandadeklaration för en byggprodukt som inte omfattas eller inte helt omfattas av en harmoniserad standard är det nödvändigt att föreskriva om en europeisk teknisk bedömning.
- (21) Tillverkare av byggprodukter bör få begära att europeiska tekniska bedömningar utfärdas för deras produkter på grundval av de riktlinjer för europeiskt tekniskt godkännande som upprättats enligt direktiv 89/106/EEG. Rätten att använda dessa riktlinjer som europeiska bedömningsdokument bör därför säkerställas.

(1) EUT L 218, 13.8.2008, s. 30.

(2) EUT L 218, 13.8.2008, s. 82.

(3) EGT L 204, 21.7.1998, s. 37.

- (22) Upprättande av utkast till europeiska bedömningsdokument och utfärdande av europeiska tekniska bedömningar bör anförtros åt tekniska bedömningsorgan (nedan kallade *tekniska bedömningsorgan*) som utses av medlemsstaterna. För att se till att de tekniska bedömningsorganen har den nödvändiga kompetens som krävs för att utföra dessa uppgifter bör kraven för att utse dem fastställas på unionsnivå.
- (23) De tekniska bedömningsorganen bör bilda en organisation (nedan kallad *de tekniska bedömningsorganens organisation*), i tillämpliga fall med finansiellt stöd från unionen, med syfte att samordna förfaranden för att upprätta utkast till europeiska bedömningsdokument och för att utfärda de europeiska tekniska bedömningarna och samtidigt säkerställa att insynen i förfarandena och den nödvändiga konfidentialiteten för dem garanteras.
- (24) Utom i de fall som anges i denna förordning bör utsläppande på marknaden av en byggprodukt som omfattas av en harmoniserad standard eller för vilken en europeisk teknisk bedömning utfärdats åtföljas av en prestandadeklaration i förhållande till byggproduktens väsentliga egenskaper i enlighet med berörda harmoniserade tekniska specifikationer.
- (25) För att öka möjligheterna till hållbart byggande och för att underlätta framväxten av miljövänliga produkter bör prestandadeklarationen i tillämpliga fall åtföljas av information om innehåll av farliga ämnen i byggprodukten. Denna information ska tillhandahållas utan att det påverkar skyldigheterna, i synnerhet beträffande märkning, enligt andra instrument i unionslagstiftningen som är tillämpliga på farliga ämnen. Informationen ska göras tillgänglig samtidigt och i samma form som prestandadeklarationen så att den når ut till alla eventuella användare av byggprodukter. Information om innehåll av farliga ämnen bör inledningsvis begränsas till de ämnen som avses i artiklarna 31 och 33 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 av den 18 december 2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach) och inrättande av en europeisk kemikaliemyndighet⁽¹⁾. Det särskilda behovet av information om innehållet av farliga ämnen i byggprodukter bör emellertid utredas ytterligare i syfte att komplettera gruppen av berörda ämnen för att trygga en hög hälso- och säkerhetsnivå för arbetstagare som använder byggprodukter och för användare av byggnadsverk, inklusive vad gäller kraven på återvinning och/eller återanvändning av delar eller material. Denna förordning påverkar inte medlemsstaternas rättigheter och skyldighe-
- ter enligt andra instrument i unionslagstiftningen som kan vara tillämpliga på farliga ämnen, särskilt Europaparlamentets och rådets direktiv 98/8/EG av den 16 februari 1998 om utsläppande av biocidprodukter på marknaden⁽²⁾, Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG av den 23 oktober 2000 om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder på vattenpolitikens område⁽³⁾, förordning (EG) nr 1907/2006, Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/98/EG av den 19 november 2008 om avfall⁽⁴⁾ samt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 av den 16 december 2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar⁽⁵⁾.
- (26) Det bör vara möjligt att numrera prestandadeklarationen efter produkttypens referensnummer.
- (27) Det är nödvändigt att föreskriva om förenklade förfaranden för att upprätta prestandadeklarationer så att den ekonomiska bördan för företag, särskilt små och medelstora företag, mildras.
- (28) För att se till att prestandadeklarationen är riktig och tillförlitlig bör byggproduktens prestanda bedömas och tillverkningen i fabrik bör kontrolleras i enlighet med ett lämpligt system för bedömning och fortlöpande kontroll av byggproduktens prestanda. Man kan välja att tillämpa flera system på en viss byggprodukt för att beakta det specifika förhållandet mellan några av dess väsentliga egenskaper och de grundläggande kraven för byggnadsverk.
- (29) På grund av byggprodukternas särställning och den särskilda inriktningen på systemet för deras bedömning är de förfaranden för att bedöma överensstämmelse som föreskrivs i beslut nr 768/2008/EG och de moduler som fastställs i det beslutet inte lämpliga. Särskilda metoder bör därför inrättas för bedömning och fortlöpande kontroll av prestanda i förhållande till byggprodukternas väsentliga egenskaper.
- (30) På grund av skillnader i fråga om betydelsen av CE-märkningen för byggprodukter, jämfört med de allmänna principer som fastställs i förordning (EG) nr 765/2008, bör särskilda bestämmelser införas för att säkerställa att skyldigheten att anbringa CE-märkningen på byggprodukter är tydlig, och följderna av detta.

⁽¹⁾ EUT L 396, 30.12.2006, s. 1.

⁽²⁾ EGT L 123, 24.4.1998, s. 1.

⁽³⁾ EGT L 327, 22.12.2000, s. 1.

⁽⁴⁾ EUT L 312, 22.11.2008, s. 3.

⁽⁵⁾ EUT L 353, 31.12.2008, s. 1.

- (31) Genom att anbringa CE-märkningen eller låta anbringa sådan märkning på en byggprodukt bör tillverkaren ange att han tar ansvar för att denna produkt överensstämmer med dess angivna prestanda.
- (32) CE-märkningen bör anbringas på alla de byggprodukter för vilka tillverkaren upprättat en prestandadeklaration i enlighet med denna förordning. Om en prestandadeklaration inte upprättats bör CE-märkningen inte anbringas.
- (33) CE-märkningen bör vara den enda märkning som anger att byggprodukten överensstämmer med angivna prestanda och med tillämpliga krav som avser unionslagstiftning om harmonisering. Andra märkningar får emellertid användas under förutsättning att de bidrar till bättre skydd av byggprodukternas användare och inte omfattas av befintlig unionslagstiftning om harmonisering.
- (34) För att undvika onödig provning av de byggprodukter vars prestanda redan demonstrerats tillräckligt genom stabila provningsresultat eller andra befintliga uppgifter bör tillverkaren tillåtas att, på de villkor som ställs i de harmoniserade tekniska specifikationerna eller i ett kommissionsbeslut, ange ett visst prestandavärde eller en viss prestandaklass utan provning eller utan ytterligare provning.
- (35) För att undvika upprepning av de provningar som redan utförts bör en tillverkare av en byggprodukt tillåtas att använda provningsresultat som uppnåts av en tredje part.
- (36) För att så långt det går, dock utan att sänka säkerhetsnivån, minska kostnaden för att släppa ut byggprodukter på marknaden bör villkor för användningen av förenklade förfaranden för bedömning av sådana produkters prestanda fastställas. Tillverkare som använder sådana förenklade förfaranden bör i vederbörlig mån visa att de uppfyller dessa villkor.
- (37) För en mer verkkningsfull marknadskontroll bör alla förenklade förfaranden enligt denna förordning för bedömning av byggprodukters prestanda endast tillämpas på fysiska eller juridiska personer som tillverkar de produkter som de släpper ut på marknaden.
- (38) I syfte att ytterligare minska mikroföretags kostnad för att på marknaden släppa ut byggprodukter som de har tillverkat, är det nödvändigt att fastställa förenklade förfaranden för bedömningen av prestanda när produkterna i fråga inte ger anledning till betydande oro för säkerheten och uppfyller de tillämpliga kraven, oberoende av ursprunget för dessa krav. De företag som tillämpar dessa förenklade förfaranden bör, dessutom, visa att de uppfyller kraven för att betraktas som mikroföretag. Vidare bör de följa de tillämpliga förfaranden för fortlöpande kontroll av prestanda som fastställs i de harmoniserade tekniska specifikationerna för deras produkter.
- (39) För en individuellt utformad och tillverkad byggprodukt bör tillverkaren tillåtas att använda förenklade förfaranden för bedömningen av prestanda, om det kan bevisas att den produkt som släppts ut på marknaden överensstämmer med tillämpliga krav.
- (40) Kommissionen bör i samråd med den ständiga byggkommittén fastställa hur termen "process som inte innebär serietillverkning" ska tolkas för de olika typer av byggprodukter som omfattas av denna förordning.
- (41) Alla ekonomiska aktörer som ingår i leverans- och distributionskedjan bör vidta lämpliga åtgärder för att se till att de endast släpper ut eller tillhandahåller sådana produkter på marknaden som överensstämmer med kraven i denna förordning, som syftar till att säkerställa byggproduktens prestanda och uppfylla grundläggande krav för byggnadsverk. I synnerhet bör importörer och distributörer av byggprodukter vara medvetna om de väsentliga egenskaper för vilka det finns bestämmelser på unionsmarknaden och om de specifika kraven i medlemsstaterna med avseende på de grundläggande kraven för byggnadsverk, och de bör använda denna kunskap i sina affärstransaktioner.
- (42) Det är viktigt att säkerställa tillgång till nationella tekniska bestämmelser så att företag, i synnerhet små och medelstora företag, kan inhämta tillförlitliga och exakta uppgifter om den lagstiftning som gäller i den medlemsstat där de avser att släppa ut eller tillhandahålla sina produkter. Medlemsstaterna bör därför utse kontaktpunkter för byggprodukter för detta ändamål. Förutom de uppgifter som anges i artikel 10.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 764/2008 av den 9 juli 2008 om förfaranden för tillämpning av vissa nationella tekniska regler på produkter som lagligen saluförts i en annan medlemsstat⁽¹⁾ bör kontaktpunkterna för byggprodukter också ge upplysningar om de bestämmelser som tillämpas på införlivande, montering och installation av en särskild byggproduktstyp.

(¹) EUT L 218, 13.8.2008, s. 21.

- (43) För att underlätta den fria rörligheten för varor bör kontaktpunkterna för byggprodukter kostnadsfritt stå till tjänst med uppgifter om bestämmelser som syftar till att uppfylla grundläggande krav för byggnadsverk som är tillämpliga på den avsedda användningen av varje byggprodukt inom respektive medlemsstats territorium. Kontaktpunkter för byggprodukter kan även ge ekonomiska aktörer ytterligare upplysningar eller synpunkter. För ytterligare upplysningar bör kontaktpunkter för byggprodukter tillåtas ta ut avgifter som står i proportion till kostnaderna för att tillhandahålla dessa upplysningar eller synpunkter. Vidare bör medlemsstaterna se till att kontaktpunkterna för byggprodukter tilldelas tillräckligt med resurser.
- (44) Eftersom inrättandet av kontaktpunkter för byggprodukter inte bör påverka fördelningen av arbetsuppgifter mellan behöriga myndigheter inom medlemsstaternas regelverk bör medlemsstaterna ha möjlighet att inrätta kontaktpunkter för byggprodukter i enlighet med regionala eller lokala behörigheter. Medlemsstaterna bör kunna anförtro uppgifterna för kontaktpunkterna för byggprodukter åt befintliga kontaktpunkter som inrättats i enlighet med andra unionsinstrument, för att undvika ett onödigt mångfaldigande av kontaktpunkter och för att förenkla administrativa förfaranden. För att inte öka de administrativa kostnaderna för företag och behöriga myndigheter bör medlemsstaterna också kunna anförtro uppgifterna för kontaktpunkterna för byggprodukter inte bara åt befintliga delar av den offentliga förvaltningen utan även åt nationella Solvit-centra, handelskammare, branschorganisationer och privata organ.
- (45) Kontaktpunkterna för produkter ska kunna utföra sina uppgifter på ett sätt som undviker intressekonflikter, i synnerhet vad beträffar förfarandena för erhållande av CE-märkning.
- (46) I syfte att se till att unionslagstiftning om harmonisering genomdrivs likvärdigt och konsekvent bör en effektiv marknadskontroll utövas av medlemsstaterna. I förordning (EG) nr 765/2008 fastställs grundläggande villkor för en sådan marknadskontroll, särskilt när det gäller program, finansiering och påföljder.
- (47) Medlemsstaternas ansvar för säkerhet, hälsa och de övriga frågor som omfattas av de grundläggande kraven för byggnadsverk inom deras territorium bör erkännas i en säkerhetsklausul där lämpliga skyddsåtgärder föreskrivs.
- (48) Eftersom det är nödvändigt att säkerställa en enhetlig prestandanivå inom hela unionen för de organ som utför bedömningen och de fortlöpande kontrollerna av byggprodukters prestanda och eftersom alla sådana organ bör utföra sina funktioner på samma nivå och enligt rättvisa konkurrensvillkor bör det fastställas krav för de organ som ansöker om att bli anmälda enligt denna förordning. Åtgärder bör också vidtas för tillgång till adekvat information om dessa organ och för deras övervakning.
- (49) För att säkerställa en enhetlig kvalitetsnivå vid bedömning och fortlöpande kontroll av byggprodukternas prestanda är det också nödvändigt att fastställa krav som kan tillämpas på de myndigheter som ansvarar för att anmäla de organ som utför dessa uppgifter till kommissionen och övriga medlemsstater.
- (50) Enligt artikel 291 i EUF-fördraget ska Europaparlamentet och rådet, genom en förordning i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet, i förväg fastställa allmänna regler och principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter. I avvaktan på att en sådan ny förordning antas bör rådets beslut 1999/468/EG av den 28 juni 1999 om de förfaranden som skall tillämpas vid utövandet av kommissionens genomförandebefogenheter⁽¹⁾ fortsätta att gälla, med undantag för det föreskrivande förfarandet med kontroll, som inte längre är tillämpligt.
- (51) För att målen med denna förordning ska kunna uppnås bör kommissionen ges befogenhet att anta vissa delegerade akter i enlighet med artikel 290 i EUF-fördraget. Det är av särskild betydelse att kommissionen genomför lämpliga samråd under sitt förberedande arbete, även på expertnivå.
- (52) Kommissionen bör i synnerhet ges befogenhet att anta delegerade akter där villkoren fastställs för användning av webbplatser för att tillhandahålla prestandadeklarationen.
- (53) Eftersom det krävs en viss tid för att se till att ramen för en korrekt tillämpning av denna förordning kommer på plats bör dess tillämpning uppskjutas, med undantag för de bestämmelser som handlar om att utse tekniska bedömningsorgan, anmälande myndigheter och anmälda organ, inrätta en organisation för tekniska bedömningsorgan och inrätta den ständiga byggkommittén.

⁽¹⁾ EGT L 184, 17.7.1999, s. 23.

- (54) Kommissionen och medlemsstaterna bör, i samarbete med berörda parter, starta informationskampanjer riktade till byggsektorn, särskilt de ekonomiska aktörerna och byggprodukternas användare, om införandet av ett gemensamt tekniskt språk, ansvarsfördelningen mellan individuella ekonomiska aktörer och användare, anbringandet av CE-märkningen på byggprodukter, översynen av de grundläggande kraven för byggnadsverk samt systemen för bedömning och fortlöpande kontroll av prestanda.
- (55) Det grundläggande kravet för byggnadsverk avseende hållbar användning av naturresurser bör särskilt ta hänsyn till möjligheten att återvinna byggnadsverken, deras material och delar efter rivning, byggnadsverkens beständighet och användningen av miljövänliga råmaterial och återvunnet material i byggnadsverken.
- (56) För bedömningen av den hållbara användningen av naturresurser och av byggnadsverks miljöpåverkan bör miljövarudeklarationer användas, när sådana finns tillgängliga.
- (57) Det bör i möjligaste mån skapas enhetliga europeiska regler för hur grundkraven i bilaga I ska uppfyllas.
- (58) Eftersom målet för denna förordning, nämligen att uppnå en väl fungerande inre marknad för byggprodukter med hjälp av harmoniserade tekniska specifikationer för att ange byggprodukternas prestanda, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna och det därför, på grund av dess omfattning och verkningar, bättre kan uppnås på unionsnivå kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går denna förordning inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

KAPITEL I

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Artikel 1

Syfte

Denna förordning anger villkoren för att släppa ut eller tillhandahålla byggprodukter på marknaden genom att fastställa har-

moniserade bestämmelser om hur byggprodukternas prestanda anges i förhållande till deras väsentliga egenskaper och om användningen av CE-märkning på dessa produkter.

Artikel 2

Definitioner

I denna förordning gäller följande definitioner:

1. *byggprodukt*: varje produkt eller byggsats som tillverkas och släpps ut på marknaden för att varaktigt ingå i byggnadsverk eller delar därav och vars prestanda påverkar byggnadsverkets prestanda i fråga om de grundläggande kraven för byggnadsverk.
2. *byggsats*: byggprodukt som släppts ut på marknaden av en enda tillverkare som en uppsättning av minst två separata komponenter som måste kombineras för att inkorporeras i byggnadsverk.
3. *byggnadsverk*: byggnader och anläggningar.
4. *väsentliga egenskaper*: de egenskaper hos byggprodukten som rör de grundläggande kraven för byggnadsverk.
5. *byggproduktens prestanda*: prestanda med avseende på relevanta väsentliga egenskaper uttryckta i värde eller klass, eller i en beskrivning.
6. *värde*: resultatet av en bedömning av en byggprodukts prestanda i förhållande till dess väsentliga egenskaper, uttryckt som ett numeriskt värde.
7. *klass*: en uppsättning värden för en byggprodukts prestanda som avgränsas av dessas lägsta och högsta värden.
8. *tröskelvärde*: en byggprodukts lägsta eller högsta prestandavärde avseende en väsentlig egenskap hos en byggprodukt.
9. *produkttyp*: en uppsättning representativa värden eller klasser för prestanda i förhållande till de väsentliga egenskaperna hos en byggprodukt, som tillverkats i en specifik tillverkningsprocess med användning av en given kombination av råmaterial eller andra delar.
10. *harmoniserade tekniska specifikationer*: harmoniserade standarder och europeiska bedömningsdokument.

11. *harmoniserad standard*: standard som antagits av ett av de europeiska standardiseringsorgan som förtecknas i bilaga I till direktiv 98/34/EG på grundval av en begäran som utfärdats av kommissionen i enlighet med artikel 6 i det direktivet.
12. *europeiskt bedömningsdokument*: dokument som antagits av de tekniska bedömningsorganens organisation i syfte att utfärda europeiska tekniska bedömningar.
13. *europeisk teknisk bedömning*: en dokumenterad bedömning av en byggprodukts prestanda i förhållande till dess väsentliga egenskaper i enlighet med relevant europeiskt bedömningsdokument.
14. *avsedd användning*: byggprodukts avsedda användning som den är definierad i den tillämpliga harmoniserade tekniska specifikationen.
15. *specifik teknisk dokumentation*: dokumentation som visar att metoder inom det tillämpliga systemet för bedömning och fortlöpande kontroll av prestanda har ersatts av andra metoder, under förutsättning att de resultat som fås med dessa andra metoder är likvärdiga med de resultat som uppnås med testmetoderna i motsvarande harmoniserade standard.
16. *tillhandahållande på marknaden*: varje leverans av en byggprodukt för distribution eller användning på unionsmarknaden i samband med kommersiell verksamhet, antingen mot betalning eller kostnadsfritt.
17. *utsläppande på marknaden*: tillhandahållande för första gången av en byggprodukt på unionsmarknaden.
18. *ekonomisk aktör*: tillverkaren, importören, distributören eller tillverkarens representant.
19. *tillverkare*: varje fysisk eller juridisk person som tillverkar, eller låter konstruera eller tillverka, en byggprodukt och saluför denna produkt under eget namn eller varumärke.
20. *distributör*: varje fysisk eller juridisk person i leveranskedjan, utom tillverkaren eller importören, som tillhandahåller en byggprodukt på marknaden.
21. *importör*: varje fysisk eller juridisk person som är etablerad i unionen och som släpper ut en byggprodukt från ett tredjeländ på unionsmarknaden.
22. *tillverkarens representant*: varje fysisk eller juridisk person som är etablerad inom unionen och som enligt skriftligt mandat från tillverkaren har rätt att i dennes ställe utföra särskilda uppgifter.
23. *tillbakadragande*: varje åtgärd för att förhindra att en byggprodukt i leveranskedjan tillhandahålls på marknaden.
24. *återkallelse*: varje åtgärd för att dra tillbaka en byggprodukt som redan tillhandahållits slutanvändaren.
25. *ackreditering*: den betydelse som anges i förordning (EG) nr 765/2008.
26. *tillverkningskontroll i fabrik*: dokumenterad permanent och intern kontroll av tillverkning i fabrik i enlighet med de relevanta harmoniserade tekniska specifikationerna.
27. *mikroföretag*: mikroföretag enligt definitionen i kommissionens rekommendation av den 6 maj 2003 om definitionen av mikroföretag samt små och medelstora företag ⁽¹⁾.
28. *livscykel*: på varandra följande och sammanlänkade stadier under en byggprodukts livslängd från förvärv av råmaterial eller framställning ur naturresurser till slutligt omhändertagande.

Artikel 3

Grundläggande krav för byggnadsverk och byggprodukters väsentliga egenskaper

1. De grundläggande krav för byggnadsverk som anges i bilaga I ska utgöra grunden för att förbereda mandat om standarder och harmoniserade tekniska specifikationer.
2. Byggprodukters väsentliga egenskaper ska fastställas i harmoniserade tekniska specifikationer för de grundläggande kraven för byggnadsverk.
3. För särskilda byggproduktgrupper som omfattas av en harmoniserad standard ska kommissionen, där så är lämpligt och med avseende på den avsedda användningen som den definierats i harmoniserade standarder, genom delegerade akter i enlighet med artikel 60 fastställa de väsentliga egenskaper för vilka tillverkaren ska ange produktens prestanda när den släpps ut på marknaden.

⁽¹⁾ EUT L 124, 20.5.2003, s. 36.

Kommissionen ska även i förekommande fall genom delegerade akter i enlighet med artikel 60 fastställa tröskelvärden för prestanda i förhållande till de väsentliga egenskaper som ska deklaras.

KAPITEL II

PRESTANDEKLARATION OCH CE-MÄRKNING

Artikel 4

Prestandadeklaration

1. När en byggprodukt omfattas av en harmoniserad standard eller överensstämmer med en europeisk teknisk bedömning som utfärdats för den, ska tillverkaren upprätta en prestandadeklaration när denna produkt släpps ut på marknaden.

2. När en byggprodukt omfattas av en harmoniserad standard eller överensstämmer med en europeisk teknisk bedömning som utfärdats för den, får uppgifter i varje form om dess prestanda i förhållande till de väsentliga egenskaperna enligt definitionen i de tillämpliga harmoniserade tekniska specifikationerna endast lämnas om de ingår och specificeras i prestandadeklarationen, med undantag för de fall då det, i enlighet med artikel 5, inte har upprättats någon prestandadeklaration.

3. Genom att upprätta prestandadeklarationen ska tillverkaren ta ansvar för att byggprodukten överensstämmer med denna angivna prestanda. I avsaknad av objektiva indikationer på motsatsen ska medlemsstaterna utgå från att den prestandadeklaration som upprättas av tillverkaren är riktig och tillförlitlig.

Artikel 5

Undantag från upprättande av en prestandadeklaration

Med avvikelse från artikel 4.1 och i avsaknad av unionsbestämmelser eller nationella bestämmelser med krav på deklaration av väsentliga egenskaper där byggprodukterna är avsedda att användas får en tillverkare avstå från att upprätta en prestandadeklaration i de fall när en byggprodukt som omfattas av en harmoniserad standard släpps ut på marknaden då

a) byggprodukten är individuellt tillverkad eller specialtillverkad i en process som inte innebär serietillverkning för en särskild beställning och installeras i ett enda identifierat byggnadsverk, av en tillverkare som är ansvarig för att produkten införlivas på ett säkert sätt i byggnadsverket, i överensstämmelse med tillämpliga nationella bestämmelser och under ansvar av dem som är ansvariga för att det angivna byggnadsverket uppförs på ett säkert sätt, utnämnda enligt tillämpliga nationella bestämmelser,

b) byggprodukten har tillverkats på byggarbetsplatsen för att införlivas i respektive byggnadsverk, i överensstämmelse med tillämpliga nationella bestämmelser och under ansvar av dem som är ansvariga för att det angivna byggnadsverket uppförs på ett säkert sätt, utnämnda enligt tillämpliga nationella bestämmelser,

c) byggprodukten tillverkas på traditionellt sätt eller på ett sätt som respekterar byggnadsminnet och i en icke-industriell tillverkningsprocess för att på ett ändamålsenligt sätt renovera byggnadsverk med officiellt skydd som del av en utvald miljö, eller på grund av deras särskilda arkitektoniska eller historiska värde, i överensstämmelse med tillämpliga nationella bestämmelser.

Artikel 6

Prestandadeklarationens innehåll

1. I prestandadeklarationen ska byggprodukternas prestanda i förhållande till dessa produkters väsentliga egenskaper anges i enlighet med berörda harmoniserade tekniska specifikationer.

2. Prestandadeklarationen ska särskilt innehålla följande uppgifter:

a) referensen till den produkttyp för vilken prestandadeklarationen upprättats,

b) systemet eller systemen för bedömning och fortlöpande kontroll av byggproduktens prestanda enligt bilaga V,

c) referensnummer för och datum för utfärdande av den harmoniserade standard eller den europeiska tekniska bedömning som använts för bedömningen av varje väsentlig egenskap,

d) i förekommande fall, referensnummer för den specifika tekniska dokumentation som använts och de krav som tillverkaren hävdar att produkten uppfyller.

3. Prestandadeklarationen ska dessutom innehålla

a) den avsedda användningen eller de avsedda användningarna för byggprodukten i enlighet med den tillämpliga harmoniserade tekniska specifikationen,

b) en förteckning över de väsentliga egenskaper som fastställs i den harmoniserade tekniska specifikationen för den avsedda användningen eller användningarna,

- c) prestanda för minst en av de väsentliga egenskaperna hos byggprodukten, som är relevanta för den avsedda användningen eller de avsedda användningarna,
- d) i förekommande fall, prestanda hos byggprodukten genom värden eller klasser, eller i en beskrivning eller om nödvändigt på grundval av en beräkning, i förhållande till dess väsentliga egenskaper som är fastställda i enlighet med artikel 3.3,
- e) prestanda för de väsentliga egenskaperna hos byggprodukten i fråga om den avsedda användningen eller de avsedda användningarna, med beaktande av bestämmelserna avseende den avsedda användningen eller de avsedda användningarna där tillverkaren avser att släppa ut produkten på marknaden,
- f) för de förtecknade väsentliga egenskaperna, för vilka inga prestanda finns angivna, förkortningen NPd (No Performance Determined, ingen prestanda fastställd),
- g) när en europeisk teknisk bedömning har utfärdats för byggprodukten, produktens prestanda genom värden eller klasser, eller i en beskrivning, i förhållande till alla de väsentliga egenskaper som anges i den motsvarande europeiska tekniska bedömningen.

4. Prestandadeklarationen ska upprättas enligt den förlaga som anges i bilaga III.

5. Den information som avses i artikel 31 eller, alltefter omständigheterna, i artikel 33 i förordning (EG) nr 1907/2006 ska tillhandahållas tillsammans med prestandadeklarationen.

Artikel 7

Tillhandahållande av prestandadeklarationen

1. Ett exemplar av prestandadeklarationen för varje produkt som tillhandahålls på marknaden ska tillhandahållas antingen i pappersform eller i elektroniskt format.

Om ett tillverkningsparti av samma produkt tillhandahålls en enda användare får den emellertid åtföljas av ett enda exemplar av prestandadeklarationen antingen i pappersform eller i elektroniskt format.

2. En papperskopia av prestandadeklarationen ska tillhandahållas om mottagaren begär det.

3. Med avvikelser från punkterna 1 och 2 får en kopia av prestandadeklarationen göras tillgänglig på en webbplats i enlighet med de villkor som ska fastställas av kommissionen genom delegerade akter i enlighet med artikel 60. Dessa villkor ska bland annat garantera att prestandadeklarationen finns tillgänglig under åtminstone den period som anges i artikel 11.2.

4. Prestandadeklarationen ska tillhandahållas på det eller de språk som krävs av den medlemsstat där produkten tillhandahålls på marknaden.

Artikel 8

Allmänna principer för och användning av CE-märkning

1. De allmänna principer som fastställs i artikel 30 i förordning (EG) nr 765/2008 ska gälla för CE-märkningen.

2. CE-märkningen ska anbringas på de byggprodukter för vilka tillverkaren upprättat en prestandadeklaration i enlighet med artiklarna 4 och 6.

Om en prestandadeklaration inte har upprättats av tillverkaren i enlighet med artiklarna 4 och 6 får CE-märkningen inte anbringas.

Genom att anbringa eller låta anbringa CE-märkningen anger tillverkaren att han tar ansvar för att byggprodukten överensstämmer med dess angivna prestanda och med alla tillämpliga krav som fastställs i denna förordning och i annan tillämplig unionslagstiftning om harmonisering som innehåller föreskrifter om dess anbringande.

Bestämmelserna om anbringande av CE-märkningen som föreskrivs i annan tillämplig unionslagstiftning om harmonisering ska tillämpas utan att detta påverkar tillämpningen av denna punkt.

3. För alla byggprodukter som omfattas av en harmoniserad standard eller för vilken en europeisk teknisk bedömning utfärdats ska CE-märkningen vara den enda märkning som styrker byggproduktens överensstämmelse med angivna prestanda i förhållande till de väsentliga egenskaper som omfattas av den harmoniserade standarden eller av den europeiska tekniska bedömningen.

Medlemsstaterna får i detta avseende inte införa några andra hänvisningar än CE-märkningen och ska återkalla alla hänvisningar i nationella bestämmelser till annan märkning som styrker överensstämmelse med angivna prestanda i förhållande till de väsentliga egenskaper som omfattas av en harmoniserad standard.

4. En medlemsstat får inte inom sitt territorium eller under sitt ansvar förbjuda eller hindra tillhandahållande på marknaden eller användning av byggprodukter som bär CE-märkningen, om angivna prestanda motsvarar kraven för sådan användning i den medlemsstaten.

5. En medlemsstat ska se till att användningen av byggprodukter som bär CE-märkningen inte hindras av bestämmelser eller villkor som åläggs av offentliga organ, eller av privata organ som fungerar som ett offentligt företag eller som ett offentligt organ på grundval av en monopolställning eller med ett offentligt mandat, när angivna prestanda motsvarar kraven för sådan användning av byggprodukterna i denna medlemsstat.

6. De metoder som medlemsstaterna använder i sina krav på byggnadsverk ska, liksom andra nationella bestämmelser i förhållande till byggprodukters väsentliga egenskaper, vara i överensstämmelse med harmoniserade standarder.

Artikel 9

Bestämmelser och villkor för anbringande av CE-märkning

1. CE-märkningen ska anbringas väl synligt, läsbart och outplånligt på byggprodukten eller på en etikett som är fäst vid produkten. Om detta inte är möjligt eller inte tillåtet med hänsyn till produktens beskaffenhet ska den anbringas på förpackningen eller på medföljande dokument.

2. CE-märkningen ska följas av de två sista siffrorna i det årtal då det först anbringats, tillverkarens namn och registrerade adress, eller ett identifieringsmärke som gör det möjligt att enkelt och otvetydigt identifiera tillverkarens namn och adress, produkttypens unika identifieringskod, prestandadeklarationens referensnummer och värdet eller klassen för angivna prestanda, hänvisningen till de harmoniserade tekniska specifikationer som tillämpats, i förekommande fall det anmälda organets identifikationsnummer och den avsedda användningen enligt den harmoniserade tekniska specifikation som tillämpats.

3. CE-märkningen ska anbringas innan byggprodukten släpps ut på marknaden. Den får åtföljas av ett piktogram eller någon annan märkning som särskilt anger en speciell risk eller användning.

Artikel 10

Kontaktpunkter för byggprodukter

1. Medlemsstaterna ska utse kontaktpunkter för byggprodukter i enlighet med artikel 9 i förordning (EG) nr 764/2008.

2. Artiklarna 10 och 11 i förordning (EG) nr 764/2008 ska tillämpas på kontaktpunkter för byggprodukter.

3. Med avseende på de uppgifter som anges i artikel 10.1 i förordning (EG) nr 764/2008 ska varje medlemsstat se till att kontaktpunkterna för byggprodukter lämnar tydlig och lättbegriplig information om de bestämmelser inom dess territo-

rium som syftar till att uppfylla de grundläggande krav för byggnadsverk som är tillämpliga för den avsedda användningen av varje byggprodukt enligt artikel 6.3 e i denna förordning.

4. Kontaktpunkterna för byggprodukter ska kunna utföra sina uppgifter på ett sätt som undviker intressekonflikter, särskilt vad beträffar förfarandena för erhållande av CE-märkning.

KAPITEL III

DE EKONOMISKA AKTÖRERNAS SKYLDIGHETER

Artikel 11

Tillverkarnas skyldigheter

1. Tillverkarna ska upprätta en prestandadeklaration i enlighet med artiklarna 4 och 6 och anbringa CE-märkningen i enlighet med artiklarna 8 och 9.

Tillverkarna ska som grund för prestandadeklarationen upprätta teknisk dokumentation som beskriver alla relevanta delar i det erforderliga systemet för bedömning och fortlöpande kontroll av prestanda.

2. Tillverkarna ska bevara den tekniska dokumentationen och prestandadeklarationen under en period på tio år efter det att byggprodukten har släppts ut på marknaden.

I förekommande fall får kommissionen genom delegerade akter i enlighet med artikel 60 ändra denna period för grupper av byggprodukter på grundval av förväntad livslängd eller byggproduktens funktion i byggnadsverken.

3. Tillverkarna ska se till att det finns förfaranden för att säkerställa att serietillverkning upprätthåller angivna prestanda. Ändringar av produkttypen och av de tillämpliga harmoniserade tekniska specifikationerna ska beaktas på lämpligt sätt.

När det anses lämpligt för att säkerställa riktighet, tillförlitlighet och stabilitet i fråga om byggproduktens angivna prestanda, ska tillverkarna utföra stickprov av byggprodukter som släpps ut eller tillhandahålls på marknaden, utreda och vid behov registrera klagomål, produkter som inte överensstämmer med kraven och produktåterkallelser samt informera distributörerna om all sådan övervakning.

4. Tillverkarna ska se till att deras byggprodukter bär ett typ-, tillverkningsparti- eller serienummer eller någon annan beteckning som möjliggör deras identifiering eller, om produktens storlek eller beskaffenhet inte tillåter detta, att de erforderliga uppgifterna tillhandahålls på förpackningen eller i ett dokument som åtföljer byggprodukten.

5. Tillverkarna ska på byggprodukten ange sitt namn, sitt registrerade företagsnamn eller sitt registrerade varumärke samt den adress där de kan nås eller, om detta inte är möjligt, på dess förpackning eller i ett dokument som åtföljer byggprodukten. Den angivna adressen ska ange en enda kontaktpunkt där tillverkaren kan kontaktas.

6. När tillverkarna tillhandahåller en byggprodukt på marknaden ska de se till att produkten åtföljs av bruksanvisningar och säkerhetsföreskrifter på ett språk som bestämts av den berörda medlemsstaten och som lätt kan förstås av användarna.

7. Tillverkare som anser eller har skäl att tro att en byggprodukt som de har släppt ut på marknaden inte överensstämmer med prestandadeklarationen eller med andra tillämpliga krav i denna förordning ska omedelbart vidta de korrigerande åtgärder som krävs för att få denna byggprodukt att överensstämma med kraven eller, om så är lämpligt, dra tillbaka eller återkalla den. Om produkten utgör en risk ska tillverkarna dessutom omedelbart underrätta de behöriga nationella myndigheterna i de medlemsstater där de har tillhandahållit byggprodukten och lämna detaljerade uppgifter om i synnerhet den bristande överensstämmelsen och de korrigerande åtgärder som vidtagits.

8. Tillverkarna ska på motiverad begäran av en behörig nationell myndighet förse denna myndighet med all information och dokumentation som behövs för att visa att byggprodukten överensstämmer med prestandadeklarationen och med andra tillämpliga krav i denna förordning, på ett språk som lätt kan förstås av den myndigheten. Importörerna ska på den behöriga myndighetens begäran samarbeta med denna om de åtgärder som vidtas för att undanröja riskerna med de produkter som de har släppt ut på marknaden.

Artikel 12

Tillverkarens representant

1. En tillverkare får genom skriftligt mandat utse en representant.

I representantens mandat får inte ingå att upprätta teknisk dokumentation.

2. Tillverkarens representant ska utföra de uppgifter som anges i mandatet. Mandatet ska ge tillverkarens representant befogenhet att fullgöra åtminstone följande uppgifter:

a) Ställa prestandadeklarationen och den tekniska dokumentationen till de nationella övervakningsmyndigheternas förfogande under den period som avses i artikel 11.2.

b) På motiverad begäran av en behörig nationell myndighet ge denna myndighet all information och dokumentation som behövs för att visa att byggprodukten överensstämmer med prestandadeklarationen och med andra tillämpliga krav i denna förordning.

c) På de behöriga nationella myndigheternas begäran samarbeta med dem om de åtgärder som vidtas för att undanröja riskerna med de byggprodukter som omfattas av den behöriga representantens mandat.

Artikel 13

Importörernas skyldigheter

1. Importörerna får endast släppa ut sådana byggprodukter på unionsmarknaden som överensstämmer med tillämpliga krav i denna förordning.

2. Innan en byggprodukt släpps ut på marknaden ska importörerna se till att bedömningen och den fortlöpande kontrollen av prestanda utförts av tillverkaren. De ska se till att tillverkaren upprättat den tekniska dokumentation som avses i artikel 11.1 andra stycket och prestandadeklarationen i enlighet med artiklarna 4 och 6. De ska även se till att produkten, när så erfordras, bär CE-märkningen, att den åtföljs av de dokument som krävs och att tillverkaren iakttagit de krav som anges i artikel 11.4 och artikel 11.5.

Om en importör anser eller har skäl att tro att byggprodukten inte överensstämmer med prestandadeklarationen eller med andra tillämpliga krav i denna förordning får han inte släppa ut byggprodukten på marknaden förrän den överensstämmer med den åtföljande prestandadeklarationen och med andra tillämpliga krav i denna förordning eller prestandadeklarationen har korrigerats. Om byggprodukten utgör en risk ska importören dessutom informera tillverkaren och marknadskontrollmyndigheterna om detta.

3. Importörerna ska på byggprodukten eller, om detta inte är möjligt, på dess förpackning eller i ett dokument som åtföljer produkten ange sitt namn, sitt registrerade företagsnamn eller sitt registrerade varumärke samt den adress där de kan nås.

4. När importörerna tillhandahåller en byggprodukt på marknaden ska de se till att produkten åtföljs av bruksanvisningar och säkerhetsföreskrifter på ett språk som bestämts av den berörda medlemsstaten och som lätt kan förstås av användarna.

5. Importörerna ska, så länge de ansvarar för en byggprodukt, se till att lagrings- eller transportförhållandena inte äventyrar dess överensstämmelse med prestandadeklarationen och överensstämmelse med andra tillämpliga krav i denna förordning.

6. När det anses lämpligt för att säkerställa riktighet, tillförlitlighet och stabilitet i fråga om byggproduktens angivna prestanda ska importörerna utföra stickprov av byggprodukter som släpps ut eller tillhandahålls på marknaden, utreda och vid behov registrera klagomål, produkter som inte överensstämmer med kraven och produktåterkallelser samt informera distributörerna om all sådan övervakning.

7. Importörer som anser eller har skäl att tro att en byggprodukt som de har släppt ut på marknaden inte överensstämmer med prestandadeklarationen eller med andra tillämpliga krav i denna förordning ska omedelbart vidta de korrigerande åtgärder som krävs för att få denna byggprodukt att överensstämma med kraven eller, om så är lämpligt, dra tillbaka eller återkalla produkten. Om produkten utgör en risk ska importörerna dessutom omedelbart underrätta de behöriga nationella myndigheterna i de medlemsstater där de har tillhandahållit produkten om detta och lämna detaljerade uppgifter om i synnerhet den bristande överensstämmelsen och de korrigerande åtgärder som vidtagits.

8. Importörerna ska, under den period som avses i artikel 11.2, ställa en kopia av prestandadeklarationen till marknadskontrollmyndigheternas förfogande och se till att dessa myndigheter på begäran får tillgång till den tekniska dokumentationen.

9. Importörerna ska på motiverad begäran av en behörig nationell myndighet ge denna myndighet all information och dokumentation som behövs för att visa att byggprodukten överensstämmer med prestandadeklarationen och med andra tillämpliga krav i denna förordning, på ett språk som lätt kan förstås av den myndigheten. Importörerna ska på den behöriga myndighetens begäran samarbeta med denna om de åtgärder som vidtas för att undanröja riskerna med de produkter som de har släppt ut på marknaden.

Artikel 14

Distributörernas skyldigheter

1. När distributörerna tillhandahåller en byggprodukt på marknaden ska de agera med vederbörligt iakttagande av kraven i denna förordning.

2. Innan en byggprodukt tillhandahålls på marknaden ska distributörerna se till att produkten, när så krävs, bär CE-märkning och åtföljs av de dokument som krävs enligt denna förordning och av bruksanvisningar och säkerhetsföreskrifter på ett

språk som bestämts av medlemsstaten och som lätt kan förstås av användarna. Distributörerna ska även se till att tillverkaren och importören har uppfyllt de krav som anges i artikel 11.4 och 11.5 samt i artikel 13.3.

Om en distributör anser eller har skäl att tro att en byggprodukt inte överensstämmer med prestandadeklarationen eller med andra tillämpliga krav i denna förordning får han inte tillhandahålla produkten på marknaden förrän den överensstämmer med den åtföljande prestandadeklarationen och med andra tillämpliga krav i denna förordning eller prestandadeklarationen har korrigerats. Om produkten utgör en risk ska distributören dessutom informera tillverkaren eller importören om detta och även informera marknadskontrollmyndigheterna.

3. En distributör ska, så länge han ansvarar för en byggprodukt, se till att lagrings- eller transportförhållanden inte äventyrar dess överensstämmelse med prestandadeklarationen och med andra tillämpliga krav i denna förordning.

4. Distributörer som anser eller har skäl att tro att en byggprodukt som de har tillhandahållit på marknaden inte överensstämmer med prestandadeklarationen eller med andra tillämpliga krav i denna förordning ska försäkra sig om att nödvändiga korrigerande åtgärder vidtas för att få produkten att överensstämma med kraven eller, om så är lämpligt, dra tillbaka eller återkalla produkten från marknaden. Om produkten utgör en risk ska distributörerna dessutom omedelbart underrätta de behöriga nationella myndigheterna i de medlemsstater där de har tillhandahållit produkten om detta och lämna detaljerade uppgifter om i synnerhet den bristande överensstämmelsen och de korrigerande åtgärder som vidtagits.

5. Distributörerna ska på motiverad begäran av en behörig nationell myndighet ge denna myndighet all information och dokumentation som behövs för att visa att byggprodukten överensstämmer med prestandadeklarationen och med andra tillämpliga krav i denna förordning, på ett språk som lätt kan förstås av den myndigheten. De ska på begäran av den myndigheten samarbeta med denna om de åtgärder som vidtas för att undanröja riskerna med de byggprodukter som de tillhandahållit på marknaden.

Artikel 15

Fall där tillverkarnas skyldigheter tillämpas på importörer och distributörer

En importör eller distributör ska för denna förordnings syften anses som tillverkare och ska åläggas en tillverkares skyldigheter enligt artikel 11 när de släpper ut en produkt på marknaden i eget namn eller under eget varumärke eller ändrar en byggprodukt som redan släppts ut på marknaden på ett sådant sätt att överensstämmelsen med prestandadeklarationen kan påverkas.

Artikel 16

Identifiering av ekonomiska aktörer

Under den period som avses i artikel 11.2 ska ekonomiska aktörer, på begäran, uppges följande för marknadskontrollmyndigheterna:

- a) Varje ekonomisk aktör som försett dem med en produkt.
- b) Varje ekonomisk aktör som de försett med en produkt.

KAPITEL IV

HARMONISERADE TEKNISKA SPECIFIKATIONER

Artikel 17

Harmoniserade standarder

1. Harmoniserade standarder ska fastställas av de europeiska standardiseringsorgan som förtecknas i bilaga I till direktiv 98/34/EG, på grundval av de förfrågningar (nedan kallade *mandat*), som utfärdats av kommissionen i enlighet med artikel 6 i det direktivet, efter att ha hört den ständiga byggkommitté som avses i artikel 64 i denna förordning (nedan kallad *ständiga byggkommittén*).

2. När berörda parter medverkar i utarbetandet av harmoniserade standarder i enlighet med denna artikel ska de europeiska standardiseringsorganen se till att de olika kategorierna av berörda parter i samtliga fall representeras på ett rättvist och balanserat sätt.

3. De harmoniserade standarderna ska tillhandahålla metoder och kriterier för bedömning av byggprodukternas prestanda i förhållande till deras väsentliga egenskaper.

Om det anges i det relevanta mandatet ska det i en harmoniserad standard hänvisas till avsedd användning för de produkter som standarden omfattar.

De harmoniserade standarderna ska, om så är lämpligt och utan att äventyra resultatens riktighet, tillförlitlighet och stabilitet, föreskriva metoder som är mindre betungande än provning för att bedöma byggprodukternas prestanda i förhållande till deras väsentliga egenskaper.

4. De europeiska standardiseringsorganen ska i de harmoniserade standarderna fastställa den tillämpliga tillverkningskontrollen i fabrik, där de särskilda villkoren för den berörda byggproduktens tillverkningsprocess ska beaktas.

Den harmoniserade standarden ska innefatta de tekniska detaljer som krävs för genomförandet av systemet för bedömning och fortlöpande kontroll av prestanda.

5. Kommissionen ska bedöma om de harmoniserade standarder som fastställs av de europeiska standardiseringsorganen överensstämmer med det berörda mandatet.

Kommissionen ska i *Europeiska unionens officiella tidning* offentliggöra en förteckning över hänvisningar till de harmoniserade standarder som överensstämmer med de berörda mandaten.

Följande ska anges för varje harmoniserad standard i förteckningen:

- a) Hänvisningar till eventuella ersatta harmoniserade tekniska specifikationer.
- b) Datum för början av samexistensperioden.
- c) Datum för slutet av samexistensperioden.

Kommissionen ska offentliggöra eventuella uppdateringar av denna förteckning.

Från datumet för samexistensperiodens början ska det vara möjligt att använda en harmoniserad standard för att göra en prestandadeklaration för en byggprodukt som omfattas av denna standard. Nationella standardiseringsorgan är skyldiga att införliva de harmoniserade standarderna i enlighet med direktiv 98/34/EG.

Utan att det påverkar tillämpningen av artiklarna 36–38 ska den harmoniserade standarden från och med datumet för slutet av samexistensperioden vara det enda sättet att upprätta en prestandadeklaration för en byggprodukt som omfattas av denna standard.

Vid samexistensperiodens slut ska motstridiga nationella standarder upphävas och medlemsstaterna ska besluta att alla motstridiga nationella bestämmelser ska upphöra att gälla.

Artikel 18

Formell invändning mot harmoniserade standarder

1. Om en medlemsstat eller kommissionen anser att en harmoniserad standard inte helt uppfyller de krav som fastställs i det berörda mandatet, ska den berörda medlemsstaten eller kommissionen, efter att ha hört den ständiga byggkommittén, ta upp frågan i den kommitté som inrättats genom artikel 5 i direktiv 98/34/EG och redovisa skälen för detta. Den kommittén ska efter att ha hört de relevanta berörda europeiska standardiseringsorganen yttra sig utan dröjsmål.

2. Mot bakgrund av yttrandet från den kommitté som inrättats enligt artikel 5 i direktiv 98/34/EG ska kommissionen besluta att i *Europeiska unionens officiella tidning* offentliggöra, inte offentliggöra, offentliggöra med restriktioner, behålla, behålla med restriktioner eller återkalla hänvisningarna till den berörda harmoniserade standarden.

3. Kommissionen ska underrätta det berörda europeiska standardiseringsorganet om sitt beslut och, om så krävs, begära en översyn av den berörda harmoniserade standarden.

Artikel 19

Europeiskt bedömningsdokument

1. Efter en begäran från en tillverkare om en europeisk teknisk bedömning ska ett europeiskt bedömningsdokument upprättas och antas av de tekniska bedömningsorganens organisation för varje byggprodukt som inte omfattas eller inte helt omfattas av en harmoniserad standard, vars prestanda inte helt kan bedömas i förhållande till sina väsentliga egenskaper i enlighet med en gällande harmoniserad standard, bland annat då

- a) produkten inte omfattas av någon gällande harmoniserad standard, eller
- b) den bedömningsmetod som föreskrivs i den harmoniserade standarden inte är lämplig för minst en väsentlig egenskap för den produkten,
- c) någon bedömningsmetod för minst en väsentlig egenskap för den produkten inte föreskrivs i den harmoniserade standarden.

2. Vid förfarandet för att anta det europeiska bedömningsdokumentet ska de principer som anges i artikel 20 iakttas och artikel 21 och bilaga II ska följas.

3. Kommissionen får anta delegerade akter i enlighet med artikel 60 för att ändra bilaga II och fastställa kompletterande förfaranderegler för utarbetande och antagande av ett europeiskt bedömningsdokument.

4. I tillämpliga fall ska kommissionen, efter att ha hört den ständiga byggkommittén, utgå från befintliga europeiska bedömningsdokument då mandat utfärdas i enlighet med artikel 17.1 i syfte att utarbeta harmoniserade standarder för de produkter som avses i punkt 1 i den här artikeln.

Artikel 20

Principer för utarbetande och antagande av europeiska bedömningsdokument

1. Förfarandet för att utarbeta och anta det europeiska bedömningsdokumentet ska

- a) medge insyn för den berörda tillverkaren,
- b) fastställa lämpliga obligatoriska tidsgränser för att undvika omotiverade dröjsmål,
- c) vederbörligen beakta skyddet av affärshemligheter och konfidentialitet,
- d) medge att kommissionen kan delta på lämpligt sätt,
- e) vara kostnadseffektivt för tillverkaren,
- f) säkerställa tillräckligt samarbete och samordning mellan de tekniska bedömningsorgan som utsetts för produkten i fråga.

2. De tekniska bedömningsorganen ska tillsammans med de tekniska bedömningsorganens organisation bära hela kostnaden för utarbetande och antagande av europeiska bedömningsdokument.

Artikel 21

Skyldigheter för det tekniska bedömningsorgan som mottar en begäran om en europeisk teknisk bedömning

1. Det tekniska bedömningsorgan som mottar en begäran om en europeisk teknisk bedömning ska informera tillverkaren om huruvida byggprodukten helt eller delvis omfattas av en harmoniserad teknisk specifikation enligt följande:

- a) Om byggprodukten helt omfattas av en harmoniserad standard ska det tekniska bedömningsorganet informera tillverkaren om att en europeisk teknisk bedömning inte kan utfärdas för den i enlighet med artikel 19.1.
- b) Om byggprodukten helt omfattas av ett europeiskt bedömningsdokument ska det tekniska bedömningsorganet informera tillverkaren om att detta europeiska bedömningsdokument kommer att användas som grund för den europeiska tekniska bedömning som ska utfärdas.
- c) Om byggprodukten inte omfattas, eller inte helt omfattas, av någon harmoniserad teknisk specifikation ska det tekniska bedömningsorganet tillämpa de förfaranden som fastställs i bilaga II eller de som fastställs i enlighet med artikel 19.3.

2. I de fall som avses i punkt 1 b och c, ska det tekniska bedömningsorganet informera de tekniska bedömningsorganens organisation och kommissionen om innehållet i begäran och om hänvisningen till ett relevant kommissionsbeslut för den bedömning och fortlöpande kontroll av prestanda som det tekniska bedömningsorganet avser att tillämpa på den produkten eller om avsaknaden av ett sådant kommissionsbeslut.

3. Om kommissionen anser att ett lämpligt beslut för bedömning och fortlöpande kontroll av prestanda inte föreligger för byggprodukten, ska artikel 28 tillämpas.

Artikel 22

Offentliggörande

Europeiska bedömningsdokument som antas av de tekniska bedömningsorganens organisation ska översändas till kommissionen, som ska offentliggöra en förteckning över hänvisningar till slutliga europeiska bedömningsdokument i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Kommissionen ska offentliggöra eventuella uppdateringar av denna förteckning.

Artikel 23

Twistlösning vid oenighet mellan de tekniska bedömningsorganen

Om de tekniska bedömningsorganen inte enas om det europeiska bedömningsdokumentet inom de föreskrivna tidsgränserna, ska de tekniska bedömningsorganens organisation hänskjuta denna fråga till kommissionen för lämpligt avgörande.

Artikel 24

Innehållet i det europeiska bedömningsdokumentet

1. Ett europeiskt bedömningsdokument ska minst innehålla en allmän beskrivning av byggprodukten, förteckningen över väsentliga egenskaper som är relevanta för den av tillverkaren avsedda användningen av produkten och som är överenskomna mellan tillverkaren och de tekniska bedömningsorganens organisation samt en beskrivning av metoderna och kriterierna för att bedöma produktens prestanda i förhållande till dessa väsentliga egenskaper.

2. Principerna för den tillverkningskontroll i fabriken som ska tillämpas ska anges i det europeiska bedömningsdokumentet med beaktande av villkoren för den berörda byggprodukten tillverkningsprocess.

3. När prestanda för vissa av produktens väsentliga egenskaper lämpligen kan bedömas med metoder och kriterier som redan fastställts i andra harmoniserade tekniska specifikationer eller i de riktlinjer som avses i artikel 66.3 eller som används i enlighet med artikel 9 i direktiv 89/106/EEG före den 1 juli 2013 i samband med utfärdande av europeiska tekniska godkännanden ska dessa befintliga metoder och kriterier införlivas som delar i det europeiska bedömningsdokumentet.

Artikel 25

Formella invändningar mot europeiska bedömningsdokument

1. Om en medlemsstat eller kommissionen anser att ett europeiskt bedömningsdokument inte helt uppfyller de krav som

ska uppfyllas när det gäller de grundläggande kraven för byggnadsverk som fastställts i bilaga I, ska den berörda medlemsstaten eller kommissionen ta upp frågan i den ständiga byggkommittén, och redovisa sina skäl för detta. Den ständiga byggkommittén ska, efter att ha hört de tekniska bedömningsorganens organisation, yttra sig utan dröjsmål.

2. Mot bakgrund av den ständiga byggkommitténs yttrande ska kommissionen besluta att i *Europeiska unionens officiella tidning* offentliggöra, inte offentliggöra, offentliggöra med restriktioner, behålla, behålla med restriktioner eller återkalla hänvisningarna till det berörda europeiska bedömningsdokumentet.

3. Kommissionen ska underrätta de tekniska bedömningsorganens organisation om detta och om det är nödvändigt begära en översyn av det berörda europeiska bedömningsdokumentet.

Artikel 26

Europeisk teknisk bedömning

1. Den europeiska tekniska bedömningen ska utfärdas av ett tekniskt bedömningsorgan på begäran av en tillverkare på grundval av ett europeiskt bedömningsdokument som upprättats i enlighet med förfarandena i artikel 21 och bilaga II.

Under förutsättning att ett europeiskt bedömningsdokument finns får en europeisk teknisk bedömning utfärdas även om ett mandat för en harmoniserad standard har utfärdats. Detta utfärdande ska vara möjligt fram till början av den samexistensperiod som kommissionen fastställer i enlighet med artikel 17.5.

2. Den europeiska tekniska bedömningen ska innehålla den prestanda som ska anges, uttryckt i värden eller klasser, eller i en beskrivning, i förhållande till de väsentliga egenskaper som överenskomits mellan tillverkaren och det tekniska bedömningsorgan som tagit emot begäran om en europeisk teknisk bedömning för den avsedda användningen samt de tekniska detaljer som krävs för genomförandet av systemet för bedömning och fortlöpande kontroll av prestanda.

3. Kommissionen ska, för att säkerställa en enhetlig tillämpning av denna artikel, anta genomförandeakter för att fastställa format för den europeiska tekniska bedömningen i enlighet med det förfarande som avses i artikel 64.2.

Artikel 27

Värden eller klasser för prestanda

1. Kommissionen får anta delegerade akter, i enlighet med artikel 60, för att fastställa prestandaklasser i förhållande till byggprodukternas väsentliga egenskaper.

2. Om kommissionen fastställt prestandaklasser i förhållande till byggprodukternas väsentliga egenskaper, ska de europeiska standardiseringsorganen använda dessa klasser i harmoniserade standarder. De tekniska bedömningsorganens organisation ska i tillämpliga fall använda dessa klasser i europeiska bedömningsdokument.

Om prestandaklasser i förhållande till byggprodukternas väsentliga egenskaper inte fastställs av kommissionen, får de fastställas av de europeiska standardiseringsorganen i harmoniserade standarder på grundval av ett reviderat mandat.

3. Om det föreskrivs i det relevanta mandatet ska de europeiska standardiseringsorganen i harmoniserade standarder fastställa tröskelvärden i förhållande till väsentliga egenskaper och, där så är lämpligt, för avsedda användningar, som byggprodukterna ska uppfylla i medlemsstaterna.

4. Om de europeiska standardiseringsorganen har fastställt prestandaklasser i en harmoniserad standard ska de tekniska bedömningsorganens organisation använda dessa klasser i europeiska bedömningsdokument om de är relevanta för byggprodukten.

När det anses lämpligt får de tekniska bedömningsorganens organisation med kommissionens samtycke och efter samråd med den ständiga byggkommittén fastställa prestandaklasser och tröskelvärden i det europeiska bedömningsdokumentet i förhållande till de väsentliga egenskaper hos byggprodukten som är förknippade med den användning som förutses av tillverkaren.

5. Kommissionen får anta delegerade akter, i enlighet med artikel 60, för att bestämma på vilka villkor en byggprodukt ska anses uppnå ett särskilt prestandavärde eller en särskild prestandaklass utan provning eller utan ytterligare provning.

Om sådana villkor inte fastställs av kommissionen får de fastställas av de europeiska standardiseringsorganen i harmoniserade standarder, på grundval av ett reviderat mandat.

6. När kommissionen har upprättat klassificeringssystem i enlighet med punkt 1, får medlemsstaterna avgöra vilka prestandavärden eller prestandaklasser som byggprodukterna ska uppnå i förhållande till byggprodukternas väsentliga egenskaper endast i enlighet med dessa klassificeringssystem.

7. De europeiska standardiseringsorganen och de tekniska bedömningsorganens organisation ska respektera medlemsstaternas regelverk när de bestämmer tröskelvärden eller prestandaklasser.

Artikel 28

Bedömning och fortlöpande kontroll av prestanda

1. Bedömning och fortlöpande kontroll av byggprodukternas prestanda i förhållande till deras väsentliga egenskaper ska utföras i enlighet med ett av de system som anges i bilaga V.

2. Genom delegerade akter, i enlighet med artikel 60, ska kommissionen fastställa, och får kommissionen revidera, vilket eller vilka system som ska tillämpas på en given byggprodukt eller byggproduktgrupp eller en given väsentlig egenskap, med särskilt beaktande av dess konsekvenser för människors säkerhet och hälsa och för miljön. Härvidlag ska kommissionen också beakta de dokumenterade erfarenheter som nationella myndigheter underrättat kommissionen om med avseende på marknads kontroll.

Kommissionen ska välja det eller de minst betungande system som överensstämmer med uppfyllandet av alla grundläggande krav för byggnadsverk.

3. Det eller de system som sålunda fastställts ska anges i mandaten för harmoniserade standarder och i de harmoniserade tekniska specifikationerna.

KAPITEL V

TEKNISKA BEDÖMNINGSORGAN

Artikel 29

Utseende, övervakning och utvärdering av tekniska bedömningsorgan

1. Medlemsstaterna får utse tekniska bedömningsorgan inom sina territorier, särskilt för ett eller flera av de produktområden som förtecknas i tabell 1 i bilaga IV.

De medlemsstater som utsett ett tekniskt bedömningsorgan ska meddela övriga medlemsstater och kommissionen dess namn och adress samt de produktområden för vilka detta tekniska bedömningsorgan utsetts.

2. Kommissionen ska göra förteckningen över de tekniska bedömningsorganen allmänt tillgänglig i elektronisk form med angivande av de produktområden för vilka de utsetts, varvid den ska sträva efter att uppnå största möjliga insyn.

Kommissionen ska göra eventuella uppdateringar av denna förteckning allmänt tillgängliga.

3. Medlemsstaterna ska övervaka vilken verksamhet och kompetens de tekniska bedömningsorgan som de har utsett bedriver och besitter, och utvärdera dessa faktorer i förhållande till de krav som anges i tabell 2 i bilaga IV.

Medlemsstaterna ska underrätta kommissionen om sina nationella förfaranden för att utse de tekniska bedömningsorganen, om övervakningen av deras verksamhet och kompetens och om eventuella förändringar i dessa uppgifter.

4. Kommissionen ska anta riktlinjer för hur utvärderingen av de tekniska bedömningsorganen ska genomföras, efter samråd med den ständiga byggkommittén.

Artikel 30

Krav för tekniska bedömningsorgan

1. Ett tekniskt bedömningsorgan ska utföra bedömningen och utfärda den europeiska tekniska bedömningen inom ett produktområde för vilket det utsetts.

De tekniska bedömningsorganen ska uppfylla de krav som anges i tabell 2 i bilaga IV inom ramen för den verksamhet för vilken de utses.

2. Ett tekniskt bedömningsorgan ska göra sitt organisationschema liksom namnen på medlemmarna i dess interna beslutsorgan allmänt tillgängliga.

3. Om ett tekniskt bedömningsorgan inte längre uppfyller de krav som anges i punkt 1, ska medlemsstaten återkalla detta tekniska bedömningsorgans behörighet för det relevanta produktområdet och underrätta kommissionen och de andra medlemsstaterna om detta.

Artikel 31

Samordning av tekniska bedömningsorgan

1. De tekniska bedömningsorganen ska bilda en organisation för teknisk bedömning.

2. De tekniska bedömningsorganens organisation ska anses vara en organisation som arbetar för mål av allmänt europeiskt intresse i den mening som avses i artikel 162 i kommissionens förordning (EG, Euratom) nr 2342/2002 av den 23 december 2002 om genomförandebestämmelser för rådets förordning (EG, Euratom) nr 1605/2002 med budgetförordning för Europeiska gemenskapernas allmänna budget ⁽¹⁾.

3. De gemensamma målen för samarbetet och de administrativa och ekonomiska villkoren för de medel som anslås till de tekniska bedömningsorganens organisation får fastställas i ett ramavtal om partnerskap som undertecknas av kommissionen och denna organisation i enlighet med rådets förordning (EG, Euratom) nr 1605/2002 av den 25 juni 2002 med budgetförordning för Europeiska gemenskapernas allmänna budget ⁽²⁾ (budgetförordningen) och förordning (EG, Euratom)

⁽¹⁾ EGT L 357, 31.12.2002, s. 1.

⁽²⁾ EGT L 248, 16.9.2002, s. 1.

nr 2342/2002. Europaparlamentet och rådet ska underrättas om ingåendet av ett sådant avtal.

4. De tekniska bedömningsorganens organisation ska åtminstone utföra följande uppgifter:

- a) Organisera samordningen av de tekniska bedömningsorganen och, vid behov, säkerställa samarbete och samråd med övriga berörda parter.
- b) Säkerställa att exempel på bästa praxis utbyts mellan de tekniska bedömningsorganen för att därigenom öka effektiviteten och bistå industrin med bättre tjänster.
- c) Samordna tillämpningen av de förfaranden som anges i artikel 21 och i bilaga II samt tillhandahålla det stöd som behövs för detta ändamål.
- d) Utarbeta och anta europeiska bedömningsdokument.
- e) Underrätta kommissionen om varje fråga som rör utarbetandet av de europeiska bedömningsdokumenten och om alla aspekter av tolkningen av förfarandena i artikel 21 och i bilaga II samt föreslå förbättringar till kommissionen utifrån de erfarenheter som gjorts.
- f) Meddela alla iakttagelser beträffande ett tekniskt bedömningsorgan som inte fullgör sina uppgifter i enlighet med förfarandena i artikel 21 och i bilaga II till kommissionen och den medlemsstat som utsett det tekniska bedömningsorganet.
- g) Säkerställa att antagna europeiska bedömningsdokument och hänvisningar till europeiska tekniska bedömningar hålls allmänt tillgängliga.

De tekniska bedömningsorganens organisation ska ha ett sekretariat för att fullgöra dessa uppgifter.

5. Medlemsstaterna ska se till att de tekniska bedömningsorganen bidrar till de tekniska bedömningsorganens organisation med ekonomiska och personella resurser.

Artikel 32

Unionsfinansiering

1. De tekniska bedömningsorganens organisation kan beviljas unionsfinansiering för genomförandet av de uppgifter som avses i artikel 31.4.

2. De medel som anslås till de uppgifter som anges i artikel 31.4 ska varje år fastställas av budgetmyndigheten inom gränserna för den gällande budgetramen.

Artikel 33

Finansieringsbestämmelser

1. Unionsfinansieringen ska, utan någon inbjudan att lämna förslag, tillhandahållas de tekniska bedömningsorganens organisation för genomförande av de uppgifter som avses i artikel 31.4 för vilka bidrag kan beviljas i enlighet med budgetförordningen.

2. Uppgifterna för sekretariatet vid de tekniska bedömningsorganens organisation, vilket det hänvisas till i artikel 31.4, får finansieras med administrationsbidrag. Administrationsbidrag ska, om de förnyas, inte automatiskt trappas ned.

3. Överenskommelser om bidrag får tillåta schablonbidrag för mottagarens allmänna omkostnader motsvarande högst 10 procent av de totala direkta bidragsberättigande kostnaderna för åtgärder, utom när mottagarens indirekta kostnader täcks av ett administrationsbidrag som finansieras från unionens allmänna budget.

Artikel 34

Förvaltning och uppföljning

1. De anslag som budgetmyndigheten fastställer för finansiering av de uppgifter som avses i artikel 31.4 får också täcka administrativa utgifter som avser förberedelser, uppföljning, kontroll, revision och utvärdering som är direkt nödvändiga för att syftet med denna förordning ska uppnås, särskilt undersökningar, möten, information och publiceringsaktiviteter, utgifter för datanät för utbyte av information samt andra utgifter för administrativt och tekniskt stöd som kommissionen får använda för verksamhet i samband med utveckling och antagande av europeiska bedömningsdokument samt utfärdande av europeiska tekniska bedömningar.

2. Kommissionen ska utvärdera huruvida de uppgifter som avses i artikel 31.4 som unionen finansierar är relevanta med hänsyn till kraven i unionens politik och lagstiftning och informera Europaparlamentet och rådet om resultaten av denna utvärdering senast den 1 januari 2017 och därefter vart fjärde år.

Artikel 35

Skydd av unionens ekonomiska intressen

1. Vid genomförandet av den verksamhet som finansieras i enlighet med denna förordning ska kommissionen se till att unionens ekonomiska intressen tillvaratas genom åtgärder som förebygger bedrägeri, korruption och annan olaglig verksamhet, genom effektiva kontroller och genom återkrav av felaktigt utbetalda belopp samt, när oegentligheter konstateras, genom tillämpning av effektiva, proportionella och avskräckande sanktioner i enlighet med rådets förordning (EG, Euratom) nr 2988/95 av den 18 december 1995 om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen⁽¹⁾, rådets förordning (Euratom,

EG) nr 2185/96 av den 11 november 1996 om de kontroller och inspektioner på platsen som kommissionen utför för att skydda Europeiska gemenskapernas finansiella intressen mot bedrägerier och andra oegentligheter⁽²⁾ och Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1073/1999 av den 25 maj 1999 om utredningar som utförs av Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf)⁽³⁾.

2. För den verksamhet som finansieras enligt denna förordning ska med begreppet oegentligheter i artikel 1.2 i förordning (EG, Euratom) nr 2988/95 avses varje sådan överträdelse av en bestämmelse i unionsrätten eller brott mot en avtalsförpliktelse som är följden av en ekonomisk aktörs handling eller underlåtenhet och som leder eller skulle kunna leda till att unionens allmänna budget eller budgetar som den förvaltar skadas genom en oberättigad utgift.

3. I överenskommelser och avtal som följer av denna förordning ska det föreskrivas att kommissionen eller en av kommissionen bemyndigad företrädare ska svara för övervakning och ekonomisk kontroll och att revisionsrätten ska utföra revisioner, vilka om nödvändigt får ske på plats.

KAPITEL VI

FÖRENKLADE FÖRFARANDE

Artikel 36

Användning av lämplig teknisk dokumentation

1. När tillverkaren bestämmer produkttypen får denne ersätta typprovning eller typberäkning med lämplig teknisk dokumentation som visar

a) för en eller flera väsentliga egenskaper hos den byggprodukt som tillverkaren släpper ut på marknaden, att produkten bedöms uppnå ett visst prestandavärde eller en viss prestandaklass utan provning eller beräkning eller utan ytterligare provning eller beräkning i enlighet med de villkor som fastställs i den relevanta harmoniserade tekniska specifikationen eller i ett kommissionsbeslut,

b) att den byggprodukt, som omfattas av en harmoniserad standard, som tillverkaren släpper ut på marknaden motsvarar produkttypen hos en annan byggprodukt som tillverkas av en annan tillverkare och som redan provats i enlighet med den relevanta harmoniserade standarden; om dessa villkor är uppfyllda får tillverkaren ange prestanda som motsvarar alla eller en del av provningsresultaten för denna andra produkt; tillverkaren får använda de provningsresultat som uppnåtts av en annan tillverkare endast efter att ha erhållit tillstånd av denne tillverkare som förblir ansvarig för dessa provningsresultats riktighet, tillförlitlighet och stabilitet,

⁽¹⁾ EGT L 312, 23.12.1995, s. 1.

⁽²⁾ EGT L 292, 15.11.1996, s. 2.

⁽³⁾ EGT L 136, 31.5.1999, s. 1.

c) att den byggprodukt, som omfattas av harmoniserade tekniska specifikationer, som tillverkaren släpper ut på marknaden är ett system som består av komponenter som denne monterar och med noggrant iakttagande av de exakta anvisningar som ges av leverantören av ett sådant system eller av en komponent däri som redan provat detta system eller denna komponent för en eller flera av dess väsentliga egenskaper i enlighet med den relevanta harmoniserade tekniska specifikationen; om dessa villkor är uppfyllda får tillverkaren ange prestanda som motsvarar alla eller en del av provningsresultaten för det system eller den komponent som tillhandahållits tillverkaren; denne får endast använda de provningsresultat som uppnåtts av en annan tillverkare eller systemleverantör efter att ha erhållit tillstånd av den tillverkare eller systemleverantör som förblir ansvarig för dessa provningsresultats riktighet, tillförlitlighet och stabilitet.

2. Om den byggprodukt som avses i punkt 1 ingår i en byggproduktgrupp för vilken det tillämpliga systemet för bedömning och fortlöpande kontroll av prestanda är system 1+ eller 1, i enlighet med vad som anges i bilaga V, ska den lämpliga tekniska dokumentation som avses i punkt 1 kontrolleras av ett sådant anmält produktcertifieringsorgan som avses i bilaga V.

Artikel 37

Mikroföretags användning av förenklade förfaranden

Mikroföretag som tillverkar byggprodukter som omfattas av en harmoniserad standard får ersätta bestämningen av produkttyp på grundval av typprovning enligt de tillämpliga systemen 3 och 4 i enlighet med bilaga V med användning av metoder som skiljer sig från dem som ingår i den tillämpliga harmoniserade standarden. Dessa tillverkare får även behandla byggprodukter för vilka system 3 tillämpas i enlighet med bestämmelserna för system 4. När en tillverkare använder dessa förenklade förfaranden ska han med hjälp av specifik teknisk dokumentation visa byggproduktens överensstämmelse med tillämpliga krav samt visa att de tillämpade förfarandena är likvärdiga med de förfaranden som fastställs i de harmoniserade standarderna.

Artikel 38

Andra förenklade förfaranden

1. I fråga om byggprodukter som omfattas av en harmoniserad standard och som är individuellt tillverkade eller specialtillverkade i en process som inte innebär serietillverkning, för en särskild beställning och som installeras i ett enda identifierat byggnadsverk, får tillverkaren byta ut prestandabedömningsdelen av det tillämpliga systemet, i enlighet med vad som anges i bilaga V, mot specifik teknisk dokumentation som styrker att denna produkt är i överensstämmelse med de tillämpliga kraven samt visar att de tillämpade förfarandena är likvärdiga med de förfaranden som fastställs i de harmoniserade standarderna.

2. Om den byggprodukt som avses i punkt 1 ingår i en byggproduktgrupp för vilken det tillämpliga systemet för bedömning och fortlöpande kontroll av prestanda är system 1+ eller 1, i enlighet med vad som anges i bilaga V, ska den specifika tekniska dokumentationen kontrolleras av ett sådant anmält produktcertifieringsorgan som avses i bilaga V.

KAPITEL VII

ANMÄLANDE MYNDIGHETER OCH ANMÄLDA ORGAN

Artikel 39

Anmälan

Medlemsstaterna ska till kommissionen och övriga medlemsstater anmäla de organ som bemyndigats att utföra tredje parts uppgifter under förfarandet för bedömning och fortlöpande kontroll av prestanda enligt denna förordning (nedan kallade *anmälda organ*).

Artikel 40

Anmälande myndigheter

1. Medlemsstaterna ska utse en anmälande myndighet som ansvarar för att inrätta och utföra de förfaranden som krävs för bedömning och anmälan av de organ som ska bemyndigas att utföra tredje parts uppgifter under förfarandet för bedömning och fortlöpande kontroll av prestanda med avseende på tillämpningen av denna förordning och för att kontrollera anmälda organ, inbegripet deras överensstämmelse med artikel 43.

2. Medlemsstaterna får besluta att den bedömning och kontroll som avses i punkt 1 ska utföras av deras nationella ackrediteringsorgan i den mening som avses i, och i enlighet med, förordning (EG) nr 765/2008.

3. Om den anmälande myndigheten delegerar eller på annat sätt överlåter den bedömning, anmälan eller kontroll som avses i punkt 1 till ett organ som inte är statligt, ska det organet vara en juridisk person och ska i tillämpliga delar uppfylla kraven i artikel 41. Detta organ ska dessutom ha vidtagit åtgärder för att täcka det ansvar som följer av dess verksamhet.

4. Den anmälande myndigheten ska ta det fulla ansvaret för de uppgifter som utförs av det organ som avses i punkt 3.

Artikel 41

Krav på anmälande myndigheter

1. Den anmälande myndigheten ska inrättas på ett sådant sätt att inga intressekonflikter med anmälda organ uppstår.

2. Den anmälande myndigheten ska organiseras och drivas på ett sådant sätt att objektiviteten och opartiskheten i dess verksamhet skyddas.

3. Den anmälade myndigheten ska organiseras på ett sådant sätt att varje beslut som rör anmälan av ett organ som ska bemyndigas att utföra tredje parts uppgifter när det gäller bedömning och fortlöpande kontroll av prestanda fattas av andra behöriga personer än de som utfört bedömningen.

4. Den anmälade myndigheten får inte erbjuda eller tillhandahålla verksamheter som utförs av de anmälda organen eller konsulttjänster på kommersiell eller konkurrensmässig grund.

5. Den anmälade myndigheten ska säkerställa konfidentialitet för de uppgifter som mottas.

6. Den anmälade myndigheten ska ha ett tillräckligt antal kompetenta personer till sitt förfogande för ett korrekt utförande av sina uppgifter.

Artikel 42

Medlemsstaternas informationskyldighet

Medlemsstaterna ska underrätta kommissionen om sina nationella förfaranden för bedömning och anmälan av organ som ska bemyndigas att utföra tredje parts uppgifter när det gäller bedömning och fortlöpande kontroll av prestanda och kontroll av anmälda organ samt om eventuella förändringar.

Kommissionen ska göra dessa uppgifter allmänt tillgängliga.

Artikel 43

Krav på anmälda organ

1. För anmälning ska ett anmält organ uppfylla de krav som anges i punkterna 2–11.

2. Ett anmält organ ska vara inrättat enligt nationell lagstiftning och vara en juridisk person.

3. Ett anmält organ ska vara ett tredje parts organ som är oberoende av den organisation eller den byggprodukt som det bedömer.

Ett organ som tillhör en företags- eller branschsammanlutning där företag ingår som deltar i konstruktion, tillverkning, leverans, montering, användning eller underhåll av de byggprodukter som det bedömer, kan anses utgöra ett sådant organ, under förutsättning att dess oberoende och frånvaron av varje intressekonflikt bevisas.

4. Ett anmält organ, dess högsta ledning och den personal som ansvarar för att utföra tredje parts uppgifter när det gäller bedömning och fortlöpande kontroll av prestanda får inte vara konstruktör, tillverkare, leverantör, installatör, köpare, ägare, an-

vändare av, eller utföra underhåll på de byggprodukter som det bedömer och får inte heller vara representant för någon av dessa parter. Detta får inte utesluta sådan användning av bedömda produkter som är nödvändig för driften av det anmälda organet eller användning av produkter för personliga ändamål.

Ett anmält organ, dess högsta ledning och den personal som ansvarar för att utföra tredje parts uppgifter när det gäller bedömning och fortlöpande kontroll av prestanda får varken delta direkt i konstruktion, tillverkning eller uppförande, saluföring, installation, användning eller underhåll av dessa byggprodukter eller företräda parter som bedriver sådan verksamhet. De får inte delta i någon verksamhet som kan stå i konflikt med deras objektivitet och integritet i samband med den verksamhet för vilken organet anmälts. Detta ska framför allt gälla konsulttjänster.

Ett anmält organ ska se till att dess dotterbolags eller underleverantörers verksamhet inte påverkar konfidentialitet, objektivitet och opartiskhet i dess bedömnings- och/eller kontrollverksamhet.

5. Ett anmält organ och dess personal ska under förfarandet för bedömning och fortlöpande kontroll av prestanda utföra tredje parts uppgifter med största möjliga yrkesintegritet och erforderlig teknisk kompetens inom det specifika området och måste hållas fria från alla påtryckningar och incitament, i synnerhet ekonomiska, som kan påverka deras omdöme eller resultaten av deras bedömnings- och/eller kontrollverksamhet, speciellt från personer eller grupper av personer med intresse i resultaten av denna verksamhet.

6. Ett anmält organ ska kunna utföra alla de tredje parts uppgifter när det gäller bedömning och fortlöpande kontroll av prestanda som det ålagts i enlighet med bilaga V och för vilka det anmälts, oavsett om dessa uppgifter utförs av det anmälda organet självt eller för dess räkning och under dess ansvar.

Vid alla tidpunkter och för varje system för bedömning och fortlöpande kontroll av prestanda och för varje slag eller kategori av byggprodukter, väsentliga egenskaper eller uppgifter för vilka det har anmälts ska det anmälda organet ha följande till sitt förfogande:

a) Erforderlig personal med teknisk kunskap och tillräcklig och lämplig erfarenhet för att utföra tredje parts uppgifter under förfarandet för bedömning och fortlöpande kontroll av prestanda.

- b) En erforderlig beskrivning av de förfaranden enligt vilka bedömningen av prestanda utförs, som säkerställer insyn och reproducerbarhet för dessa förfaranden. Det ska ha lämpliga riktlinjer och förfaranden för att särskilja de uppgifter som det utför i sin egenskap av anmält organ och annan verksamhet.
- c) Erforderliga förfaranden som gör det möjligt för organet att utöva sin verksamhet med vederbörlig hänsyn till ett företags storlek, bransch och struktur, den berörda produktteknikens komplexitet och om produktionsprocessen karaktäriseras som mass- eller serietillverkning.

Ett anmält organ ska ha de resurser som krävs för att på ett lämpligt sätt utföra de tekniska och administrativa uppgifter som är förknippade med den verksamhet för vilken det anmälts och ha tillgång till all den utrustning eller alla de hjälpmedel som krävs.

7. Den personal som ansvarar för att utföra de verksamheter för vilka organet anmälts ska ha följande:

- a) En grundlig teknisk och yrkesinriktad utbildning som omfattar alla tredje parts uppgifter inom förfarandet för bedömning och fortlöpande kontroll av prestanda inom det relevanta området för vilket organet anmälts.
- b) Tillfredsställande kunskap om kraven för de bedömningar och kontroller som de utför och adekvat befogenhet att utföra sådana uppgifter.
- c) Lämplig kunskap och kännedom om gällande harmoniserade standarder och om de relevanta bestämmelserna i förordningen.
- d) Den kompetens som krävs för att kunna upprätta de intyg, protokoll och rapporter som visar att bedömningarna och kontrollerna utförts.

8. Det anmälda organets, den högsta ledningens och bedömningspersonalens opartiskhet ska säkerställas.

Ersättningen till det anmälda organets högsta ledning och bedömningspersonal får inte vara beroende av det antal bedömningar som utförts eller av resultaten av sådana bedömningar.

9. Ett anmält organ ska teckna en ansvarsförsäkring, såvida medlemsstaten inte åtar sig ansvaret i enlighet med nationell lag eller medlemsstaten själv är direkt ansvarig för den bedömning och/eller kontroll som utförs.

10. Det anmälda organets personal ska vara ålagd att iaktta sekretess i fråga om alla de uppgifter som den erhåller under utförandet av sina uppgifter enligt bilaga V, utom gentemot de behöriga administrativa myndigheterna i den medlemsstat där dess verksamhet utförs. Immateriella rättigheter ska vara skyddade.

11. Ett anmält organ ska delta i eller se till att dess bedömningspersonal blir upplyst om det relevanta standardiseringsarbetet och om arbetet i det anmälda organets samordningsgrupp som inrättats enligt denna förordning, och ska som allmän riktlinje tillämpa de administrativa beslut och dokument som framställs som denna grupp arbetsresultat.

Artikel 44

Presumtion om överensstämmelse

Ett anmält organ som ska bemyndigas att utföra tredje parts uppgifter när det gäller bedömning och fortlöpande kontroll av prestanda, som visar att prestanda överensstämmer med de kriterier som fastställts genom de berörda harmoniserade standarderna eller delar därav och till vilka hänvisningarna offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*, ska förutsättas uppfylla de krav som anges i artikel 43 i den mån de tillämpliga harmoniserade standarderna omfattar dessa krav.

Artikel 45

Dotterbolag och underleverantörer till anmälda organ

1. Om ett anmält organ anlitar underleverantörer för specifika uppgifter med anknytning till tredje parts uppgifter inom förfarandet för bedömning och fortlöpande kontroll av prestanda eller anlitar ett dotterbolag ska det se till att underleverantören eller dotterbolaget uppfyller de krav som anges i artikel 43 och underrätta den anmälande myndigheten om detta.

2. Det anmälda organet ska ta det fulla ansvaret för de uppgifter som utförs av underleverantörer eller dotterbolag, oavsett var dessa är etablerade.

3. Underleverantörer eller dotterbolag får endast med kundens samtycke anlitas för att utföra arbeten.

4. Det anmälda organet ska se till att den anmälande myndigheten har tillgång till relevanta dokument om bedömningen av underentreprenörers eller dotterbolagets kvalifikationer och de uppgifter som dessa parter har utfört i enlighet med bilaga V.

Artikel 46

Användning av anläggningar utanför det anmälda organets provningslaboratorium

1. På begäran av tillverkaren och om det är motiverat av tekniska, ekonomiska eller logistiska skäl får anmälda organ besluta att utföra de provningar som avses i bilaga V, för systemen för bedömning och fortlöpande kontroll av prestanda 1+, 1 och 3 eller att låta sådana provningar utföras under deras överinseende antingen i tillverkningslokalerna med hjälp av provningsutrustningen i tillverkarens interna laboratorium eller, efter att i förväg inhämtat tillverkarens samtycke, i ett externt laboratorium med hjälp av detta laboratoriums provningsutrustning.

De anmälda organ som utför sådana provningar ska särskilt ha utsetts som behöriga att utföra provningarna på annan plats än i sina egna ackrediterade provningsanläggningar.

2. Innan dessa provningar utförs ska det anmälda organet kontrollera om kraven i testmetoden är uppfyllda och bedöma huruvida

- a) provningsutrustningen har ett lämpligt kalibreringssystem och mätningarnas spårbarhet är garanterad,
- b) provningsresultatens kvalitet är säkerställd.

Artikel 47

Ansökan om anmälan

1. Ett organ som ska bemyndigas att utföra tredje parts uppgifter när det gäller bedömning och fortlöpande kontroll av prestanda ska inlämna en ansökan om anmälan till den anmälande myndigheten i den medlemsstat där det är etablerat.

2. Ansökan ska åtföljas av en beskrivning av den verksamhet som ska utföras, de bedömnings- och/eller kontrollförfaranden för vilka organet anser sig vara kompetent, ett ackrediteringsintyg, när ett sådant finns, som utfärdats av det nationella ackrediteringsorganet i enlighet med förordning (EG) nr 765/2008, där det styrks att organet uppfyller de krav som fastställs i artikel 43.

3. Om det berörda organet inte kan förete ett ackrediteringsintyg ska det förse den anmälande myndigheten med alla skriftliga underlag som krävs för kontroll, erkännande och regelbunden övervakning av dess uppfyllande av de krav som fastställs i artikel 43.

Artikel 48

Anmälningsförfarande

1. De anmälande myndigheterna får endast anmäla organ som uppfyllt de krav som fastställs i artikel 43.

2. De ska lämna uppgifterna om anmälan till kommissionen och övriga medlemsstater, särskilt med hjälp av det elektroniska anmälningsverktyg som utvecklats och förvaltas av kommissionen.

För de fall som anges i punkt 3 i bilaga V, för vilka det lämpliga elektroniska verktyget inte är tillgängligt, ska anmälan i pappersformat undantagsvis godtas.

3. Anmälan ska innehålla fullständiga uppgifter om de funktioner som ska utföras, en hänvisning till relevant harmoniserad teknisk specifikation och, för det system som anges i bilaga V, de väsentliga egenskaper för vilka organet är kompetent.

Hänvisningen till den berörda harmoniserade tekniska specifikationen krävs emellertid inte i de fall som anges i punkt 3 i bilaga V.

4. Om en anmälan inte grundar sig på ett sådant ackrediteringsintyg som avses i artikel 47.2 ska den anmälande myndigheten förse kommissionen och de andra medlemsstaterna med alla de skriftliga underlag som styrker att det anmälda organet har erforderlig kompetens, och att systemen har inrättats för att se till att organet kommer att övervakas regelbundet och fortsätta att uppfylla kraven i artikel 43.

5. Det berörda organet får bedriva verksamhet som anmält organ endast om kommissionen eller de andra medlemsstaterna inte har rest invändningar inom två veckor efter anmälan, i de fall ett ackrediteringsintyg används, eller inom två månader efter anmälan, i de fall då inget ackrediteringsintyg används.

Endast ett sådant organ ska enligt denna förordning anses som ett anmält organ.

6. Kommissionen och övriga medlemsstater ska underrättas om eventuella relevanta senare ändringar av anmälan.

Artikel 49

Identifikationsnummer och förteckningar över anmälda organ

1. Kommissionen ska tilldela varje anmält organ ett identifikationsnummer.

Organet ska tilldelas ett enda sådant nummer även om det anmälts enligt flera unionsakter.

2. Kommissionen ska göra förteckningen över organ som anmälts enligt denna förordning offentligt tillgänglig, inbegripet de identifikationsnummer som tilldelats dem och den verksamhet för vilken de anmälts, särskilt med hjälp av det elektroniska anmälningsverktyg som utvecklats och förvaltas av kommissionen.

Kommissionen ska se till att denna förteckning hålls uppdaterad.

Artikel 50

Ändringar av anmälan

1. Om en anmälande myndighet har fastslagit eller underkänt om att ett anmält organ inte längre uppfyller de krav som anges i artikel 43 eller att det underlåter att fullgöra sina skyldigheter, ska den anmälande myndigheten inskränka, tillfälligt upphäva eller återkalla anmälan beroende på vad som är lämpligt med tanke på hur allvarlig underlåtenheten att uppfylla dessa krav eller att fullgöra dessa skyldigheter är. Myndigheten ska utan dröjsmål underrätta kommissionen och övriga medlemsstater om detta, särskilt med hjälp av det elektroniska anmälningsverktyg som utvecklats och förvaltas av kommissionen.

2. Om en anmälan dras tillbaka, begränsas eller tillfälligt återkallas eller om det anmälda organet har upphört med sin verksamhet, ska den berörda anmälande medlemsstaten vidta lämpliga åtgärder för att se till att detta organs ärenden antingen handläggs av ett annat anmält organ eller hålls tillgängliga för de ansvariga anmälande myndigheterna och marknadskontrollmyndigheterna på deras begäran.

Artikel 51

Ifrågasättande av de anmälda organens kompetens

1. Kommissionen ska undersöka alla fall där den hyser tvivel, eller där den upplysts om sådana tvivel, om ett anmält organs kompetens eller ett anmält organs fortsatta uppfyllande av de krav och skyldigheter som det omfattas av.

2. Den anmälande medlemsstaten ska på begäran förse kommissionen med alla uppgifter om grunden för anmälan eller vidmakthållandet av det berörda organets kompetens.

3. Kommissionen ska se till att all känslig information som den erhåller under sina undersökningar behandlas konfidentiellt.

4. När kommissionen fastslår att ett anmält organ inte uppfyller eller inte längre uppfyller kraven för anmälan, ska den informera den anmälande medlemsstaten om detta och begära

att den vidtar erforderliga korrigerande åtgärder, inklusive tillbakadragande av anmälan om det är nödvändigt.

Artikel 52

De anmälda organens operativa skyldigheter

1. Anmälda organ ska utföra tredje parts uppgifter i enlighet med de system för bedömning och fortlöpande kontroll av prestanda som föreskrivs i bilaga V.

2. Bedömningar och fortlöpande kontroller av prestanda ska utföras med full insyn beträffande tillverkaren och på ett proportionerligt sätt så att onödiga bördor för de ekonomiska aktörerna undviks. De anmälda organen ska när de utför sin verksamhet ta vederbörlig hänsyn till företagets storlek, den sektor inom vilken företaget är verksamt, dess struktur, den berörda produktteknikens relativa komplexitet och huruvida produktionsprocessen kan karaktäriseras som mass- eller serie-tillverkning.

Samtidigt ska de anmälda organen dock respektera den grad av noggrannhet som enligt denna förordning krävs för produkten och produktens funktion för uppfyllandet av alla de grundläggande kraven för byggnadsverk.

3. Om ett anmält organ under den inledande inspektionen av tillverkningsanläggningen och av tillverkningskontrollen i fabrik finner att tillverkaren inte har säkerställt kontinuiteten för den tillverkade produktens prestanda, ska det begära att tillverkaren vidtar korrigerande åtgärder och inte utfärda något intyg.

4. Om ett anmält organ under den pågående övervakningsverksamhet som syftar till fortlöpande kontroll av den tillverkade produktens prestanda finner att en byggprodukt inte längre har samma prestanda som produkttypen, ska det anmoda tillverkaren att vidta lämpliga korrigerande åtgärder och, om så krävs, tillfälligt eller slutgiltigt återkalla intyget.

5. Om korrigerande åtgärder inte vidtas eller inte får önskad effekt ska det anmälda organet, beroende på vad som är lämpligt, begränsa eller tillfälligt, alternativt slutgiltigt, återkalla alla intyg.

Artikel 53

De anmälda organens informationsskyldighet

1. De anmälda organen ska underrätta den anmälande myndigheten om

a) varje avslag på, inskränkning och tillfällig eller slutgiltig återkallelse av intyg,

- b) alla omständigheter som inverkar på omfattningen av och villkoren för anmälan,
- c) varje begäran om uppgifter om aktiviteter rörande bedömning och/eller fortlöpande kontroll av prestanda som de mottagit från marknadskontrollmyndigheterna,
- d) på begäran, de tredje parts uppgifter i enlighet med systemen för bedömning och fortlöpande kontroll av prestanda som utförts inom ramen för deras anmälan och av varje annan verksamhet som utförs, inbegripet gränsöverskridande verksamhet och underentreprenad.

2. De anmälda organen ska förse de övriga organ som anmälts enligt denna förordning och som utför liknande tredje partsuppgifter i enlighet med systemen för bedömning och fortlöpande kontroll av prestanda och för byggprodukter som omfattas av samma harmoniserade tekniska specifikation med relevanta upplysningar om frågor som rör negativa och, på begäran, positiva resultat från dessa bedömningar och/eller kontroller.

Artikel 54

Utbyte av erfarenheter

Kommissionen ska se till att utbyte av erfarenheter organiseras mellan de nationella myndigheter i medlemsstaterna som ansvarar för anmälningspolicyn.

Artikel 55

Samordning av anmälda organ

Kommissionen ska se till att lämplig samordning och lämpligt samarbete mellan de organ som anmäls enligt artikel 39 kommer till stånd och bedrivs korrekt i form av en grupp av anmälda organ.

Medlemsstaterna ska se till att de organ som de anmält deltar i den gruppens arbete direkt eller genom utsedda ombud, eller säkerställa att de anmälda organens ombud informeras om detta.

KAPITEL VIII

MARKNADSKONTROLL OCH SKYDDSAÅTGÄRDER

Artikel 56

Förfarande på nationell nivå för att hantera byggprodukter som utgör en risk

1. Om marknadskontrollmyndigheterna i en medlemsstat vidtagit åtgärder enligt artikel 20 i förordning (EG) nr 765/2008 eller om de har tillräckliga skäl att anta att en byggprodukt som omfattas av en harmoniserad standard eller för vilken en eu-

ropeisk teknisk bedömning har utfärdats inte uppnår angivna prestanda och utgör en risk för uppfyllandet av de grundläggande kraven för byggnadsverk som omfattas av denna förordning, ska de göra en utvärdering av den berörda produkten som omfattar de krav som fastställs i denna förordning. De berörda ekonomiska aktörerna ska i den mån som krävs samarbeta med marknadskontrollmyndigheterna.

Om marknadskontrollmyndigheterna under utvärderingens gång finner att byggprodukten inte uppfyller de krav som fastställs i denna förordning ska de utan dröjsmål kräva att den ekonomiska aktör som berörs vidtar alla lämpliga korrigerande åtgärder för att få produkten att överensstämma med dessa krav, särskilt med den angivna prestandan, eller dra tillbaka produkten från marknaden eller återkalla den inom en av dem föreskriven rimlig tid, som står i förhållande till riskens beskaffenhet.

Marknadskontrollmyndigheterna ska informera det anmälda organet om detta, om ett anmält organ är inblandat.

Artikel 21 i förordning (EG) nr 765/2008 ska tillämpas på de åtgärder som avses i andra stycket i denna punkt.

2. Om marknadskontrollmyndigheterna anser att den bristande överensstämmelsen inte är begränsad till det nationella territoriet ska de underrätta kommissionen och övriga medlemsstater om resultaten av utvärderingen och om de åtgärder som de ålagt den ekonomiska aktören att vidta.

3. Den ekonomiska aktören ska se till att alla lämpliga korrigerande åtgärder vidtas i fråga om alla berörda byggprodukter som han har tillhandahållit på hela unionsmarknaden.

4. Om den ekonomiska aktör som berörs inte vidtar adekvata korrigeringsåtgärder inom den period som avses i punkt 1 andra stycket, ska marknadskontrollmyndigheterna vidta alla lämpliga tillfälliga åtgärder för att förbjuda eller begränsa tillhandahållandet av byggprodukten på den nationella marknaden, eller dra tillbaka byggprodukten från denna marknad eller återkalla den.

Marknadskontrollmyndigheterna ska utan dröjsmål underrätta kommissionen och övriga medlemsstater om dessa åtgärder.

5. I den information som avses i punkt 4 ska alla tillgängliga uppgifter ingå, särskilt de uppgifter som krävs för att kunna identifiera den byggprodukt som inte uppfyller kraven, dess ursprung, den påstådda bristande överensstämmelsens art och den risk produkten utgör, vilken typ av nationell åtgärd som vidtagits och dess varaktighet samt den berörda ekonomiska aktörens synpunkter. Marknadskontrollmyndigheterna ska i synnerhet ange om den bristande överensstämmelsen beror på

- a) att produkten inte uppfyller den angivna prestandan och/eller de krav som rör uppfyllandet av de grundläggande krav för byggnadsverk som fastställs i denna förordning,
- b) brister i de harmoniserade tekniska specifikationerna eller i den specifika tekniska dokumentationen.

6. Andra medlemsstater än den medlemsstat som inleder förfarandet ska utan dröjsmål underrätta kommissionen och övriga medlemsstater om alla de åtgärder som antagits, om alla de ytterligare upplysningar som de förfogar över om den bristande överensstämmelsen hos den aktuella byggprodukten och, i händelse av oenighet i fråga om den anmälda nationella åtgärden, om sina invändningar.

7. Om inga invändningar framförts inom femton arbetsdagar efter mottagandet av de upplysningar som avses i punkt 4 av vare sig en medlemsstat eller kommissionen i fråga om en tillfällig åtgärd som vidtagits av en medlemsstat med avseende på berörd byggprodukt ska denna åtgärd bedömas som berättigad.

8. Medlemsstaterna ska se till att lämpliga begränsningsåtgärder vidtas utan dröjsmål i fråga om den byggprodukt som berörs, såsom att produkten dras tillbaka från deras marknad.

Artikel 57

Unionens förfarande i fråga om skyddsåtgärder

1. Om det, när det förfarande som avses i artikel 56.3 och 56.4 avslutats, görs invändningar mot en åtgärd som en medlemsstat har vidtagit eller om kommissionen anser att en nationell åtgärd strider mot unionslagstiftningen, ska kommissionen utan dröjsmål samråda med medlemsstaterna och den eller de berörda ekonomiska aktörerna samt utvärdera den nationella åtgärden. På grundval av resultaten av denna utvärdering ska kommissionen fastställa om åtgärden är motiverad eller inte.

Kommissionen ska rikta sitt beslut till alla medlemsstater och omedelbart underrätta dem och den eller de berörda ekonomiska aktörerna om detta.

2. Om den nationella åtgärden anses berättigad, ska alla medlemsstater vidta de åtgärder som krävs för att se till att

den byggprodukt som brister i överensstämmelse dras tillbaka från deras marknader samt underrätta kommissionen om detta. Om den nationella åtgärden anses omotiverad ska den medlemsstat som berörs återkalla åtgärden.

3. Om den nationella åtgärden anses berättigad och byggproduktens bristande överensstämmelse anses bero på brister i de harmoniserade standarder som avses i artikel 56.5 b ska kommissionen underrätta det eller de berörda europeiska standardiseringsorganen om detta och ta upp frågan i den kommitté som inrättats enligt artikel 5 i direktiv 98/34/EG. Den kommittén ska samråda med det eller de europeiska standardiseringsorgan som berörs och utan dröjsmål avge sitt yttrande.

Om den nationella åtgärden anses berättigad och byggproduktens bristande överensstämmelse anses bero på brister i det europeiska bedömningsdokumentet eller i den specifika tekniska dokumentation som avses i artikel 56.5 b, ska kommissionen ta upp ärendet i den ständiga byggkommittén och därefter vidta lämpliga åtgärder.

Artikel 58

Byggprodukter som uppfyller kraven men som likväl utgör en risk för hälsa och säkerhet

1. Om en medlemsstat efter att ha utfört en utvärdering enligt artikel 56.1 finner att en byggprodukt, även om den står i överensstämmelse med denna förordning, utgör en risk för uppfyllandet av de grundläggande kraven för byggnadsverk, människors hälsa eller säkerhet eller för andra aspekter av skydd i allmänhetens intresse ska den ålägga den berörda ekonomiska aktören att vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa att den berörda byggprodukten när den släpps ut på marknaden inte längre utgör en sådan risk, eller för att dra tillbaka byggprodukten från marknaden eller återkalla den inom en rimlig tidsperiod som medlemsstaten fastställer i förhållande till typen av risk.

2. Den ekonomiska aktören ska se till att alla korrigeringsåtgärder vidtas i fråga om alla de byggprodukter som berörs och som den ekonomiska aktören tillhandahållit på marknaden inom hela unionen.

3. Medlemsstaten ska omedelbart underrätta kommissionen och övriga medlemsstater. Informationen ska innehålla alla tillgängliga uppgifter, särskilt de uppgifter som krävs för att kunna identifiera den berörda byggprodukten, dess ursprung och leveranskedja, den aktuella riskens natur, vilken typ av nationella åtgärder som vidtagits och deras varaktighet.

4. Kommissionen ska utan dröjsmål inleda samråd med medlemsstaterna och den eller de berörda ekonomiska aktörerna samt utvärdera den nationella åtgärden. På grundval av utvärderingsresultaten ska kommissionen besluta om åtgärden är berättigad eller inte, och vid behov föreslå lämpliga åtgärder.

5. Kommissionen ska rikta sitt beslut till alla medlemsstater och omedelbart underrätta dem och den eller de berörda ekonomiska aktörerna om detta.

Artikel 59

Formell bristande överensstämmelse

1. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 56 ska en medlemsstat ålägga den berörda ekonomiska aktören att åtgärda den berörda bristande överensstämmelsen om den konstaterar något av följande:

- a) CE-märkningen har anbringats i strid med artikel 8 eller 9.
- b) CE-märkningen har inte anbringats, när så krävs, i enlighet med artikel 8.2.
- c) Prestandadeklarationen har, utan att det påverkar tillämpningen av artikel 5, inte upprättats, när så krävs, i enlighet med artikel 4.
- d) Prestandadeklarationen har inte upprättats i enlighet med artiklarna 4, 6 och 7.
- e) Den tekniska dokumentationen är antingen inte tillgänglig eller ofullständig.

2. Om den bristande överensstämmelse som avses i punkt 1 kvarstår ska medlemsstaten vidta alla lämpliga åtgärder för att begränsa eller förbjuda att byggprodukten tillhandahålls på marknaden eller se till att den dras tillbaka eller återkallas från marknaden.

KAPITEL IX

SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 60

Delegerade akter

För att uppnå målen i denna förordning, särskilt att undanröja och undvika restriktioner för tillhandahållande av byggprodukter på marknaden, ska följande frågor delegeras till kommissionen

i enlighet med artikel 61 om inte annat följer av de villkor som fastställs i artiklarna 62 och 63:

- a) Fastställande, när så är lämpligt, av de väsentliga egenskaper eller tröskelvärden inom specifika byggproduktgrupper för vilka tillverkaren i enlighet med artiklarna 3–6 ska ange prestandan för sin produkt – i förhållande till deras avsedda användning, genom värde eller klass, eller i en beskrivning – när den släpps ut på marknaden.
- b) Villkor för när en prestandadeklaration får behandlas elektroniskt, så att den kan göras tillgänglig på en webbplats i enlighet med artikel 7.
- c) Ändring av den period under vilken tillverkaren ska behålla den tekniska dokumentationen och prestandadeklarationen efter det att byggprodukten har släppts ut på marknaden, i enlighet med artikel 11, på grundval av förväntad livslängd och byggproduktens funktion i byggnadsverken.
- d) Ändring av bilaga II och vid behov antagande av kompletterande förfaranderegler i enlighet med artikel 19.3 i syfte att säkerställa överensstämmelse med principerna i artikel 20 eller praktisk tillämpning av de förfaranden som anges i artikel 21.
- e) Anpassning av bilaga III, bilaga IV tabell 1 och bilaga V med anledning av den tekniska utvecklingen.
- f) Fastställande och anpassning av prestandaklasser med anledning av den tekniska utvecklingen i enlighet med artikel 27.1.
- g) Villkor för när en byggprodukt ska anses uppnå ett visst prestandavärde eller en viss prestandaklass utan provning eller utan ytterligare provning i enlighet med artikel 27.5, under förutsättning att uppfyllandet av de grundläggande kraven för byggnadsverk inte äventyras.
- h) Anpassning, fastställande och revidering av systemen för bedömning och fortlöpande kontroll av prestanda i enlighet med artikel 28 med avseende på en bestämd produkt, en bestämd produktgrupp eller en bestämd väsentlig egenskap, och i enlighet med
 - i) betydelsen som produkten eller dessa väsentliga egenskaper har för de grundläggande kraven för byggnadsverk,
 - ii) produktens beskaffenhet,

- iii) effekterna av föränderlighet i byggproduktens väsentliga egenskaper under dess förväntade livslängd,
- iv) sannolikheten för att fel uppstår vid tillverkningen av produkten.

Artikel 61

Utövande av delegering

1. Befogenheten att anta de delegerade akter som avses i artikel 60 ska ges till kommissionen för en period på fem år från den 24 april 2011. Kommissionen ska utarbeta en rapport om den delegerade befogenheten senast sex månader innan perioden på fem år har löpt ut. Delegeringen av befogenhet ska automatiskt förlängas med perioder av samma längd, om den inte återkallas av Europaparlamentet eller rådet i enlighet med artikel 62.

2. Så snart kommissionen antar en delegerad akt ska kommissionen samtidigt delge Europaparlamentet och rådet denna.

3. Befogenheten att anta delegerade akter ges till kommissionen med förbehåll för de villkor som fastställs i artiklarna 62 och 63.

Artikel 62

Återkallande av delegering

1. Den delegering av befogenhet som avses i artikel 60 får när som helst återkallas av Europaparlamentet eller rådet.

2. Den institution som har inlett ett internt förfarande för att besluta huruvida en delegering av befogenhet ska återkallas ska sträva efter att underrätta den andra institutionen och kommissionen i rimlig tid innan det slutliga beslutet fattas och ska då ange vilken delegerad befogenhet som kan komma att återkallas samt de eventuella skälen för ett återkallande.

3. Beslutet om återkallande innebär att delegeringen av den befogenhet som anges i beslutet upphör att gälla. Det får verkan omedelbart, eller vid ett senare, i beslutet angivet, datum. Det påverkar inte giltigheten av delegerade akter som redan har trätt i kraft. Det ska offentliggöras i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel 63

Invändning mot delegerade akter

1. Europaparlamentet eller rådet får invända mot en delegerad akt inom en period på tre månader från delgivningsdagen.

På Europaparlamentets eller rådets initiativ ska denna period förlängas med tre månader.

2. Om varken Europaparlamentet eller rådet vid utgången av den period som anges i punkt 1 har invänt mot den delegerade akten, ska den offentliggöras i *Europeiska unionens officiella tidning* och träda i kraft den dag som anges i den.

Den delegerade akten får offentliggöras i *Europeiska unionens officiella tidning* och träda i kraft före utgången av denna period om både Europaparlamentet och rådet har underrättat kommissionen om att de har beslutat att inte invända.

3. Om Europaparlamentet eller rådet invänder mot en delegerad akt inom den tidsperiod som anges i punkt 1 ska den inte träda i kraft. Den institution som invänder mot den delegerade akten ska ange skälen för detta.

Artikel 64

Kommitté

1. Kommissionen ska biträdas av en ständig byggkommitté.

2. När det hänvisas till denna punkt ska artiklarna 3 och 7 i beslut 1999/468/EG tillämpas.

3. Medlemsstaterna ska se till att medlemmarna i den ständiga byggkommittén kan utföra sina uppgifter på ett sätt som undviker intressekonflikter, särskilt vad beträffar förfarandena för erhållande av CE-märkning.

Artikel 65

Upphävande

1. Direktiv 89/106/EEG upphör härmed att gälla.

2. Hänvisningar till det upphävda direktivet ska anses som hänvisningar till denna förordning.

Artikel 66

Övergångsbestämmelser

1. De byggprodukter som före den 1 juli 2013 släppts ut på marknaden i enlighet med direktiv 89/106/EEG ska anses överensstämma med denna förordning.

2. Tillverkare får upprätta en prestandadeklaration på grundval av ett överensstämmelseintyg eller en överensstämmelse-deklaration som utfärdats före den 1 juli 2013 i enlighet med direktiv 89/106/EEG.

3. De riktlinjer för europeiskt tekniskt godkännande som offentliggjorts före den 1 juli 2013 i enlighet med artikel 11 i direktiv 89/106/EEG får användas som europeiska bedömningsdokument.

4. Tillverkare och importörer får före den 1 juli 2013 använda de europeiska tekniska godkännanden som utfärdats i enlighet med artikel 9 i direktiv 89/106/EEG som europeiska tekniska bedömningar under hela giltighetsperioden för dessa godkännanden.

Artikel 67

Kommissionens rapportering

1. Senast den 25 april 2014 ska kommissionen utvärdera det särskilda behovet av information om innehållet av farliga ämnen i byggprodukter och överväga en eventuell utvidgning av informationskravet i artikel 6.5 till att även omfatta andra ämnen, och ska lämna en rapport om detta till Europaparlamentet och rådet. I sin bedömning ska kommissionen ta hänsyn till bland annat behovet av att trygga en hög hälso- och säkerhetsnivå för arbetstagare som använder byggprodukter och för användare av byggnadsverk, inklusive vad gäller kraven på återvinning och/eller återanvändning av delar eller material.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Strasbourg den 9 mars 2011.

På Europaparlamentets vägnar
J. BUZEK
Ordförande

Om så är lämpligt ska rapporten, inom två år från överlämnandet till Europaparlamentet och rådet, åtföljas av lämpliga lagstiftningsförslag.

2. Senast den 25 april 2016 ska kommissionen till Europaparlamentet och rådet överlämna en rapport om genomförandet av denna förordning, inbegripet om artiklarna 19, 20, 21, 23, 24 och 37 på grundval av rapporter från medlemsstaterna, och från andra berörda intressenter, i förekommande fall åtföljd av lämpliga förslag.

Artikel 68

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artiklarna 3–28, 36–38, 56–63, 65 och 66 samt bilagorna I, II, III och V ska emellertid tillämpas från och med den 1 juli 2013.

På rådets vägnar
GYŐRI E.
Ordförande

BILAGA I

GRUNDLÄGGANDE KRAV FÖR BYGGNADSVVERK

Byggnadsverk måste i sin helhet och i sina olika delar vara lämpade för sin avsedda användning, särskilt med beaktande av de inblandades hälsa och säkerhet under byggnadsverkens livslängd. Under förutsättning av normalt underhåll ska byggnadsverk uppfylla dessa grundläggande krav för byggnadsverk under en ekonomiskt rimlig livslängd.

1. Bärförmåga, stadga och beständighet

Byggnadsverken ska utformas och byggas så att de belastningar som sannolikt kan påverka dem under deras uppförande och användning inte leder till något av följande:

- a) ras av hela eller en del av byggnadsverket,
- b) större deformationer av oacceptabel omfattning,
- c) skador på andra delar av byggnadsverken, dess fasta utrustning eller installationer efter en större deformation i den bärande konstruktionen, eller
- d) skador genom en händelse, vars omfattning inte står i proportion till ursprungorsaken.

2. Säkerhet vid brand

Byggnadsverk ska utformas och byggas så att följande uppfylls i händelse av en brand:

- a) Byggnadsverkets bärförmåga kan antas förbli intakt under en bestämd tid.
- b) Uppkomst och spridning av brand och rök inom byggnadsverket begränsas.
- c) Brandens spridning till angränsande byggnadsverk begränsas.
- d) Personer som befinner sig i byggnadsverket kan lämna detta eller räddas på annat sätt.
- e) Räddningsmanskapets säkerhet beaktas.

3. Hygien, hälsa och miljö

Byggnadsverk ska utformas och byggas så att de under hela sin livslängd inte kommer att utgöra ett hot vare sig mot byggnadsarbetarnas, brukarnas eller grannarnas hygien eller hälsa och säkerhet eller i orimligt hög grad, under hela sin livslängd, påverka miljökvaliteten eller klimatet under uppförande, användning och rivning, i synnerhet som en följd av något av följande:

- a) Avgivande av giftig gas.
- b) Utsläpp av farliga ämnen, flyktiga organiska föreningar (VOC), växthusgaser eller farliga partiklar i inomhus- eller utomhusluften.
- c) Emission av farlig strålning.
- d) Utsläpp av farliga ämnen till grundvatten, havsvatten, ytvatten eller mark.
- e) Utsläpp av farliga ämnen till dricksvatten eller av ämnen som på annat sätt kan ha en negativ inverkan på dricksvatten.
- f) Bristfälligt omhändertagande av avloppsvatten, rökgasutsläpp eller bristfälligt bortskaffande av fast eller flytande avfall.
- g) Fukt i byggnadsverkens delar eller på ytor inom byggnadsverken.

4. Säkerhet och tillgänglighet vid användning

Byggnadsverk måste utformas och byggas så att de inte medför oacceptabla olycksrisker eller risker för skada vid användning eller i drift, såsom halka, fall, sammanstötning, brännskador, el-stötar, skada från explosion eller inbrott. Byggnadsverk måste i synnerhet utformas och byggas så att de är tillgängliga för och kan användas av funktionshindrade.

5. Bullerskydd

Byggnadsverk ska utformas och byggas så att det buller som uppfattas av dem som befinner sig i dem eller av människor i närheten hålls på en nivå som inte kommer att hota deras hälsa och som möjliggör sömn, vila och arbete under tillfredsställande förhållanden.

6. Energihushållning och värmeisolering

Byggnadsverk och deras uppvärmnings-, kyl-, belysnings- och ventilationsanläggningar ska utformas och byggas så att den mängd energi som krävs för användningen ska vara liten när hänsyn tas till dem som befinner sig i byggnadsverket och platsens klimatförhållanden. Byggnadsverk ska också vara energieffektiva, dvs. utnyttja så litet energi som möjligt vid uppförande och rivning.

7. Hållbar användning av naturresurser

Byggnadsverken ska utformas, byggas och rivas så att användningen av naturresurser är hållbar och i synnerhet säkerställer

- a) möjlighet till återanvändning eller återvinning av byggnadsverken, deras material och delar efter rivning,
- b) byggnadsverkens beständighet,
- c) användning av miljövänliga råmaterial och återvunnet material i byggnadsverken.

BILAGA II

FÖRFARANDE FÖR ATT ANTA ETT EUROPEISKT BEDÖMNINGSDOKUMENT

1. Begäran om en europeisk teknisk bedömning

När en tillverkare begär en europeisk teknisk bedömning av en byggprodukt av ett tekniskt bedömningsorgan och efter det att tillverkaren och det tekniska bedömningsorganet (nedan kallat *det ansvariga tekniska bedömningsorganet*) har ingått ett avtal om skydd av affärshemligheter och konfidentialitet ska tillverkaren, såvida denne inte beslutar något annat, till det ansvariga tekniska bedömningsorganet, inlämna ett tekniskt dokument som beskriver produkten, den av tillverkaren förutsedda användningen och uppgifter om den tillverkningskontroll i fabrik som denne avser att tillämpa.

2. Avtal

För de byggprodukter som avses i artikel 21.1 c ska, inom en månad efter det att det tekniska dokumentet mottagits, ett avtal ingås mellan tillverkaren och det ansvariga tekniska bedömningsorganet för utarbetandet av den europeiska tekniska bedömningen, i vilket arbetsprogrammet för upprättandet av det europeiska bedömningsdokumentet fastställs och som innehåller följande:

- Organisationen av arbetet inom de tekniska bedömningsorganens organisation.
- Sammansättningen av den arbetsgrupp som ska inrättas inom de tekniska bedömningsorganens organisation och som är utsedd för det berörda produktområdet.
- Samordningen av tekniska bedömningsorgan.

3. Arbetsprogram

Efter det att avtalet har ingåtts med tillverkaren ska de tekniska bedömningsorganens organisation informera kommissionen om arbetsprogrammet för utarbetandet av det europeiska bedömningsdokumentet och tidsplanen för dess genomförande samt ange bedömningsprogrammet. Detta meddelande ska lämnas inom tre månader efter det att begäran om en europeisk teknisk bedömning har mottagits.

4. Utkastet till det europeiska bedömningsdokumentet

De tekniska bedömningsorganens organisation ska färdigställa ett utkast till europeiskt bedömningsdokument med hjälp av den arbetsgrupp som samordnas av det ansvariga tekniska bedömningsorganet och översända utkastet till de berörda parterna inom sex månader från och med den då dag då kommissionen informerades om arbetsprogrammet.

5. Kommissionens medverkan

En företrädare för kommissionen får delta som observatör i alla delar av arbetsprogrammets genomförande.

6. Förlängning och försening

Alla förseningar i förhållande till de tidsfrister som fastställs i avsnitt 1–4 i denna bilaga ska av arbetsgruppen rapporteras till de tekniska bedömningsorganens organisation och till kommissionen.

Om en förlängning av tidsfristerna i samband med utarbetandet av det europeiska bedömningsdokumentet kan motiveras, särskilt på grund av att ett kommissionsbeslut om tillämpligt system för bedömning och fortlöpande kontroll av prestanda för byggprodukten saknas eller på grund av behovet att utveckla en ny provningsmetod, ska en förlängning av tidsfristen fastställas av kommissionen.

7. Ändringar och antagande av ett europeiskt bedömningsdokument

Det ansvariga tekniska bedömningsorganet ska till tillverkaren översända utkastet till europeiskt bedömningsdokument, och denne ska ha femton arbetsdagar att lämna synpunkter. Därefter ska de tekniska bedömningsorganens organisation

- a) i tillämpliga fall, underrätta tillverkaren om hur hans synpunkter har beaktats,
- b) anta utkastet till det europeiska bedömningsdokumentet, och
- c) sända en kopia till kommissionen.

Om kommissionen inom femton arbetsdagar efter mottagandet meddelar de tekniska bedömningsorganens organisation sina synpunkter på utkastet till det europeiska bedömningsdokumentet, ska de tekniska bedömningsorganens organisation, efter att ha beretts tillfälle att lämna synpunkter, ändra utkastet i enlighet med detta och sända en kopia av det antagna europeiska bedömningsdokumentet till tillverkaren och till kommissionen.

8. Det slutliga europeiska bedömningsdokument som ska offentliggöras

Så snart som det ansvariga tekniska bedömningsorganet har utfärdat den första europeiska tekniska bedömningen på grundval av det antagna europeiska bedömningsdokumentet, ska det europeiska bedömningsdokumentet, om så är lämpligt, justeras utifrån de erfarenheter som gjorts. De tekniska bedömningsorganens organisation ska anta det slutliga europeiska bedömningsdokumentet och sända en kopia av detta till kommissionen, åtföljd av en översättning av dess titel till alla officiella språk i unionen för offentliggörande av dess referens. De tekniska bedömningsorganens organisation ska hålla det europeiska bedömningsdokumentet allmänt tillgängligt i elektronisk form så snart som produkten har försetts med CE-märkning.

BILAGA III

PRESTANDEDEKLARATION

Nr

1. Produkttypens unika identifikationskod:
2. Typ-, parti- eller serienummer eller någon annan beteckning som möjliggör identifiering av byggprodukter i enlighet med artikel 11.4:
.....
3. Byggproduktens avsedda användning eller användningar i enlighet med den tillämpliga, harmoniserade tekniska specifikationen, såsom förutsett av tillverkaren:
.....
.....
4. Tillverkarens namn, registrerade företagsnamn eller registrerade varumärke samt kontaktadress enligt vad som krävs i artikel 11.5:
.....
.....
5. I tillämpliga fall namn och kontaktadress för tillverkarens representant vars mandat omfattar de uppgifter som anges i artikel 12.2:
.....
.....
6. Systemet eller systemen för bedömning och fortlöpande kontroll av byggproduktens prestanda enligt bilaga V:
.....
.....
7. För det fall att prestandadeklarationen avser en byggprodukt som omfattas av en harmoniserad standard:
.....
(det anmälda organets namn och identifikationsnummer, i förekommande fall)
har utfört enligt system
(beskrivning av de uppgifter för tredje part som anges i bilaga V)
och har utfärdat
(intyg om kontinuitet för produktens prestanda, intyg om överensstämmelse efter tillverkningskontroll i fabrik, provnings-/beräkningsrapporter – i förekommande fall)
8. För det fall att prestandadeklarationen avser en byggprodukt för vilken en europeisk teknisk bedömning har utfärdats:
.....
(det tekniska bedömningsorganets namn och identifikationsnummer, i förekommande fall)
har utfärdat
(referensnummer för den europeiska tekniska bedömningen)
på grundval av
(referensnummer för det europeiska tekniska bedömningsdokumentet)

BILAGA IV

PRODUKTOMRÅDEN OCH KRAV FÖR TEKNISKA BEDÖMNINGSORGAN

Tabell 1 – Produktområden

OMRÅ- DESKOD	PRODUKTOMRÅDE
1	FÖRTILLVERKADE PRODUKTER AV NORMALBETONG, LÄTTBETONG OCH AUTOKLAVERAD LÄTTBETONG
2	DÖRRAR, FÖNSTER, LUCKOR, GRINDAR OCH DÄRTILL HÖRANDE BYGGNADSBESLAG
3	MEMBRAN, INKLUSIVE MEMBRAN SOM ANBRINGAS FLYTANDE OCH BYGGSATSER (FÖR VATTEN- OCH/ELLER ÅNGSPÄRR)
4	VÄRMEISOLERINGSPRODUKTER SAMMANSATTA BYGGSATSER/SYSTEM FÖR VÄRMEISOLERING
5	BÄRANDE LAGER TAPPAR FÖR KONSTRUKTIONSFÖGAR/FÄSTDON
6	SKORSTENAR, RÖKKANALER OCH SPECIALPRODUKTER
7	BYGGPRODUKTER I GIPS
8	GEOTEXILIER, GEOMEMBRAN OCH RELATERADE PRODUKTER
9	UTFACKNINGSVÄGGAR/YTTERVÄGGSEBEKLÄDNADER/FÖRSEGLANDE GLASKONSTRUKTIONER
10	FASTA BRANDSLÄCKNINGSSYSTEM (BRANDALARM/BRANDETEKTOR, FAST UTRUSTNING FÖR BRANDBEKÄMPNING, BRAND- OCH RÖKKONTROLL SAMT EXPLOSIONSDÄMPANDE PRODUKTER)
11	SANITÄR UTRUSTNING
12	VÄGBYGGNADSUTRUSTNING: VÄGUTRUSTNING
13	KONSTRUKTIONSVIRKE/ BÄRANDE ELEMENT OCH TILLBEHÖR
14	TRÄBASERADE SKIVOR OCH ELEMENT
15	CEMENT, BYGGKALK OCH ANDRA HYDRAULISKA BINDEMEDEL
16	STÅL FÖR SLAK- OCH SPÄNNARMERING AV BETONG (OCH TILLBEHÖR) SYSTEM FÖR EFTERSPÄNNING
17	MURVERK OCH TILLHÖRANDE PRODUKTER MURVERKSELEMENT, BRUK OCH TILLBEHÖR
18	BYGGPRODUKTER FÖR AVLOPPSVATTEN
19	GOLV- OCH MARKBELÄGGNINGAR
20	METALLPRODUKTER FÖR KONSTRUKTIONSÄNDAMÅL MED TILLBEHÖR
21	IN- OCH UTVÄNDIGA YTSKIKT PÅ VÄGGAR OCH INNERTAK BYGGSATSER FÖR INVÄNDIGA SKILJEVÄGGAR
22	TAKTÄCKNINGAR, LANTERNINER, TAKFÖNSTER OCH TILLHÖRANDE PRODUKTER, TAKBYGGSATSER
23	VÄGBYGGNADSPRODUKTER
24	BALLAST
25	LIM FÖR BYGGNADSÄNDAMÅL

OMRÅ- DESKOD	PRODUKTOMRÅDE
26	PRODUKTER SOM HÖR SAMMAN MED BETONG, BRUK OCH INJEKTERINGSBRUK
27	ANORDNINGAR FÖR UPPVÄRMNING AV UTRYMMEN
28	RÖR, TANKAR OCH TILLBEHÖR SOM INTE KOMMER I KONTAKT MED VATTEN FÖR MÄNSKLIG FÖRBRUKNING
29	BYGGPRODUKTER SOM KOMMER I KONTAKT MED VATTEN FÖR MÄNSKLIG FÖRBRUKNING
30	PLANGLAS, MÖNSTERGLAS OCH GLASBLOCKSPRODUKTER
31	ELLEDNINGAR, KONTROLL- OCH KOMMUNIKATIONSKABLAR
32	TÄTNINGSMATERIAL FÖR FOGAR
33	UPPHÄNGNINGSFÄSTEN
34	BYGGSATSER, BYGGENHETER, PREFABRICERADE ELEMENT
35	BRANDAVSKILJANDE, BRANDTÄTANDE OCH BRANDSKYDDANDE PRODUKTER, BRANDHÄMMANDE PRODUKTER

Tabell 2 – Krav för tekniska bedömningsorgan

Kompetens	Kompetensbeskrivning	Krav
1. Att analysera risker	Att identifiera eventuella risker och fördelar med att använda innovativa byggprodukter i frånvaro av etablerad/konsoliderad teknisk information om deras prestanda när de installeras i byggnadsverk.	Ett tekniskt bedömningsorgan ska inrättas enligt nationell lag och vara juridisk person. Det ska vara oberoende av intressenterna och av alla särintressen.
2. Att upprätta tekniska kriterier	Att omvandla resultatet av riskanalysen till tekniska kriterier för att utvärdera byggprodukternas uppträdande och prestanda med avseende på uppfyllandet av tillämpliga nationella krav. Tillhandahålla den tekniska information som behövs för dem som deltar i byggprocessen som potentiella användare av byggprodukterna (tillverkare, konstruktörer, entreprenad-företag, installatörer).	Ett tekniskt bedömningsorgan ska dessutom ha personal med a) objektiv inställning och sunt tekniskt om-döme, b) detaljkunskap om bestämmelserna i regel-verket och om andra krav som gäller i de medlemsstater där det har utsetts för de pro-duktoområden för vilka det ska utses, c) allmän insikt i byggnadssätt och detaljerad teknisk kunskap om de produktområden för vilka organet ska utses,
3. Att fastställa be-dömningsmetoder	Att utforma och utvärdera lämpliga metoder (provningar eller beräkningar) för att bedöma byggprodukternas prestanda i förhållande till väsentliga egenskaper med beaktande av tek-nikens nuvarande utveckling.	d) detaljkunskap om de särskilda risker som är aktuella och om de tekniska aspekterna på byggprocessen, e) detaljkunskap om de befintliga harmonise-rade standarderna och provningsmetoder inom de produktområden för vilka organet ska utses, f) lämpliga språkkunskaper. Ersättningen till det tekniska bedömningsorga-nets personal ska inte vara beroende av antalet bedömningar som utförs eller resultatet av så-dana bedömningar.

Kompetens	Kompetensbeskrivning	Krav
4. Att bestämma den särskilda tillverkningskontrollen i fabrik	Att förstå och utvärdera tillverkningsprocessen för den specifika produkten för att kartlägga lämpliga åtgärder som kan säkerställa stabila värden hos produkten med den givna tillverkningsprocessen.	Ett tekniskt bedömningsorgan ska ha personal med lämplig kunskap om förhållandet mellan tillverkningsprocesserna och de produkttegenskaper som rör tillverkningskontrollen i fabrik.
5. Att bedöma produkten	Att bedöma prestanda i förhållande till byggproduktens väsentliga egenskaper på grundval av harmoniserade metoder mot harmoniserade kriterier.	Utöver de krav som förtecknas i punkterna 1, 2 och 3 ska ett tekniskt bedömningsorgan ha tillgång till de hjälpmedel och den utrustning som krävs för bedömningen av prestanda i förhållande till byggprodukternas väsentliga egenskaper inom de produktområden för vilka det ska utses.
6. Företagsledning	Att säkerställa enhetlighet, tillförlitlighet, objektivitet och spårbarhet med hjälp av fortlöpande tillämpning av lämpliga styrmedel.	Ett tekniskt bedömningsorgan ska ha <ul style="list-style-type: none"> a) styrkta belägg för att ha iakttagit god administrativ sed, b) en policy och därtill hörande stödande åtgärder som säkerställer konfidentialitet för känsliga uppgifter inom det tekniska bedömningsorganet och alla dess partner, c) ett kontrollsystem för dokumentationen där registrering, spårbarhet, underhåll och arkivering av alla relevanta dokument säkerställs, d) ett system för intern revision och företagsledningens egen granskning för att säkerställa en regelbunden övervakning av att lämpliga ledningsmetoder följs, e) ett förfarande för att objektivt hantera överklaganden och klagomål.

BILAGA V

BEDÖMNING OCH FORTLÖPANDE KONTROLL AV PRESTANDA

1. SYSTEM FÖR BEDÖMNING OCH FORTLÖPANDE KONTROLL AV PRESTANDA
- 1.1 System 1+ – Tillverkarens prestandadeklaration av byggproduktens väsentliga egenskaper på grundval av följande punkter:
 - a) Tillverkaren ska utföra
 - i) tillverkningskontrollen i fabrik,
 - ii) ytterligare provning av stickprov som tagits i fabriken enligt den föreskrivna provningsplanen.
 - b) Det anmälda produktcertifieringsorganet ska utfärda intyg över kontinuitet för produktens prestanda på grundval av
 - i) bestämning av produkttypen på grundval av typprovning (inkl. stickprov), typberäkning, tabellerade värden eller beskrivande dokumentation av produkten,
 - ii) inledande inspektion av tillverkningsanläggningen och tillverkningskontrollen i fabrik,
 - iii) fortlöpande övervakning, bedömning och utvärdering av tillverkningskontrollen i fabrik,
 - iv) undersökning och provning av stickprov som tagits innan produkten släpptes ut på marknaden.
- 1.2 System 1 – Tillverkarens prestandadeklaration av byggproduktens väsentliga egenskaper på grundval av följande punkter:
 - a) Tillverkaren ska utföra
 - i) tillverkningskontrollen i fabrik,
 - ii) ytterligare provning av stickprov som tillverkaren har tagit i fabriken enligt den föreskrivna provningsplanen.
 - b) Det anmälda produktcertifieringsorganet ska utfärda intyg över kontinuitet för produktens prestanda på grundval av
 - i) bestämning av produkttypen på grundval av typprovning (inkl. stickprov), typberäkning, tabellerade värden eller beskrivande dokumentation av produkten,
 - ii) inledande inspektion av tillverkningsanläggningen och tillverkningskontrollen i fabrik,
 - iii) fortlöpande övervakning, bedömning och utvärdering av tillverkningskontrollen i fabrik.
- 1.3 System 2+ – Tillverkarens prestandadeklaration av byggproduktens väsentliga egenskaper på grundval av följande punkter:
 - a) Tillverkaren ska utföra
 - i) bestämning av produkttypen på grundval av typprovning (inkl. stickprov), typberäkning, tabellerade värden eller beskrivande dokumentation av produkten,
 - ii) tillverkningskontrollen i fabrik,
 - iii) provning av stickprov som enligt den föreskrivna provningsplanen tagits i fabriken.

- b) Det anmälda certifieringsorganet för tillverkningskontroll ska utfärda överensstämmelseintyg för tillverkningskontrollen i fabrik på grundval av
- i) inledande inspektion av tillverkningsanläggningen och tillverkningskontrollen i fabrik,
 - ii) fortlöpande övervakning, bedömning och utvärdering av tillverkningskontrollen i fabrik.
- 1.4 System 3 – Tillverkarens prestandadeklaration av byggproduktens väsentliga egenskaper på grundval av följande punkter:
- a) Tillverkaren ska utföra tillverkningskontrollen i fabrik.
 - b) Det anmälda provningslaboratoriet ska utföra bestämning av produkttypen på grundval av typprovning (grundad på den stickprovstagning som utförts av tillverkaren), typberäkning, tabellerade värden eller beskrivande dokumentation av produkten.
- 1.5 System 4 – Tillverkarens prestandadeklaration av byggproduktens väsentliga egenskaper på grundval av följande punkter:
- a) Tillverkaren ska utföra
 - i) bestämning av produkttypen på grundval av typprovning, typberäkning, tabellerade värden eller beskrivande dokumentation av produkten,
 - ii) tillverkningskontrollen i fabrik,
 - b) Inga uppgifter för det anmälda organet.
2. ORGAN SOM DELTAR I BEDÖMNING OCH FORTLÖPANDE KONTROLL AV PRESTANDA
- Med avseende på uppgifterna för de anmälda organ som deltar i bedömningen och den fortlöpande kontrollen av byggproduktens prestanda ska en åtskillnad göras mellan
1. produktcertifieringsorgan: anmält organ, statligt eller icke-statligt, med den kompetens och det ansvar som krävs för att utföra en produktcertifiering enligt givna regler för förfarande och förvaltning,
 2. certifieringsorgan för tillverkningskontroll i fabrik: anmält organ, statligt eller icke-statligt, med den kompetens och det ansvar som krävs för att enligt givna regler för förfarande och förvaltning utföra en certifiering för tillverkningskontroll i fabrik,
 3. provningslaboratorium: anmält laboratorium där materialets eller byggprodukters egenskaper eller prestanda mäts, undersöks, provas, kalibreras eller på annat sätt bestäms.
3. FALL AV VÄSENTLIGA EGENSKAPER DÄR HÄNVISNINGEN TILL DEN BERÖRDA HARMONISERADE TEKNISKA SPECIFIKATIONEN INTE KRÄVS
1. Reaktion vid brandpåverkan.
 2. Brandmotstånd.
 3. Utvändig brandpåverkan.
 4. Bullerdämpning.
 5. Emissioner av farliga ämnen.
-

Ändringar i plan- och bygglagen (2010:900), PBL

Ny lydelse: 1 kap. 4 §, 8 kap. 1, 2, 4, 5–8, 12, 14, 19, 21 och 24 §§, 9 kap. 30–31a §§, 10 kap. 7 §, 11 kap. 8, 25–26 och 51 §§ och 16 kap. 2–4 och 6 §§.

Följande paragrafer upphävs; 8 kap. 20 och 22–23 §§. (Alternativ ny lydelse 8 kap. 22–23 §§)

Nya paragrafer; 8 kap. 4a, 12a och 19a–b §§, 11 kap. 8 a–b och 26a §§, 16 kap. 7a och 12 a §§.

Ändrad rubrik: 8 kap. 4 §.

Upphävd rubrik: över 8 kap. 22 §

Nya rubriker: 8 kap. 4a, 6, 12a, 19a §§

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap. Syfte, innehåll och definitioner

4 §

byggprodukt en produkt som är avsedd att stadigvarande ingå i ett byggnadsverk

byggprodukt varje produkt eller byggsats som tillverkas och släpps ut på marknaden för att varaktigt ingå i byggnadsverk eller delar därav och vars prestanda påverkar byggnadsverkets prestanda i fråga om de grundläggande kraven för byggnadsverk

8 kap. Krav på byggnadsverk, byggprodukter, tomter och allmänna platser

Byggnadsverks utformning

1 §

En byggnad ska

1. vara lämplig för sitt ändamål,
2. ha en god form-, färg- och materialverkan, och

3. vara tillgänglig och användbar för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga.

En byggnad ska ha en god form-, färg- och materialverkan.

2 §

Om inte annat följer av detta kapitel eller av föreskrifter som har meddelats med stöd av 16 kap. 2 § ska kraven i 1 § uppfyllas på

Om inte annat följer av detta kapitel eller av föreskrifter som har meddelats med stöd av 16 kap. 2 § ska kraven i 1 § uppfyllas på

så sätt att de,

1. vid nybyggnad uppfylls för hela byggnaden,

2. vid ombyggnad uppfylls för hela byggnaden eller, om detta inte är rimligt, den betydande och avgränsbara del av byggnaden som påtagligt förnyas genom ombyggnaden, och

3. vid annan ändring av en byggnad än ombyggnad uppfylls i fråga om ändringen.

När det gäller kravet i 1 § 3 ska hinder mot tillgänglighet till eller användbarhet av lokaler dit allmänheten har tillträde trots första stycket alltid avhjälpas, om hindret med hänsyn till de praktiska och ekonomiska förutsättningarna är enkelt att avhjälpa.

Byggnadsverks tekniska egenskaper

Ett byggnadsverk ska ha de tekniska egenskaper som är väsentliga i fråga om

1. bärförmåga, stadga och beständighet,
2. säkerhet i händelse av brand,
3. skydd med hänsyn till hygien, hälsa och miljön,
4. säkerhet vid användning,
5. skydd mot buller,
6. energihushållning och värmeisolering,
7. lämplighet för det avsedda ändamålet,
8. tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga, och
9. hushållning med vatten och avfall.

Vad som krävs för att ett byggnadsverk ska anses uppfylla första stycket framgår av föreskrifter som har meddelats med stöd av

så sätt att de,

1. vid nybyggnad uppfylls för hela byggnaden,

2. vid ombyggnad uppfylls för hela byggnaden eller, om detta inte är rimligt, den betydande och avgränsbara del av byggnaden som påtagligt förnyas genom ombyggnaden, och

3. vid annan ändring av en byggnad än ombyggnad uppfylls i fråga om ändringen.

Grundläggande krav på byggnadsverk

4 §

Ett byggnadsverk ska uppfylla grundläggande krav i fråga om

1. bärförmåga, stadga och beständighet,
2. säkerhet i händelse av brand,
3. skydd med hänsyn till hygien, hälsa och miljön,
4. säkerhet vid användning samt tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga,
5. skydd mot buller,
6. energihushållning och värmeisolering,
7. resurshushållning med vatten och avfall, och
8. lämplighet för det avsedda ändamålet.

Vad som krävs för att ett byggnadsverk ska anses uppfylla första stycket framgår av föreskrifter som har meddelats med stöd av

Särskilda krav på tillgänglighet för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga avseende redan uppförda byggnader

4a §

Hinder för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga mot tillgänglighet till eller användbarhet av lokaler dit allmänheten har tillträde ska avhjälpas, om hindret med hänsyn till de praktiska och ekonomiska förutsättningarna är enkelt att avhjälpa.

5 §

Kraven i 4 § ska uppfyllas på så sätt att de

1. uppfylls vid nybyggnad, ombyggnad och annan ändring av en byggnad än ombyggnad, och

2. med normalt underhåll kan antas komma att fortsätta att vara uppfyllda under en ekonomiskt rimlig livslängd.

De egenskapskrav som ska uppfyllas vid tillämpningen av första stycket är de krav som gäller när uppförandet eller ändringen görs. Kraven ska uppfyllas i samma omfattning av byggnaden som anges i 2 § första stycket, om inte annat följer av föreskrifter som har meddelats med stöd av 16 kap. 2 §.

Det som enligt första och andra styckena gäller i fråga om byggnad ska också tillämpas på andra anläggningar än byggnader.

Undantag från utformnings- och egenskapskraven på byggnadsverk

Kraven på tillgänglighet och användbarhet i 1 § 3 och 4 § första

Kraven i 4 § ska uppfyllas på så sätt att de

1. uppfylls vid nybyggnad, ombyggnad och annan ändring av en byggnad än ombyggnad, och

2. med normalt underhåll kan antas komma att fortsätta att vara uppfyllda under en ekonomiskt rimlig livslängd.

De *grundläggande krav* som ska uppfyllas vid tillämpningen av första stycket är de krav som gäller när uppförandet eller ändringen görs. Kraven ska uppfyllas i samma omfattning av byggnaden som anges i 2 §, om inte annat följer av föreskrifter som har meddelats med stöd av 16 kap. 2 §.

Det som enligt första och andra styckena gäller i fråga om byggnad ska också tillämpas på andra anläggningar än byggnader.

Undantag från grundläggande krav på byggnadsverk

6 §

Kravet på tillgänglighet och användbarhet i 4 § första stycket 4

stycket 8 gäller inte i fråga om

1. en arbetslokal, om kraven är obefogade med hänsyn till arten av den verksamhet som lokalen är avsedd för,

2. ett fritidshus med högst två bostäder, och

3. tillgänglighet till ett en- eller tvåbostadshus, om det med hänsyn till terrängen inte är rimligt att uppfylla kraven.

gäller inte i fråga om

1. en arbetslokal, om kraven är obefogade med hänsyn till arten av den verksamhet som lokalen är avsedd för,

2. ett fritidshus med högst två bostäder, och

3. tillgänglighet till ett en- eller tvåbostadshus, om det med hänsyn till terrängen inte är rimligt att uppfylla kraven.

Vid ändring eller flyttning av en byggnad får kraven i 1 och 4 §§ anpassas och avsteg från kraven göras med hänsyn till ändringens omfattning eller flyttningens syfte samt med hänsyn till byggnadens förutsättningar och till bestämmelserna om varsamhet och förbud mot förvanskning i detta kapitel. Avsteg från kraven i 1 § 3 och 4 § första stycket 8 får dock göras endast om det med hänsyn till ändringens omfattning eller flyttningens syfte och byggnadens standard är uppenbart oskäligt att uppfylla kraven.

Det som enligt första stycket gäller i fråga om en byggnad ska tillämpas också på andra anläggningar än byggnader.

Första och andra styckena gäller inte i fråga om krav som alltid ska uppfyllas enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 16 kap. 2 § 4.

I fråga om en byggåtgärd som inte kräver bygglov eller anmälan enligt denna lag eller föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen, får kraven i 1 och 4 §§ anpassas och avsteg från kraven göras i den utsträckning som är skälig med hänsyn till åtgärdens art och omfattning. Avsteg från kraven i 1 § 3 och 4 § första stycket 8 får dock göras endast om

7 §

Vid ändring eller flyttning av en byggnad får kraven i 1 och 4 §§ anpassas och avsteg från kraven göras med hänsyn till ändringens omfattning eller flyttningens syfte samt med hänsyn till byggnadens förutsättningar och till bestämmelserna om varsamhet och förbud mot förvanskning i detta kapitel. Avsteg från kraven i 4 § första stycket 4 får dock göras endast om det med hänsyn till ändringens omfattning eller flyttningens syfte och byggnadens standard är uppenbart oskäligt att uppfylla kraven.

Det som enligt första stycket gäller i fråga om en byggnad ska tillämpas också på andra anläggningar än byggnader.

Första och andra styckena gäller inte i fråga om krav som alltid ska uppfyllas enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 16 kap. 2 § 4.

8 §

I fråga om en byggåtgärd som inte kräver bygglov eller anmälan enligt denna lag eller föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen, får kraven i 1 och 4 §§ anpassas och avsteg från kraven göras i den utsträckning som är skälig med hänsyn till åtgärdens art och omfattning. Avsteg från kraven i 4 § första stycket 4 får dock göras endast om det med

det med hänsyn till åtgärdens omfattning och byggnadens standard är uppenbart oskäligt att uppfylla kraven.

Första stycket gäller inte i fråga om krav som alltid ska uppfyllas enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 16 kap. 2 § 4.

hänsyn till åtgärdens omfattning och byggnadens standard är uppenbart oskäligt att uppfylla kraven.

Första stycket gäller inte i fråga om krav som alltid ska uppfyllas enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 16 kap. 2 § 4.

12 §

Det som gäller i fråga om tomter enligt 9-11 §§ ska i skälig utsträckning tillämpas också på allmänna platser och på områden för andra anläggningar än byggnader, dock att personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga ska kunna använda platsen eller området i den utsträckning som följer av föreskrifter meddelade med stöd av denna lag.

Ett hinder mot tillgänglighet eller användbarhet på en allmän plats ska alltid avhjälpas, om hindret med hänsyn till de praktiska och ekonomiska förutsättningarna är enkelt att avhjälpa.

Det som gäller i fråga om tomter enligt 9-11 §§ ska i skälig utsträckning tillämpas också på allmänna platser och på områden för andra anläggningar än byggnader, dock att personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga ska kunna använda platsen eller området i den utsträckning som följer av föreskrifter meddelade med stöd av denna lag.

Särskilda krav på tillgänglighet för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga avseende befintliga allmänna platser

12a §

Hinder för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga mot tillgänglighet eller användbarhet på en allmän plats ska avhjälpas, om hindret med hänsyn till de praktiska och ekonomiska förutsättningarna är enkelt att avhjälpa.

Underhåll och varsamhet

14 §

Ett byggnadsverk ska hållas i vårdat skick och underhållas så att dess utformning och de tekniska egenskaper som avses i 4 § i

Ett byggnadsverk ska hållas i vårdat skick och underhållas så att dess utformning och de *grundläggande kraven* i 4 § i huvudsak

huvudsak bevaras. Underhållet ska anpassas till omgivningens karaktär och byggnadsverkets värde från historisk, kulturhistorisk, miljömässig och konstnärlig synpunkt.

Om byggnadsverket är särskilt värdefullt från historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller konstnärlig synpunkt, ska det underhållas så att de särskilda värdena bevaras.

En anordning för ett syfte som avses i 4 § första stycket 2-4, 6 eller 8, ska hållas i sådant skick att den alltid fyller sitt ändamål.

bevaras. Underhållet ska anpassas till omgivningens karaktär och byggnadsverkets värde från historisk, kulturhistorisk, miljömässig och konstnärlig synpunkt.

Om byggnadsverket är särskilt värdefullt från historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller konstnärlig synpunkt, ska det underhållas så att de särskilda värdena bevaras.

En anordning för ett syfte som avses i 4 § första stycket 2-4 eller 6, ska hållas i sådant skick att den alltid fyller sitt ändamål.

Byggprodukters lämplighet

19 §

En byggprodukt får ingå i ett byggnadsverk endast om den är lämplig för den avsedda användningen.

En byggprodukt ska anses lämplig, om den

1. har sådana egenskaper att det byggnadsverk som produkten ska ingå i kan uppfylla de tekniska egenskaper som avses i 4 § första stycket 1-6 när byggnadsverket är projekterat och uppfört på rätt sätt, eller

2. uppfyller kraven i föreskrifter som har meddelats med stöd av 16 kap. 6 §.

En byggprodukt får ingå i ett byggnadsverk endast om den är lämplig för den avsedda användningen.

En byggprodukt ska anses lämplig om den har sådana egenskaper att det byggnadsverk som produkten ska ingå i kan uppfylla de grundläggande krav som avses i 4 § första stycket 1-7 när byggnadsverket är projekterat och uppfört på rätt sätt.

En förutsättning för att avgöra produktens lämplighet enligt första stycket är att dess egenskaper är kända.

Om byggproduktförordningen

19a §

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 305/2011 av den 4 april 2011 om fastställande av harmoniserade villkor för saluföring av byggprodukter och om upphävande av rådets direktiv 89/106/EEG innehåller bestämmelser om

1. prestandadeklaration och CE-märkning,

2. skyldigheter för tillverkare, tillverkares representanter,

importörer och distributörer,
 3. harmoniserade tekniska specifikationer,
 4. tekniska bedömningsorgan,
 5. förenklade förfaranden,
 6. anmälande myndigheter och anmälda organ,
 7. marknadskontroll och skyddsförfaranden, och
 8. Europeiska kommissionens befogenheter och skyldigheter avseende byggprodukter.

19b §

Prestandadeklarationer, bruksanvisningar och säkerhetsföreskrifter enligt artiklarna 7.4, 11.6, 13.4, och 14.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 305/2011 ska tillhandahållas på svenska.

Utsläppande på marknaden

20 §

En byggprodukt får släppas ut på marknaden för avsedd användning endast om den är lämplig enligt 19 §.

Upphävs

Utsläppande på marknaden

Utsläppande och tillhandahållande på marknaden

21 §

För byggprodukter som ska vara CE-märkta enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 16 kap. 6 § 2 gäller bestämmelserna om märkning i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) 338/93 och lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll. (2011:795).

Villkor för att släppa ut och tillhandahålla byggprodukter på marknaden finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 305/2011.

Trots första stycket ska byggprodukter som omfattas av

1. rådets direktiv 92/42/EEG av den 21 maj 1992 om effektivitetskrav för nya värmepannor som eldas med flytande eller gasformigt bränsle, senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/28/EG, eller

2. Europaparlamentets och rådets direktiv 95/16/EG av den 29 juni 1995 om tillnärmning av

medlemsstaternas lagstifning om hissar, ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/42/EG, eller

3. Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/9/EG av den 20 mars 2000 om linbaneanläggningar för persontransport, vara CE-märkta enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 16 kap. 6 §.

För byggprodukter gäller bestämmelserna om märkning i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknads kontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) 338/93 och lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll.

**Typgodkännande
tillverkningskontroll**

och (rubriken upphävs)

22 §

Upphävs

Material, konstruktioner och anordningar får typgodkännas för användning i byggnadsverk. Ett sådan typgodkännande får endast meddelas av någon som är ackrediterad för uppgiften enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknads kontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EG) nr 339/93 och 5 § lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll eller som uppfyller motsvarande krav enligt bestämmelser i ett annat land inom Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Om det följer av föreskrifter som meddelats med stöd av 16 kap. 6 § första stycket 4 ska ett visst materialslag eller en viss

(Ny lydelse av tredje stycket om typgodkännandesystemet behålls:)

Typgodkännande får inte meddelas och antagande om att ett visst materialslag eller en viss konstruktion eller anordning uppfyller grundläggande krav enligt tredje stycket upphör att gälla för redan meddelade typgodkännanden när en prestandadeklaration ska upprättas och produkten ska CE-märkas i enlighet med artiklarna 4 och 8 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 305/2011.

konstruktion eller anordning vara typgodkänd för att få användas i ett byggnadsverk (obligatoriskt typgodkännande). Även om ett typgodkännande inte är obligatoriskt, får ett typgodkännande meddelas på ansökan (frivilligt typgodkännande).

Ett visst materialslag eller en viss konstruktion eller anordning som är typgodkänd ska anses uppfylla de tekniska egenskapskrav som avses i 4 § i de avseenden som typgodkännandet gäller.

23 §

Upphävs

Ett typgodkännande enligt 22 § får förenas med ett villkor om att tillverkningen av produkten förlöpande kontrolleras (tillverkningskontroll). Även i fråga om materialslag, konstruktioner eller anordningar som inte är typgodkända får den som är behörig att typgodkänna enligt 22 § på ansökan besluta att tillverkningen ska omfattas av tillverkningskontroll.

Material, konstruktioner, och anordningar som är tillverkningskontrollerade ska anses uppfylla de tekniska egenskapskrav som avses i 4 § i de avseenden som tillverkningskontrollen gäller.

(Ny lydelse om typgodkännandesystemet behålls:)

Beslut om tillverkningskontroll får inte meddelas och antagande om uppfyllande av grundläggande krav enligt andra stycket upphör att gälla för meddelade beslut om tillverkningskontroll när en prestandadeklaration ska upprättas och produkten ska CE-märkas i enlighet med artiklarna 4 och 8 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 305/2011.)

24 §

Hissar i byggnader och linbaneanläggningar för persontransport ska alltid ha det utförande och den utrustning som skäligen kan fordras för att uppfylla de tekniska egenskapskrav som avses i 4 §.

Hissar i byggnader och linbaneanläggningar för persontransport ska alltid ha det utförande och den utrustning som skäligen kan fordras för att uppfylla de *grundläggande krav* som avses i 4 §.

9 kap. Bygglov, rivningslov och marklov m.m.

30 §

Bygglov ska ges för en åtgärd inom ett område med detaljplan, om

1. den fastighet och det byggnadsverk som åtgärden avser

Bygglov ska ges för en åtgärd inom ett område med detaljplan, om

1. den fastighet och det byggnadsverk som åtgärden avser

a) överensstämmer med detaljplanen, eller

b) avviker från detaljplanen men avvikelserna har godtagits vid en tidigare bygglovsprövning enligt denna lag eller äldre bestämmelser eller vid en fastighetsbildning enligt 3 kap. 2 § första stycket andra meningen fastighetsbildningslagen (1970:988),

2. åtgärden inte strider mot detaljplanen,

3. åtgärden inte måste avvakta att genomförandetiden för detaljplanen börjar löpa, och

4. åtgärden uppfyller de krav som följer av 2 kap. 6 § första stycket 1 och 5, 6 § tredje stycket, 8 och 9 §§ och 8 kap. 1-3, 6, 7, 9-13, 17 och 18 §§.

Om åtgärden är en sådan ändring av en byggnad som avses i 2 § första stycket 3 b eller c, ska bygglov ges även om fastigheten eller byggnaden inte uppfyller kraven i första stycket 1.

a) överensstämmer med detaljplanen, eller

b) avviker från detaljplanen men avvikelserna har godtagits vid en tidigare bygglovsprövning enligt denna lag eller äldre bestämmelser eller vid en fastighetsbildning enligt 3 kap. 2 § första stycket andra meningen fastighetsbildningslagen (1970:988),

2. åtgärden inte strider mot detaljplanen,

3. åtgärden inte måste avvakta att genomförandetiden för detaljplanen börjar löpa, och

4. åtgärden uppfyller de krav som följer av 2 kap. 6 § första stycket 1 och 5, 6 § tredje stycket, 8 och 9 §§ och 8 kap. 1-3, 6, 7, 9-13, 17 och 18 §§.

Om åtgärden är en sådan ändring av en byggnad som avses i 2 § första stycket 3 b eller c, ska bygglov ges även om fastigheten eller byggnaden inte uppfyller kraven i första stycket 1.

Åtgärden ska även uppfylla de grundläggande krav på byggnadsverk vad gäller övergripande krav på tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga samt övergripande krav på lämplighet för det avsedda ändamålet som följer av 8 kap. 4, 5, 6 och 7 §§ i den utsträckning som framgår av föreskrifter som har meddelats med stöd av 16 kap. 7 a §.

31 §

Bygglov ska ges för en åtgärd utanför ett område med detaljplan, om åtgärden

1. inte strider mot områdesbestämmelser,

2. inte förutsätter planläggning enligt 4 kap. 2 eller 3 §, och

3. uppfyller de krav som följer av 2 kap. och 8 kap. 1-3, 6, 7, 9-13, 17 och 18 §§ i de delar som inte har prövats i områdesbestäm-

Bygglov ska ges för en åtgärd utanför ett område med detaljplan, om åtgärden

1. inte strider mot områdesbestämmelser,

2. inte förutsätter planläggning enligt 4 kap. 2 eller 3 §, och

3. uppfyller de krav som följer av 2 kap. och 8 kap. 1-3, 6, 7, 9-13, 17 och 18 §§ i de delar som inte har prövats i områdesbestäm-

Åtgärden ska även uppfylla de grundläggande krav på byggnadsverk vad gäller övergripande krav på tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga samt övergripande krav på lämplighet för det avsedda ändamålet som följer av 8 kap. 4, 5, 6 och 7 §§ i den utsträckning som framgår av föreskrifter som har meddelats med stöd av 16 kap. 7 a §.

31a §

Bygglov ska ges för en åtgärd utanför ett område med detaljplan, om åtgärden

Bygglov ska ges för en åtgärd utanför ett område med detaljplan, om åtgärden

1. innebär endast att en byggnad ändras på ett sådant sätt som avses i 2 § första stycket 3 c eller att ett en- eller tvåbostadshus kompletteras med en komplementbyggnad eller en liten tillbyggnad,

1. innebär endast att en byggnad ändras på ett sådant sätt som avses i 2 § första stycket 3 c eller att ett en- eller tvåbostadshus kompletteras med en komplementbyggnad eller en liten tillbyggnad,

2. inte strider mot sådana områdesbestämmelser som avses i 4 kap. 42 § första stycket 3 eller 5 c, och

2. inte strider mot sådana områdesbestämmelser som avses i 4 kap. 42 § första stycket 3 eller 5 c, och

3. uppfyller de krav som följer av 2 kap. samt 8 kap. 1–3, 6, 7, 9–13, 17 och 18 §§ i de delar som inte har prövats i områdesbestämmelser.

3. uppfyller de krav som följer av 2 kap. samt 8 kap. 1–3, 6, 7, 9–13, 17 och 18 §§ i de delar som inte har prövats i områdesbestämmelser.

Åtgärden ska även uppfylla de grundläggande krav på byggnadsverk vad gäller övergripande krav på tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga samt övergripande krav på lämplighet för det avsedda ändamålet som följer av 8 kap. 4, 5, 6 och 7 §§ i den utsträckning som framgår av föreskrifter som har meddelats med stöd av 16 kap. 7 a §.

10 kap. Genomförandet av bygg-, rivnings- och markåtgärder

7 §

Kontrollplanen ska vara anpassad till omständigheterna i det

Kontrollplanen ska vara anpassad till omständigheterna i det

enskilda fallet och ha den utformning och detaljeringsgrad som behövs för att på ett ändamålsenligt sätt säkerställa att

1. alla väsentliga krav som avses i 8 kap. 4 § uppfylls,
2. förbudet mot förvanskning enligt 8 kap. 13 § följs, och
3. kraven på varsamhet enligt 8 kap. 17 och 18 §§ uppfylls.

enskilda fallet och ha den utformning och detaljeringsgrad som behövs för att på ett ändamålsenligt sätt säkerställa att

1. alla *grundläggande krav* som avses i 8 kap. 4 § uppfylls,
2. förbudet mot förvanskning enligt 8 kap. 13 § följs, och
3. kraven på varsamhet enligt 8 kap. 17 och 18 §§ uppfylls.

Trots vad som står i första stycket ska den del av de grundläggande krav på tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga samt lämplighet för det avsedda ändamålet som ska prövas i bygglovet inte säkerställas i kontrollplanen.

11 kap. Tillsyn, tillträde, ingripande och påföljder

8 §

För att fullgöra sina uppgifter enligt denna lag har

1. byggnadsnämnden och länsstyrelsen samt den som på nämndens eller länsstyrelsens uppdrag utför ett arbete rätt att få tillträde till fastigheter och byggnadsverk samt att där vidta de åtgärder som behövs för att utföra arbetet,

2. en tillsynsmyndighet rätt att på begäran få de upplysningar och handlingar från byggherren som behövs för tillsynen över bygg-, rivnings- och markåtgärder, och

3. en tillsynsmyndighet rätt att hos den som tillverkar, importerar, saluför eller använder byggprodukter som omfattas av tillsynen

a) få tillgång till produkter för kontroll,

b) på begäran få de upplysningar och handlingar som behövs, och

c) få tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen, dock inte bostäder.

En myndighet som framställer kartor för samhällets behov har för

För att fullgöra sina uppgifter enligt denna lag har

1. byggnadsnämnden och länsstyrelsen samt den som på nämndens eller länsstyrelsens uppdrag utför ett arbete rätt att få tillträde till fastigheter och byggnadsverk samt att där vidta de åtgärder som behövs för att utföra arbetet,

2. en tillsynsmyndighet rätt att på begäran få de upplysningar och handlingar från byggherren som behövs för tillsynen över bygg-, rivnings- och markåtgärder, och

3. En tillsynsmyndighet har rätt att hos den som tillverkar, *representerar tillverkaren*, importerar, eller *saluför byggprodukter* som omfattas av tillsynen

a) få tillgång till produkter för kontroll,

b) på begäran få de upplysningar och handlingar som behövs, och

c) få tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen, dock inte bostäder.

En myndighet som framställer kartor för samhällets behov har för

att fullgöra sin kartläggningsupp-
gift också en sådan rätt till tillträde
som anges i första stycket 1, dock
inte till bostäder.

Om det behövs för att tillsyns-
myndigheten ska kunna ta del av
innehållet i ett utländskt certifikat,
intyg eller annan handling, ska
handlingen på myndighetens begä-
ran visas i översättning till
svenska. Översättningen behöver
inte vara auktoriserad.

att fullgöra sin kartläggningsupp-
gift också en sådan rätt till tillträde
som anges i första stycket 1, dock
inte till bostäder.

*En myndighet som ska övervaka
och utvärdera europeiska tekniska
bedömningsorgan enligt artikel 29
i Europaparlamentets och rådets
förordning (EU) nr 305/2011 av
den 4 april 2011 om fastställande
av harmoniserade villkor för
saluföring av byggprodukter och
om upphävande av rådets direktiv
89/106/EEG har rätt att hos
berörda svenska organ*

a. få tillträde till lokaler och

*b. få de upplysningar och hand-
lingar som behövs.*

8 a §

*En tillsynsmyndighet får ge
ersättning för produkter för kon-
troll enligt 8 § första stycket 3 om
det finns särskilda skäl för det.*

8 b §

*Information och dokumentation
enligt artiklarna 11.8, 13.9 och
14.5 i Europaparlamentets och
rådets förordning (EU) nr
305/2011 ska tillhandahållas på
svenska eller engelska.*

*Om det i andra fall än enligt
första stycket behövs för att till-
synsmyndigheten ska kunna ta del
av innehållet i ett utländskt certifi-
kat, intyg eller annan handling,
ska handlingen på myndighetens
begäran visas i översättning till
svenska eller engelska. Översätt-
ningen behöver inte vara auktori-
serad.*

Produktförelägganden

25 §

Tillsynsmyndigheten får i det
enskilda fallet besluta om det
föreläggande eller förbud som från
skyddssynpunkt behövs för att
bestämmelsen om byggprodukter i

Tillsynsmyndigheten får i det
enskilda fallet besluta om *de*
åtgärder som från skyddssynpunkt
behövs för att bestämmelsen om
byggprodukter i 8 kap. 19 § ska

8 kap. 20 § eller en bestämmelse som har meddelats med stöd av 16 kap. 6 § ska följas.

26 §

Om en byggprodukt har CE-märkts trots att den inte överensstämmer med de krav som gäller för CE-märkning, får tillsynsmyndigheten förelägga tillverkaren, importören eller den som saluför byggprodukten att

1. upphöra med CE-märkningen,
2. upphöra med användningen av CE-märkningen,
3. återkalla osålda produkter, eller
4. ta bort CE-märkningen.

Ett sådant föreläggande gäller så länge som produkten inte överensstämmer med kraven.

Om en byggprodukt som omfattas av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 305/2011 inte uppfyller de krav som fastställs i förordningen eller om tillsynsmyndigheten har tillräckliga skäl att anta att produkten inte uppfyller förordningens krav får tillsynsmyndigheten vidta de åtgärder som följer av artiklarna 56-59.

Sådana åtgärder gäller så länge som produkten inte överensstämmer med EU-förordningens krav.

Om en byggprodukt som omfattas av

a) Europaparlamentets och rådets direktiv 92/42/EEG av den 21 maj 1992 om effektivitetskrav för nya värmepannor som eldas med flytande eller gasformigt bränsle, senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/28/EG, eller

b) Europaparlamentets och rådets direktiv 95/16/EG av den 29 juni 1995 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om hissar, ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/28/EG, eller

c) Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/9/EG av den 20 mars 2000 om linbaneanläggningar för persontransport,

inte uppfyller de krav som fastställts i relevant harmoniserad unionslagstiftning får tillsynsmyndigheten vidta de åtgärder som följer av artiklarna 19-21 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008.

26a §

Om en produkt vid tillsyn enligt 2 § visar sig inte uppfylla gällande

krav får den behöriga tillsynsmyndigheten besluta om att tillverkaren, tillverkarens representant, importören eller distributören av produkten ska ersätta tillsynsmyndigheten för kostnader vid provtagning och undersökning av prov och i förekommande fall ersättning för produkter för kontroll enligt bestämmelser som har beslutats med stöd av 16 kap.12a §.

Byggsanktionsavgifter

51 §

Om någon bryter mot en bestämmelse i 8-10 kap. eller i föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av någon av bestämmelserna i 16 kap. 2-10 §§ eller mot en bestämmelse i en EU-förordning om krav på byggnadsverk eller byggprodukter, ska tillsynsmyndigheten ta ut en särskild avgift (byggsanktionsavgift) enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 16 kap.12 §.

Om någon bryter mot en bestämmelse i 8-10 kap. eller i föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av någon av bestämmelserna i 16 kap. 2-10 §§ eller mot en bestämmelse i en EU-förordning om *krav på byggprodukter*, ska tillsynsmyndigheten ta ut en särskild avgift (byggsanktionsavgift) enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 16 kap.12 §.

16 kap. Bemyndigande

2 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. att det som gäller i fråga om en byggnad i 8 kap. 1 och 2 §§ ska tillämpas också på en annan anläggning än en byggnad,

2. att det som gäller i fråga om en byggnad i 8 kap. 1 § 2 ska tillämpas också på skyltar och ljusanordningar,

3. vad som krävs för att ett byggnadsverk, skyltar och ljusanordningar ska anses uppfylla kraven i 8 kap. 1 och 4 §§,

4. att vissa krav trots 8 kap. 2 och 5 §§ eller vid tillämpning av 8 kap. 7 och 8 §§ alltid ska uppfyllas vid nybyggnad, ombyggnad eller annan ändring av en byggnad,

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. att det som gäller i fråga om en byggnad i 8 kap. 1 och 2 §§ ska tillämpas också på en annan anläggning än en byggnad,

2. att det som gäller i fråga om en byggnad i 8 kap. 1 § ska tillämpas också på skyltar och ljusanordningar,

3. vad som krävs för att ett byggnadsverk, skyltar och ljusanordningar ska anses uppfylla kraven i 8 kap. 1 § och 4 §§,

4. att vissa krav trots 8 kap. 2 och 5 §§ eller vid tillämpning av 8 kap. 7 och 8 §§ alltid ska uppfyllas vid nybyggnad, ombyggnad eller annan ändring av en byggnad,

och

5. att vissa krav trots 8 kap. 2 och 5 §§ eller vid tillämpning av 8 kap. 7 och 8 §§ inte behöver uppfyllas vid nybyggnad, ombyggnad eller annan ändring av en byggnad.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att vissa slags hinder mot tillgänglighet eller användbarhet vid tillämpningen av 8 kap. 2 eller 12 § ska anses vara enkla att avhjälpa.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om sådana undantag från de tekniska egen-skapskrav som avses i 8 kap. 4 § som det finns särskilda skäl för och avser nybyggnad eller ändring av en byggnad i experimentsyfte. Undantagen får inte medföra en oacceptabel risk för människors hälsa eller säkerhet

och

5. att vissa krav trots 8 kap. 2 och 5 §§ eller vid tillämpning av 8 kap. 7 och 8 §§ inte behöver uppfyllas vid nybyggnad, ombyggnad eller annan ändring av en byggnad.

3 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att vissa slags hinder mot tillgänglighet eller användbarhet vid tillämpningen av 8 kap. 4 a eller 12 a § ska anses vara enkla att avhjälpa.

4 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om sådana undantag från de *grundläggande krav* som avses i 8 kap. 4 § som det finns särskilda skäl för och avser nybyggnad eller ändring av en byggnad i experimentsyfte. Undantagen får inte medföra en oacceptabel risk för människors hälsa eller säkerhet

Föreskrifter om byggprodukter

6 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. vad som krävs för att en byggprodukt enligt 8 kap. 19 § ska anses lämplig för att ingå i ett byggnadsverk,

2. märkning av byggprodukter enligt 8 kap. 21 § som förutsättning för att de ska få släppas ut på marknaden och användas,

3. typgodkännanden och tillverkningskontroll enligt 8 kap. 22 och 23 §§,

4. att en byggprodukt måste vara typgodkänd enligt 8 kap. 22 § för att få användas i ett byggnadsverk, och

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. vad som krävs för att en byggprodukt enligt 8 kap. 19 § ska anses lämplig för att ingå i ett byggnadsverk,

2. märkning av byggprodukter enligt 8 kap. 21 § som förutsättning för att de ska få släppas ut på marknaden och användas.

5. bestyrkande av överensstämmelse med gällande krav på byggprodukter och att, i fråga om byggprodukter som har liten betydelse med hänsyn till hälsa och säkerhet, det för ett sådant bestyrkande är tillräckligt att tillverkaren har utfärdat en försäkran om byggprodukternas överensstämmelse med allmänt erkänd och tillämpad teknik.

Föreskrifter enligt första stycket 4 får endast avse typgodkännande som behövs till skydd för liv, personlig säkerhet eller hälsa

Föreskrifter om bygglov

7a §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vilka grundläggande krav på byggnadsverk avseende tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga samt lämplighet för avsett ändamål som är övergripande och som i enlighet med 9 kap. 30-31 a §§ ska prövas vid bygglovet.

Föreskrifter om tillsyn och byggsanktionsavgifter

Föreskrifter om tillsyn och byggsanktionsavgifter *m.m.*

12a §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

- 1. rätt till ersättning från tillsynsmyndigheten enligt 11 kap. 8a §, och*
- 2. ersättningsskyldighet enligt 11 kap 26a §.*

Övergångsbestämmelser

- 1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2013.*
- 2. Typgodkännanden och/eller beslut om tillverkningskontroll*

som meddelats enligt de upphävda bestämmelserna i 8 kap. 22-23 §§ utgör inte grund för antagande om uppfyllelse av kraven i 8 kap 4 § i de avseenden som besluten gäller, i de fall artiklarna 4 och 8 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 305/2011 ska tillämpas.

Efter remiss har yttrande över förslagen i Boverkets rapport 2012:1 inkommit från Svea hovrätt (Mark- och miljööverdomstolen), Nacka tingsrätt (Mark- och miljödomstolen), Konsumentverket, Kommerskollegium, Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Fortifikationsverket, Länsstyrelsen i Dalarnas län, Länsstyrelsen i Norrbottens län, Länsstyrelsen i Stockholms län, Länsstyrelsen i Västra Götalands län, Länsstyrelsen i Västernorrlands län, Handisam, Statens fastighetsverk, Statskontoret, Tullverket, Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggnad, Havs- och vattenmyndigheten, Kemikalieinspektionen, Naturvårdsverket, Konkurrensverket, Statens energimyndighet, Tillväxtverket, Trafikverket, Transportstyrelsen, Arbetsmiljöverket, Regelrådet, Stockholms kommun, Göteborgs kommun, Sundbybergs kommun, Kungsbacka kommun, Lunds kommun, Karlstad kommun, Östersunds kommun, Gotlands kommun, Sveriges Kommuner och Landsting, Näringslivets regelnämnd, Fastighetsägarna i Sverige AB, Villaägarnas Riksförbund, HSB Riksförbund, Sveriges Allmännyttiga Bostadsföretag, Handikappförbundens samarbetsorganisation, IQ Samhällsbyggnad, Sveriges Byggindustrier, Byggmaterialindustrierna, Skogsindustrierna, Svensk Handel, Svensk Ventilation, Trä- och Möbelindustriförbundet, VVS-företagen, SIS Swedish Standards Institute, SP Sveriges tekniska forskningsinstitut, Kiwa Swedcert, och Astma- och allergiförbundet.

Följande remissinstanser har beretts tillfälle att yttra sig men har avstått från att lämna in remissvar: Riksrevisionen, Domstolsverket, Länsstyrelsen i Skåne län, Länsstyrelsen i Värmlands län, Malmö kommun, Lerums kommun, Håbo kommun, Uppsala kommun, Växjö kommun, Halmstads kommun, Faluns kommun, Skellefteå kommun, Älvkarleby kommun, Mörbylånga kommun, Åstorps kommun, Trelleborgs kommun, Vännäs kommun, Båstads kommun, Åre kommun, Arjeplogs kommun, Finspångs kommun, Ljungby kommun, Gällivare kommun, Torsby kommun, Ragunda kommun, Säffle kommun, Kiruna kommun, Svenskt Näringsliv, Byggherrarna i Sverige AB, Entreprenörföretagen, Hyresgästföreningen Riksförbundet, Sveriges BostadsrättsCentrum AB, Lika Unika, Föreningen Sveriges Byggnadsinspektörer, Föreningen för brandteknisk ingenjörsvetenskap, Stålbyggnadsinstitutet, Brandskyddsföreningen Sverige, Hifab gruppen, Svensk Teknik och design, Svensk Betong, Sveriges Färgfabrikanters förening, Plast- och Kemiföretagen, SP Sitac, Det Norske Veritas, Vattenfall Research and Development AB, Nordcert AB, AAA Certification AB, Svenska Väg- och vattenbyggnads Riksförbund, Sveriges Arkitekter, Sveriges Bygg- och Järnhandlareförbundet och Rådet för ByggKompetens.

Härutöver har synpunkter inkommit från VVS fabrikanternas Råd, SIS Tekniska kommitté för brandsäkerhet (SIS/TK 181), Glasbranschföreningen, Naturskyddsföreningen, Teknikföretagens Branschgrupper AB, Förbundet för ett samhälle utan rörelsehinder, Daloc Futura AB, Svenskt Vatten och Miljöstyrningsrådet.